

รายงานฉบับสมบูรณ์
โครงการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำ
ตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

เสนอ

สำนักงานกิจการยุติธรรม

จัดทำโดย

คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) เห็นความสำคัญของการปฏิรูปประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาโดยใช้การประเมินเป็นตัวชี้วัดและต้องการขับเคลื่อนระบบตัวชี้วัดที่เป็นมาตรฐานในการเพิ่มคุณภาพงานกระบวนการยุติธรรมภาพรวมอย่างเป็นรูปธรรม จึงได้เสนอแนะแนวทางในการปฏิรูปตัวชี้วัดกระบวนการยุติธรรมไว้ 3 ประเด็น 1) ปฏิรูปกระบวนการกำหนดตัวชี้วัด เปิดให้ทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้อง ผู้ปฏิบัติงานและประชาชนผู้รับบริการมีส่วนร่วมกำหนด 2) ปฏิรูปกระบวนการจัดเก็บรวบรวม บริหารจัดการข้อมูลสถิติเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมทางอาญาให้เกิดความหนึ่งเดียวกัน ผ่านระบบศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (DXC) ให้เป็นศูนย์กลางรวบรวมข้อมูลสถิติของหน่วยงานอย่างครบถ้วนและปัจจุบันเพื่อใช้วิเคราะห์และสังเคราะห์ตามตัวชี้วัดแบบใหม่ 3) ปฏิรูปการใช้ประโยชน์เพื่อนำพหุองค์ไปสู่การแก้ปัญหาอย่างตรงจุดและมีเป้าหมายที่เป็นรูปธรรม

สปท. ได้มอบหมายให้กระทรวงยุติธรรมโดยสำนักงานกิจการยุติธรรมเป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการปฏิรูปดังกล่าว สำนักงานกิจการยุติธรรมจึงได้นำประเด็นดังกล่าวเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) ซึ่งได้เห็นชอบให้ตั้งคณะอนุกรรมการปฏิรูปตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาเพื่อดำเนินการดังกล่าว โดยวางกรอบระยะเวลาดำเนินโครงการในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ไว้ว่าจะยกร่างตัวชี้วัดตามการปฏิรูปประเด็นที่ 1 และยกร่างวิธีการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลตามการปฏิรูปประเด็นที่ 2 ให้แล้วเสร็จ และในปีงบประมาณ พ.ศ.2561 จะดำเนินการกำหนดกิจกรรมการใช้ประโยชน์ตัวชี้วัดตามการปฏิรูปประเด็นที่ 3 ในครั้งนี้ คณะอนุกรรมการปฏิรูปตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาได้จัดตั้งคณะทำงานเพื่อจัดทำตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาขึ้น โดยได้ร่วมกันกำหนดหัวใจของการปฏิรูปเพื่อจัดทำตัวชี้วัดไว้ 4 ประการคือ “เข้าถึง-เที่ยงตรง-ไม่ล่าช้า-ประสิทธิภาพ” และกำหนดคุณค่าที่ประชาชนต้องการในระดับรองลงมา 3 ประการคือ “โปร่งใส-ตรวจสอบได้-เชื่อมั่น”

ในการจัดทำตัวชี้วัด ได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเชื่อมโยงให้เกิดเป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและวิธีการรวบรวมข้อมูลตามตัวชี้วัด ดังนี้

- 1) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยปี 2560
- 2) รายงานข้อเสนอของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเรื่อง “การปฏิรูปประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาโดยใช้การประเมินเป็นตัวชี้วัด”
- 3) ตัวชี้วัดประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมในระดับสากลดังนี้
 - ดัชนีชี้วัดหลักนิติธรรม (Rule of Law Index) ตามโครงการส่งเสริมความยุติธรรมทั่วโลก (World Justice Project : WJP)
 - ตัวชี้วัดหลักนิติธรรมสหประชาชาติ (UN Rule of Law Indicators)

- ตัวชี้วัดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย (Sustainable Development Goals : SDGs)

4) ผลการศึกษาโครงการวิจัย พัฒนาการด้านสถิติและตัวชี้วัดกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและการสำรวจความคิดเห็นประชาชนและผู้ปฏิบัติเกี่ยวกับคุณค่ากระบวนการยุติธรรมทางอาญา ของสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (TIJ)

5) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 และแผนหรือยุทธศาสตร์อื่นๆ ที่มีความสำคัญ

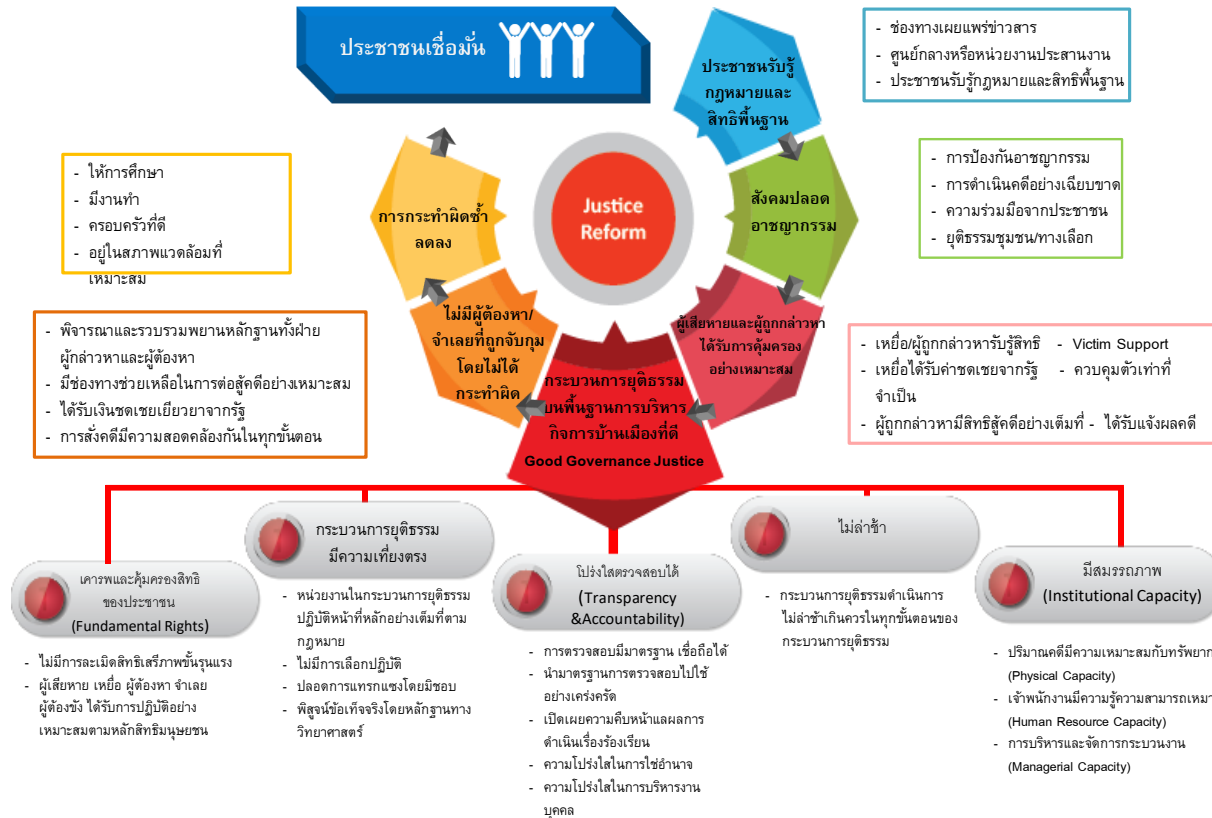
6) แนวคิดและหลักการของการจัดทำตัวชี้วัดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

7) ข้อมูลจากการประชุมคณะอนุกรรมการปฏิรูปตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา และผลที่ได้รับจากคณะทำงานเพื่อจัดทำตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

ในการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่างผลจากการทบทวนวรรณกรรมและการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ภาคประชาสังคม และภาควิชาการ จะเลือกเฉพาะตัวชี้วัดหลักในระดับสากลมาเปรียบเทียบกับร่างตัวชี้วัดที่นำเสนอในการประชุมกลุ่มย่อย โดยตัวชี้วัดระดับสากลที่เลือกมาวิเคราะห์ ได้แก่ 1) Rule of Law Index ของ WJB 2) Rule of Law Indicators ของ UN และเป้าหมายที่ 16 ของ SDGs ที่เสนอโดยสหประชาชาติ โดยหากนำเอามิติที่ใช้ในการประเมินของหน่วยงานระดับสากลทั้ง 3 หน่วยงานมาเปรียบเทียบกับร่างตัวชี้วัดจะเห็นได้ว่ามิติที่เสนอในร่างตัวชี้วัดมีความใกล้เคียงกับ Rule of Law Index ของ WJB และ Rule of Law Indicators ของ UN และมีประเด็นที่สอดคล้องกับ SDGs เป้าหมายที่ 16

นอกจากนี้แล้ว จากการศึกษารูปแบบการจัดทำตัวชี้วัดและรับฟังคำแนะนำจากตัวแทนของ กพร. เพื่อหาแนวทางในการนำเอาตัวชี้วัดที่ได้มาจัดระดับเป็นตัวชี้วัดระดับผลลัพธ์ (Output) ตัวชี้วัดระดับผลลัพธ์ (Outcome) และตัวชี้วัดระดับผลกระทบ (Impact) ซึ่งจะช่วยให้เห็นภาพรวมว่าตัวชี้วัดแต่ละตัวมีความเชื่อมโยงกันอย่างไร และตัวชี้วัดในแต่ละระดับจะนำไปสู่ผลลัพธ์อะไรบ้าง จากการพิจารณากรอบตัวชี้วัดเดิม 8 ด้าน จะพบว่าตัวชี้วัดจะแยกออกเป็นสองลักษณะ ประการแรกคือตัวชี้วัดเป้าหมายกระบวนการยุติธรรมที่ต้องพื้นฐานการขับเคลื่อน (Ultimate Goals) และตัวชี้วัดในเชิงกระบวนการที่จะช่วยผลักดันให้เกิดกระบวนการยุติธรรมบนพื้นฐานของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance Justice) รายละเอียดตามที่ได้แสดงไว้ในรูปที่ 1 จนนำไปสู่กรอบตัวชี้วัดประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา 7 ด้าน ดังนี้

รูปที่ 1 กรอบตัวชี้วัดประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

ชุดที่ 1 ประชาชนรับรู้กฎหมายและสิทธิพื้นฐาน การรับรู้กฎหมายและสิทธิพื้นฐานถือเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญแรกเริ่มที่จะทำให้ประชาชนเกิดวัฒนธรรมการเคารพกฎหมาย (Culture of Lawfulness) และสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้ ซึ่งชุดตัวชี้วัดนี้จะเป็นชุดตัวชี้วัดวัดพื้นฐานที่สะท้อนให้ทราบว่าประชาชนรู้จักกระบวนการยุติธรรมเพียงใด เมื่อเกิดเหตุแล้วทราบว่าต้องไปติดต่อหรือประสานกับหน่วยงานใดหรือไม่

ชุดที่ 2 สังคมปลอดภัย เป็นตัวชี้วัดที่สะท้อนว่ากระบวนการยุติธรรมให้การดูแลประชาชนก่อนเกิดเหตุ มีการป้องกันเหตุอาชญากรรมให้เกิดขึ้นน้อยที่สุด และมีกลไกในการจัดการความขัดแย้งที่ดี เพื่อสะท้อนและผลักดันให้เกิดสังคมสงบสุข

ชุดที่ 3 ผู้มีส่วนได้เสียได้รับการคุ้มครองอย่างเหมาะสม เป็นตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นว่าเมื่อเกิดคดีขึ้นผู้มีส่วนได้เสียได้รับการดูแลจากกระบวนการยุติธรรมอย่างเหมาะสมมากน้อยเพียงใด เพื่อนำมาใช้ในการขับเคลื่อนการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมให้ประชาชนสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้อย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะเป็นอยู่ในฐานะเหยื่ออาชญากรรม ผู้เสียหาย ผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิด พยาน

ชุดที่ 4 กระบวนการยุติธรรมบนพื้นฐานของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance Justice) เป็นตัวชี้วัดที่สะท้อนให้เห็นกระบวนการทำงาน (process) ของกระบวนการยุติธรรมที่มีความถูกต้องเที่ยงธรรม โปร่งใส และตอบสนองต่อประชาชน โดยในชุดตัวชี้วัดนี้จะประกอบด้วยชุดคุณค่าย่อยอีก 5 ประการ ที่จะช่วยผลักดันให้เกิดกระบวนการยุติธรรมบนพื้นฐานของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ดังนี้ 1) เคารพและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพพื้นฐานของประชาชน (Fundamental Rights) 2) กระบวนการยุติธรรมมีความเที่ยงตรง 3) โปร่งใสและตรวจสอบได้ (Transparency & Accountability) 4) ทำงานไม่ล่าช้า และ 5) มีสมรรถนะ (Institutional Capacity)

ชุดที่ 5 ไม่มีผู้ต้องหา/จำเลยที่ถูกจับกุมโดยไม่ได้กระทำความผิด เป็นตัวชี้วัดที่สะท้อนให้เห็นว่าหาก ผู้ถูกกล่าวหาได้ผ่านกระบวนการยุติธรรม กระบวนการยุติธรรมจะต้องใช้ความพยายามอย่างเต็มที่เปิดโอกาสให้ผู้ถูกกล่าวได้สู้คดีอย่างเต็มที่ โดยให้มีการจับผิดตัวหรือดำเนินคดีกับผู้ที่ไม่ได้กระทำความผิดให้น้อยที่สุด

ชุดที่ 6 การกระทำผิดซ้ำลดลง เมื่อปรากฏตัวผู้กระทำความผิดและถูกตัดสินว่ามีความผิดแล้ว หน้าที่สำคัญอีกประการของกระบวนการยุติธรรมจะต้องแก้ไขฟื้นฟูและพัฒนาพฤติกรรมเสียผู้กระทำความผิดไม่ให้หวนกลับมากระทำความผิดอีก ซึ่งหมายรวมถึงการดูแลช่วยเหลือให้ผู้กระทำความผิดพ้นจากปัจจัยต่างๆ ที่จะช่วยป้องกันไม่ให้ผู้กระทำความผิดหวนกลับมากระทำความผิดอีก จึงเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องพยายามผลักดันให้เกิดกระบวนการยุติธรรมที่จะช่วยสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้กระทำความผิดกลับคืนเป็นคนดี ไม่หวนกลับมากระทำความผิดอีก

ชุดที่ 7 ประชาชนเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม (Public Trust) เมื่อกระบวนการยุติธรรมได้ทำหน้าที่อย่างเต็มที่แล้ว เป้าหมายสุดท้ายก็เพื่อให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นและไว้วางใจต่อกระบวนการยุติธรรม เป็นตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นว่าประชาชนให้ความเชื่อมั่นและไว้วางใจต่อกระบวนการยุติธรรม

ทั้งนี้ได้มีการสรุปข้อเสนอร่างตัวชี้วัดทั้งในระดับคุณค่าและระดับการจัดเก็บข้อมูล ให้สอดคล้องกับข้อเสนอของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมและภาคประชาชน โดยในการจัดทำร่างข้อเสนอตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมนั้น ได้มีการพิจารณาข้อเสนอของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมและข้อเสนอของภาคประชาชน ควบคู่ไปกับการประเมินความเหมาะสมของข้อมูล รวมถึงความสามารถในการจัดเก็บข้อมูล เพื่อให้สามารถดำเนินการได้จริงและได้ข้อมูลที่แม่นยำเพียงพอที่จะทำให้ตัวชี้วัดที่จัดทำขึ้นสามารถสะท้อนผลการดำเนินการในภาพรวมของกระบวนการยุติธรรมได้

นอกจากข้อเสนอเกี่ยวกับประเภทของข้อมูล และแนวทางในการจัดเก็บข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม ยังมีข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิเคราะห์ผลการรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมและภาคประชาชนดังนี้

1. หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมยังมีความกังวลว่าการจัดทำตัวชี้วัดนี้จะถูกนำไปใช้ในการประเมินผลการทำงานของหน่วยงาน ด้วยเหตุนี้ ในระหว่างการดำเนินการในระยะต่อไป ควรมีการสื่อสารไปหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมอย่างต่อเนื่องว่าการจัดทำตัวชี้วัดนี้ ไม่ได้นำไปใช้ประเมินผลการทำงานของหน่วยงาน แต่เป็นการประเมินกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในภาพรวม โดยใช้ข้อมูลของแต่ละหน่วยงานมาเป็นฐานในการสร้างตัวชี้วัดรวมในลักษณะเดียวกับที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้รวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อจัดทำข้อมูลสภาพเศรษฐกิจของประเทศ
2. ควรมีการปรึกษากับหน่วยงานที่ต้องการจะเข้าไปจัดเก็บข้อมูล เพื่อให้เข้าใจตรงกันว่าต้องใช้ข้อมูลอะไรบ้าง รวมทั้งเมื่อมีการจัดทำผลตัวชี้วัดแล้ว ควรนำไปเสนอต่อหน่วยงานเจ้าของข้อมูลก่อนจะนำเสนอต่อสาธารณชน เพื่อให้หน่วยงานได้ประเมินความเหมาะสมของการเผยแพร่ข้อมูล
3. ควรพัฒนาระบบ Data Exchange Center (DXC) ของสำนักงานกิจการยุติธรรมให้สามารถเชื่อมโยงข้อมูลสถิติทางการ (Administrative Data) จากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมได้อย่างสมบูรณ์ ซึ่งจะทำให้สามารถจัดทำตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญามีความแม่นยำขึ้น และเมื่อมีการบูรณาการข้อมูลอย่างสมบูรณ์แล้ว ยังสามารถเลือกดึงตัวชี้วัดย่อยบางตัวที่ได้จากสถิติทางการมาจัดทำตัวชี้วัดเบื้องต้นที่สามารถรายงานสถานการณ์ของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาได้อย่างเป็นปัจจุบัน (Real Time Indicators)
4. แม้ว่าการจัดทำร่างตัวชี้วัดจะได้มีการปรึกษากับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมและภาคประชาชนแล้ว แต่ก่อนการนำตัวชี้วัดไปใช้ในการจัดเก็บจริง ควรมีการรับฟังความคิดเห็นจากภาคประชาชนอีกครั้งหนึ่ง เพื่อรับฟังความคิดเห็นเพิ่มเติมจากมุมมองของผู้รับบริการจากกระบวนการยุติธรรมซึ่งจะทำให้ตัวชี้วัดมีความสมบูรณ์มากขึ้น
5. ในการจัดเก็บข้อมูลระดับประเทศ จำเป็นต้องใช้หน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญและมีเครือข่ายในการทำงานระดับพื้นที่ ซึ่งหากเป็นหน่วยงานของภาครัฐ หน่วยงานที่เหมาะสมที่สุด คือ สำนักงานสถิติแห่งชาติ
6. การทำงานในช่วง 1 ปีข้างหน้าควรแบ่งเป็น 2 ระยะ ระยะแรกเป็นการทดลองจัดเก็บข้อมูลเพื่อนำประเมินผลเบื้องต้นและปรับปรุงกระบวนการทำงาน รวมทั้งรายละเอียดของตัวชี้วัดให้มีความชัดเจนขึ้น และระยะที่สอง คือ การจัดเก็บข้อมูลจริง โดยในแต่ละระยะควรรใช้เวลาประมาณ 6 เดือน
7. การจัดทำร่างตัวชี้วัดในครั้งนี้ เป็นตัวชี้วัดของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในกระแสหลัก ในระยะต่อไปควรต้องมีการพัฒนาตัวชี้วัดอีกชุดหนึ่งขึ้นมาเพื่อสะท้อนประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมทางเลือก เพื่อให้สามารถเห็นภาพรวมของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาได้ชัดเจนขึ้น

8. ควรมีการสื่อสารให้กับสื่อมวลชนและประชาชนได้รับทราบถึงการดำเนินการจัดทำตัวชี้วัด เพื่อให้สื่อมวลชนและประชาชนช่วยติดตาม ให้ความเห็น และช่วยกันขับเคลื่อนให้ตัวชี้วัดนี้ถูกนำไปใช้ในการพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางอาญาอย่างแท้จริง

คำนำ

จากการที่สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) ได้เสนอแนวทางในการปฏิรูปประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาโดยใช้การประเมินเป็นตัวชี้วัดและต้องการขับเคลื่อนระบบตัวชี้วัดที่เป็นมาตรฐานในการเพิ่มคุณภาพงานกระบวนการยุติธรรมภาพรวมอย่างเป็นรูปธรรม สปท. ได้มอบหมายให้กระทรวงยุติธรรม โดยสำนักงานกิจการยุติธรรมเป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการปฏิรูปดังกล่าว สำนักงานกิจการยุติธรรมจึงได้นำประเด็นดังกล่าวเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) ซึ่งได้เห็นชอบให้ตั้งคณะอนุกรรมการปฏิรูปตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาเพื่อดำเนินการดังกล่าว โดยสำนักงานกิจการยุติธรรม ได้มอบหมายให้ศูนย์บริการวิชาการเศรษฐศาสตร์ (ERTC) คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นผู้จัดทำ “โครงการศึกษาโครงการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา”

ในการศึกษาครั้งนี้คณะผู้วิจัยได้รับความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ของสำนักงานกิจการยุติธรรม โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของศูนย์พัฒนาข้อมูลกระบวนการยุติธรรม ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูล และการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้แล้ว คณะผู้จัดทำใคร่ขอแสดงความขอบคุณต่อตัวแทนของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ภาคประชาสังคม และภาควิชาการ ที่ได้กรุณาสละเวลาร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อให้ตัวชี้วัดมีความเหมาะสมสามารถใช้ประโยชน์ในการพัฒนากระบวนการยุติธรรมทางอาญาได้อย่างแท้จริง

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

บทที่	หัวข้อ	หน้า
1	บทนำ	1
	1.1 หลักการและเหตุผล	1
	1.2 วัตถุประสงค์	2
	1.3 ขอบเขตของงาน	2
	1.4 ขั้นตอนและกระบวนการจัดทำตัวชี้วัดกระบวนการยุติธรรมทางอาญา	3
	1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ	5
2	การทบทวนวรรณกรรมด้านตัวชี้วัดกระบวนการยุติธรรม	6
	2.1 ทบทวนแนวคิดในการพัฒนาตัวชี้วัดกระบวนการยุติธรรมทางอาญา	7
	2.2 การขับเคลื่อนการพัฒนาตัวชี้วัดกระบวนการยุติธรรมของไทย	29
3	ผลจากการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อรับฟังความคิดเห็น	35
	3.1 ตัวชี้วัดกระบวนการยุติธรรมทางอาญา	35
	3.2 ความเห็นของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	39
	3.3 ผลการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมความคิดเห็นสำหรับการจัดทำตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา	47
	3.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่มย่อย	51
4	การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงจากการทบทวนวรรณกรรมและการประชุมกลุ่มย่อย	54
	4.1 ความเชื่อมโยงด้านมิติที่ใช้ในการประเมินจากผลจากการทบทวนวรรณกรรมและการประชุมกลุ่มย่อย	54
	4.2 การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงด้านแนวทางการเก็บข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรมและการประชุมกลุ่มย่อย	57
	4.3 สรุปผลการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงจากการทบทวนวรรณกรรมและการประชุมกลุ่มย่อย	57
5	ร่างตัวชี้วัดประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและแนวทางการจัดเก็บข้อมูล	58
	5.1 กรอบตัวชี้วัดประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา	58
	5.2 ข้อเสนอแนะในการดำเนินการ	87
	บรรณานุกรม	
	ภาคผนวก ตัวชี้วัดด้านการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมและข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน	

สารบัญตาราง

ตารางที่	หัวข้อ	หน้า
1.1	กระบวนการยุติธรรมทางอาญาไทยในระดับสากล	15
2.1	การเปรียบเทียบหัวข้อที่ใช้ในการประเมิน	33
4.1	ความเชื่อมโยงระหว่างตัวชี้วัดระดับสากลกับร่างตัวชี้วัดที่เสนอ	55
5.1	ร่างชุดตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา	64

สารบัญรูป

ภาพที่	หัวข้อ	หน้า
1	การจัดทำตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา	31
3.1	การกำหนดตัวชี้วัดในกระบวนการยุติธรรมระดับผลกระทบ (Impact)	39
5.1	กรอบตัวชี้วัดประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา	58

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

กระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่มีประสิทธิภาพถือเป็นหัวใจของรัฐซึ่งจำเป็นแก่การพัฒนาที่ยั่งยืน หลายประเทศได้ทุ่มเททรัพยากรจำนวนมากในการสร้างและรักษาความศักดิ์สิทธิ์ ความน่าเชื่อถือของกระบวนการยุติธรรม รัฐบาลและประชาชนในทุกประเทศย่อมต้องการเครื่องมือที่จะสามารถบอกได้ว่าในความเป็นจริงแล้วกระบวนการยุติธรรมในสังคมของตนได้ทำหน้าที่อย่างดีพอแล้วหรือไม่ ประชาชนในประเทศที่พัฒนาแล้วสามารถมองเห็นผลการอำนวยความสะดวกยุติธรรมได้เนื่องจากมีตัวชี้วัดผลงานที่เป็นหัวใจหรือแก่นสารที่สามารถสะท้อนความเป็นจริงและเข้าใจง่าย ยิ่งไปกว่านั้นตัวชี้วัดที่ดีสามารถนำมาใช้ในการบ่งชี้ถึงจุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกยุติธรรม ทั้งยังสามารถใช้ติดตามผลของการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมได้อีกด้วย โดยปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีกำหนดตัวชี้วัดดังกล่าวขึ้นมา

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) เห็นความสำคัญของการปฏิรูปประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาโดยใช้การประเมินเป็นตัวชี้วัดและต้องการขับเคลื่อนระบบตัวชี้วัดที่เป็นมาตรฐานในการเพิ่มคุณภาพงานกระบวนการยุติธรรมภาพรวมอย่างเป็นรูปธรรม จึงได้เสนอแนะแนวทางในการปฏิรูปตัวชี้วัดกระบวนการยุติธรรมไว้สามประเด็น 1) ปฏิรูปกระบวนการกำหนดตัวชี้วัด เปิดให้ทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้อง ผู้ปฏิบัติงานและประชาชนผู้รับบริการมีส่วนร่วมกำหนดตัวชี้วัด โดยใช้กลไกพระราชบัญญัติพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่ง พ.ศ.2549 ผ่านคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ โดยตั้งคณะอนุกรรมการด้านการปฏิรูปการประเมินประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา 2) ปฏิรูปกระบวนการจัดเก็บ รวบรวม บริหารจัดการข้อมูลสถิติเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมทางอาญาให้เกิดความหนึ่งเดียวกัน ให้ทุกหน่วยงานปรับปรุงระบบการจัดเก็บและบริหารข้อมูลสถิติของตนแล้วเชื่อมโยงประสานข้อมูลกันผ่านระบบศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (DXC) ให้เป็นศูนย์กลางรวบรวมข้อมูลสถิติของหน่วยงานอย่างครบถ้วนและปัจจุบันเพื่อใช้วิเคราะห์และสังเคราะห์ตามตัวชี้วัดแบบใหม่ 3) ปฏิรูปการใช้ประโยชน์ตัวชี้วัด ด้วยการดำเนินกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติของผู้นำองค์กรให้เห็นและตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารองค์กรเพื่อผลลัพธ์ อันเป็นการใช้ประโยชน์จากตัวชี้วัดเพื่อนำพาองค์กรไปสู่การแก้ปัญหาอย่างตรงจุดและมีเป้าหมายที่เป็นรูปธรรม จึงได้มอบหมายให้กระทรวงยุติธรรมโดยสำนักงานกิจการยุติธรรมเป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการปฏิรูปดังกล่าว

การปฏิรูปประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาโดยใช้การประเมินเป็นตัวชี้วัดตามแนวทางของ สปท.เป็นประเด็นสำคัญเร่งด่วน สำนักงานกิจการยุติธรรมจึงได้นำประเด็นดังกล่าวเสนอต่อที่ประชุม คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) ซึ่งได้เห็นชอบให้ตั้งคณะอนุกรรมการปฏิรูปตัวชี้วัด ประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาเพื่อดำเนินการดังกล่าว โดยวางกรอบระยะเวลาดำเนินโครงการใน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ไว้ว่าจะยกร่างตัวชี้วัดตามการปฏิรูปประเด็นที่ 1 และยกร่างวิธีการจัดเก็บรวบรวม ข้อมูลตามการปฏิรูปประเด็นที่ 2 ให้แล้วเสร็จ และในปีงบประมาณ พ.ศ.2561 จะดำเนินการกำหนดกิจกรรมการใช้ ประโยชน์ตัวชี้วัดตามการปฏิรูปประเด็นที่ 3

คณะอนุกรรมการปฏิรูปตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ได้จัดตั้งคณะทำงานเพื่อ จัดทำตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาขึ้น โดยได้ร่วมกันกำหนดหัวใจของการปฏิรูปเพื่อจัดทำ ตัวชี้วัดไว้ 4 ประการคือ “เข้าถึง-เที่ยงตรง-ไม่ล่าช้า-ประสิทธิภาพ” และกำหนดคุณค่าที่ประชาชนต้องการในระดับ รองลงมา 3 ประการคือ “โปร่งใส-ตรวจสอบได้-เชื่อมั่น” ดังนั้นเพื่อให้ได้มาซึ่งตัวชี้วัดและวิธีการรวบรวมข้อมูล ที่สะท้อนถึงประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาไทยอย่างแท้จริง คณะอนุกรรมการจึงเสนอให้มีการปริญา นักวิชาการที่มีความเชี่ยวชาญในวิเคราะห์แผนยุทธศาสตร์ด้านกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้องจึงเป็นที่มาของ โครงการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อจัดทำตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในครั้งนี้

1.2 วัตถุประสงค์

1) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องสำหรับกำหนดทิศทางและเป้าประสงค์สำหรับการจัดทำตัวชี้วัด ประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่เหมาะสมกับประเทศไทย ตามแนวทางของ สภาขับเคลื่อนการ ปฏิรูปประเทศ

2) เพื่อจัดทำร่างตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและวิธีการรวบรวมข้อมูล ตามตัวชี้วัดที่สามารถสะท้อนประสิทธิภาพที่แท้จริงของกระบวนการยุติธรรมไทยและเกิดจากการมีส่วนร่วมและให้ ข้อคิดเห็นจากทุกภาคส่วน

1.3 ขอบเขตของงาน

ขอบเขตของงาน ให้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเชื่อมโยงให้เกิดเป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการ ยุติธรรมทางอาญาและวิธีการรวบรวมข้อมูลตามตัวชี้วัด ดังนี้

- 1)*รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยปี 2560
- 2) รายงานข้อเสนอของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเรื่อง “การปฏิรูปประสิทธิภาพ กระบวนการยุติธรรมทางอาญาโดยใช้การประเมินเป็นตัวชี้วัด”
- 3) ตัวชี้วัดประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมในระดับสากลดังนี้

- ดัชนีชี้วัดหลักนิติธรรม (Rule of Law Index) ตามโครงการส่งเสริมความยุติธรรมทั่วโลก (World Justice Project : WJP)

- ตัวชี้วัดหลักนิติธรรมสหประชาชาติ (UN Rule of Law Indicators)

- ตัวชี้วัดเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของประเทศไทย (Sustainable Development Goals : SDGs)

4) ผลการศึกษาโครงการวิจัย พัฒนาการด้านสถิติและตัวชี้วัดกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและการสำรวจความคิดเห็นประชาชนและผู้ปฏิบัติเกี่ยวกับคุณค่ากระบวนการยุติธรรมทางอาญา ของสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (TIJ)

5)*แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 และแผนหรือยุทธศาสตร์อื่นๆ ที่มีความสำคัญ

6) แนวคิดและหลักการของการจัดทำตัวชี้วัดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

7) ข้อมูลจากการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา และผลที่ได้รับจากคณะทำงานเพื่อจัดทำตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

1.4 ขั้นตอนและกระบวนการจัดทำตัวชี้วัดกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

การจัดทำตัวชี้วัดกระบวนการยุติธรรมได้เริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ 2560 โดยใช้กลไกพระราชบัญญัติพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่ง พ.ศ.2549 ผ่านคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ในการนี้ได้มีการตั้งคณะกรรมการด้านการปฏิรูปการประเมินประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญามาทำหน้าที่ในการกำหนดตัวชี้วัดและพัฒนาวิธีการจัดเก็บข้อมูล และเมื่อมีการเสนอชุดตัวชี้วัดในภาพรวมกระบวนการยุติธรรมและกำหนดวิธีการจัดเก็บข้อมูลตัวชี้วัดเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จะได้มีการนำเสนอให้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบ แล้วจะดำเนินการเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัดและนำข้อมูลจากตัวชี้วัดมาใช้ประโยชน์ต่อไป

ในการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ครั้งที่ 1/2560 เมื่อวันที่ 17 มีนาคม พ.ศ.2560 ได้มีการนำเสนอข้อมูลการจัดทำตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของสากล และการพัฒนาตัวชี้วัดกระบวนการยุติธรรมของประเทศไทยที่ผ่านมา อันได้แก่

1) ดัชนีชี้วัดหลักนิติธรรม (Rule of Law Index) ตามโครงการส่งเสริมความยุติธรรมทั่วโลก. (World.Justice.Project.:WJP)

2) ตัวชี้วัดหลักนิติธรรมสหประชาชาติ.(UN.Rule.of.Law.Indicators)

3) ตัวชี้วัดเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development.Goals.:SDGs)

4) ผลการศึกษาโครงการศึกษาวิจัยด้านการพัฒนาการด้านสถิติและตัวชี้วัดกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของประเทศไทยที่ผ่านมา

โดยผลคณะอนุกรรมการฯ ได้มีมติให้มีการศึกษาเพิ่มเติมถึงสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญในประเด็นของการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม และแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ และให้มีการตั้งคณะทำงานเพื่อจัดทำตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญามายกร่างตัวชี้วัดและนำเสนอวิธีการจัดเก็บข้อมูล

คณะอนุกรรมการได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อจัดทำตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา คำสั่งที่ 1/2560 ลงวันที่ 24 เมษายน 2560 ประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญงานด้านกระบวนการยุติธรรม งานด้านยุทธศาสตร์ และการประเมินวัดผล หลังจากมีคำสั่งตั้งคณะทำงานได้มีการประชุมเมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2560 ซึ่งผลการประชุมได้มีการกำหนดหัวใจของการปฏิรูปเพื่อจัดทำตัวชี้วัดไว้ 4 ประการ คือ “เข้าถึง - ไม่ล่าช้า - เทียบตรง - ประสิทธิภาพ” ซึ่งหัวใจของการปฏิรูป 4 ประการนี้ จะเป็นคุณค่าโดยตรงที่ประชาชนต้องได้รับจากกระบวนการยุติธรรม ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ตัวชี้วัดที่ชัดเจนและทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมยอมรับร่วมกัน คณะทำงานฯ ให้มีการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

ภายหลังจากการประชุมสำนักงานกิจการยุติธรรมได้นำความคิดเห็นของทุกภาคส่วนมายกร่างชุดตัวชี้วัดและวิธีการจัดเก็บข้อมูล และได้รับความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันวิจัย คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ร่วมเป็นทีมงานพัฒนาชุดตัวชี้วัดโดยได้นำข้อมูลตามขอบเขตของงานมาวิเคราะห์หาความเชื่อมโยง และพัฒนาให้เกิดทิศทางและเป้าประสงค์สำหรับการกำหนดตัวชี้วัดและวิธีการรวบรวมข้อมูลตามตัวชี้วัด แล้วนำผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลมาพัฒนาให้เกิดตัวชี้วัดและวิธีการรวบรวมข้อมูล นอกจากนี้ในการกำหนดตัวชี้วัดต้องการให้มี การมีส่วนร่วมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและให้ข้อคิดเห็นจากทุกภาค โดยได้ทำการจัดประชุมกลุ่มย่อย (focus group) และการสัมภาษณ์เชิงลึกแยกตามหน่วยงานและกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

วันที่ 9 สิงหาคม 2560 ประชุมกลุ่มย่อยร่วมกับผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

วันที่ 15 สิงหาคม 2560 ประชุมกลุ่มย่อยร่วมกับผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด

วันที่ 17 สิงหาคม 2560 ประชุมกลุ่มย่อยร่วมกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

วันที่ 18 สิงหาคม 2560 ประชุมกลุ่มย่อยร่วมกับกรมคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ

วันที่ 28 สิงหาคม 2560 ประชุมกลุ่มย่อยร่วมกับหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายอื่น และหน่วยสนับสนุนด้านกระบวนการยุติธรรมได้แก่ กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงานป้องกันปราบปรามการฟอกเงิน สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

วันที่ 29 สิงหาคม 2560 ประชุมกลุ่มย่อยกลุ่มนักวิชาการ เครือข่ายประชาสังคม องค์กรภาคเอกชน และผู้แทนภาคประชาชน

วันที่ 30 สิงหาคม 2560 ประชุมกลุ่มย่อยหน่วยงานพัฒนาพฤตินิสัย อันได้แก่ กรมราชทัณฑ์ กรมคุมประพฤติ และกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน

ได้นำข้อเสนอ ละข้อคิดเห็นจัดทำเป็นรายงานชุดตัวชี้วัดพร้อมวิธีการรวบรวมข้อมูล ซึ่งวิธีการดังกล่าวเกิดจากการมีส่วนร่วมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและให้ข้อคิดเห็นจากทุกภาคส่วน เพื่อนำเสนอต่อคณะอนุกรรมการปฏิรูปตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาต่อไป

1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

รายงานการศึกษาวเคราะห์เพื่อกำหนดทิศทางและเป้าประสงค์สำหรับการจัดทำตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่เหมาะสมกับประเทศไทย พร้อมชุดตัวชี้วัดและวิธีการรวบรวมข้อมูลที่สะท้อนประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาไทยอย่างแท้จริง ตามข้อเสนอของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ทั้งนี้ชุดตัวชี้วัดและวิธีการรวบรวมข้อมูลต้องผ่านการมีส่วนร่วมและให้ข้อคิดเห็นจากทุกภาคส่วนแล้ว

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรมด้านตัวชี้วัดกระบวนการยุติธรรม

โดยทั่วไปแล้วกระบวนการยุติธรรมมักถูกวางกรอบไว้อย่างชัดเจนว่าต้องดำเนินการในเรื่องใดบ้าง เช่น การจัดการข้อขัดแย้ง ลดระยะเวลาและต้นทุนในการดำเนินการข้อขัดแย้งหรือคดีความ ลดแนวโน้มการเกิดความขัดแย้ง ลดการเกิดอาชญากรรม ส่งเสริมความเป็นธรรมในการได้รับความคุ้มครองทางกฎหมาย เป็นต้น ซึ่งการประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม จำเป็นต้องมีตัวชี้วัดที่ชัดเจนว่าผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในระดับใด ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาการทำงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ดีขึ้นต่อไป (Gramatikov et al, 2009; The Canadian Bar Association, 2013)

จึงอาจกล่าวได้ว่า ดัชนีการเข้าถึงความยุติธรรมเป็นเครื่องมือในเชิงปริมาณที่ใช้วัดความคิดเห็นของประชาชน ผู้เชี่ยวชาญ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม โดยตั้งอยู่บนแนวคิดด้านนิติธรรม (Rule of Law) ซึ่งมี 2 ระดับด้วยกัน คือ หลักนิติธรรมเบื้องต้น (Thin Rule of Law) ที่ให้ความสำคัญกับกระบวนการด้านการยุติธรรม และหลักนิติธรรมเชิงขยาย (Thick Rule of Law) ซึ่งขยายขอบเขตของหลักนิติธรรมเบื้องต้นให้ครอบคลุมไปถึงความมีอิสระภาพขององค์กรด้านการยุติธรรม ตลอดจนถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชน (Tamanaha, 2003; Rijpkema, 2012)

การจัดทำตัวชี้วัดด้านกระบวนการยุติธรรม โดยเฉพาะกระบวนการยุติธรรมทางอาญานั้น เป็นเรื่องที่มีการดำเนินการกันทั้งในระดับประเทศและในระดับนานาชาติมานานแล้ว หน่วยงานที่มีการจัดทำหรือมีการจัดทำคู่มือในการจัดทำดัชนีการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ได้แก่ World Justice Project (WJP) องค์การสหประชาชาติ (United Nation) โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) รวมถึงแนวทางของหน่วยงานที่นำเอามิติทางกระบวนการยุติธรรมมาเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างดัชนีการจัดอันดับในด้านต่างๆ ที่สนใจ ได้แก่ Democracy Barometer ซึ่งจัดอันดับความเป็นประชาธิปไตยของประเทศ และ The Global Competitiveness Report จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ World Competitiveness Yearbook ซึ่งเป็นการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ในระดับประเทศเองก็มีการศึกษาแนวทางในการจัดทำดัชนีด้านการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม เช่น An evidence base for the federal civil justice system ของประเทศออสเตรเลีย Measuring Access to Justice ของประเทศเนเธอร์แลนด์ Crime and Justice Index ของเทศบาลเมืองชิคาโก เป็นต้น (เกียรตินันต์ ล้วนแก้ว และคณะ, 2558)

การจัดทำตัวชี้วัดด้านกระบวนการยุติธรรม โดยเฉพาะกระบวนการยุติธรรมทางอาญานั้น เป็นเรื่องที่มีการดำเนินการกันทั้งในระดับประเทศและในระดับนานาชาติมานานแล้ว หน่วยงานที่มีการจัดทำหรือมีการจัดทำคู่มือในการจัดทำดัชนีการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ได้แก่ World Justice Project (WJP) องค์การสหประชาชาติ (United Nation) โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) รวมถึงแนวทางของหน่วยงานที่นำเอามิติทางกระบวนการยุติธรรมมาเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างดัชนีการจัดอันดับในด้านต่างๆ ที่สนใจ ได้แก่ Democracy Barometer ซึ่งจัดอันดับความเป็นประชาธิปไตยของประเทศ และ The Global Competitiveness Report จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ World Competitiveness Yearbook ซึ่งเป็นการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ในระดับประเทศเองก็มีการศึกษาแนวทางในการจัดทำดัชนีด้านการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม เช่น An evidence base for the federal civil justice system ของประเทศออสเตรเลีย Measuring Access to Justice ของประเทศเนเธอร์แลนด์ Crime and Justice Index ของเทศบาลเมืองชิคาโก เป็นต้น (เกียรตินันต์ ล้วนแก้ว และคณะ, 2558) ซึ่งในรายงานฉบับนี้ได้ทำการทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำตัวชี้วัดด้านกระบวนการยุติธรรมที่สำคัญต่างๆ สรุปได้ดังนี้

2.1 ทบทวนแนวคิดในการพัฒนาตัวชี้วัดกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้เสนอแนวทางการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม โดยได้เสนอให้มีการพัฒนาตัวชี้วัดเพื่อใช้เป็นมาตรฐานในการอำนวยความสะดวกยุติธรรม และใช้เป็นหลักฐานบ่งชี้ให้เห็นจุดอ่อน-จุดแข็งของกระบวนการยุติธรรมเพื่อนำมาแก้ปัญหาได้อย่างตรงจุด โดยให้มีการจัดทำตัวชี้วัดให้ตรงกับแก่นสารกระบวนการยุติธรรมในภาพรวมโดยไม่ได้มุ่งวัดที่ต่างหน่วยซึ่งขาดทิศทางและจุดหมายที่สอดคล้องกัน โดยสาระสำคัญของตัวชี้วัดตามข้อเสนอสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศมีดังต่อไปนี้

1) ในรายงานการปฏิรูปได้มีการรวบรวมตัวชี้วัดด้านกระบวนการยุติธรรมของประเทศต่างๆ เป็นตัวอย่าง เช่น อัตราการปิดคดี ระยะเวลาการดำเนินคดี คุณภาพคำพิพากษา อย่างไรก็ตามไม่ได้กำหนดหรือระบุตัวชี้วัดในการขับเคลื่อนกระบวนการยุติธรรมควรจะมีกี่ด้านหรือประกอบด้วยอะไรบ้าง

2) การปฏิรูปกระบวนการกำหนดตัวชี้วัด โดยเปลี่ยนกระบวนการจัดทำตัวชี้วัดให้เป็นเรื่องที่มีเป้าหมายประสงค์และความสำคัญมากกว่าแค่การรวบรวมข้อมูลและรายงาน ทั้งนี้ให้ดำเนินการผ่านคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ โดยการตั้งคณะกรรมการด้านการปฏิรูปการประเมินประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา เพื่อการจัดทำชุดตัวชี้วัด

3) การปฏิรูปกระบวนการจัดเก็บรวบรวม บริหารจัดการและข้อมูลสถิติเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ด้วยการบูรณาการการบริหารจัดการข้อมูลและสถิติเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมทางอาญา โดยให้ทุก

หน่วยงานเชื่อมประสานข้อมูลกันผ่านศูนย์กลางข้อมูล การปรับเปลี่ยนทัศนคติของผู้บังคับการและเจ้าหน้าที่ให้เห็นและตระหนักในความสำคัญของการบริหารจัดการข้อมูล และใช้ประโยชน์จากตัวชี้วัดเพื่อนำพาทิศทางการไปสู่การแก้ปัญหาอย่างตรงจุดและเป็นระบบ และการปรับเปลี่ยนการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการข้อมูลสถิติ

4) การปฏิรูปการใช้ประโยชน์ตัวชี้วัด ด้วยการเปลี่ยนให้การจัดทำตัวชี้วัดไม่ใช่เป็นเพียงแค่การรายงาน แต่เป็นกระบวนการที่ใช้ประโยชน์จากข้อมูลและผลของตัวชี้วัดอย่างมีนัยสำคัญต่อการแก้ไขปรับปรุงจุดอ่อน ปัญหาและอุปสรรค ทั้งในระดับปฏิบัติและระดับนโยบาย

5) ต้องการให้ตัวชี้วัดแสดงให้เห็นถึงคุณค่าของกระบวนการยุติธรรมที่แท้จริงของกระบวนการยุติธรรม โดยมุ่งให้ความสำคัญกับผลผลิตของกระบวนการยุติธรรมในแบบที่ควรจะเป็นมากกว่าผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ยกตัวอย่างเช่น งานคุ้มครองสิทธิเสรีภาพที่วัดจำนวนยอดผู้ได้รับความช่วยเหลือหรือจำนวนเงินช่วยเหลือในมิติเดียว อาจไม่ตอบโจทย์กระบวนการยุติธรรมที่ควรจะเป็นซึ่งต้องเน้นป้องกันให้มีการละเมิดสิทธิ น้อยที่สุดมากกว่า

6) ต้องการให้ตัวชี้วัดในการปฏิรูปประเทศต่างกับตัวชี้วัดการประเมินผลการปฏิบัติราชการ ตรงที่หน่วยงานไม่จำเป็นต้องทำคะแนนให้สูงให้ผ่านเกณฑ์ แต่มุ่งที่การชี้วัดให้เห็นปัญหาและนำไปสู่นโยบายการแก้ปัญหา แล้วสามารถชี้วัดว่าปัญหาในกระบวนการยุติธรรมที่พบนั้นดีขึ้นหรือแย่ลง

โดยในการจัดทำตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญานั้นได้มอบหมายให้กระทรวงยุติธรรม โดยสำนักงานกิจการยุติธรรมเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักในการจัดทำ ซึ่งในส่วน of สำนักงานกิจการยุติธรรม ศึกษาวิเคราะห์แนวทางการจัดทำตัวชี้วัดประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของหน่วยงานในระดับสากลและของประเทศไทยที่ผ่านมา ประกอบด้วย

- ดัชนีวัดหลักนิติธรรม (Rule of Law Index : WJP) ตามโครงการส่งเสริมความยุติธรรมทั่วโลก (World Justice Project: WJP)

- ตัวชี้วัดหลักนิติธรรมสหประชาชาติ (UN Rule of Law Indicators)

- ตัวชี้วัดเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)

- ผลการศึกษาโครงการศึกษาวิจัย พัฒนาการด้านสถิติและตัวชี้วัดกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและการสำรวจความคิดเห็นประชาชนและนักปฏิบัติเกี่ยวกับคุณค่ากระบวนการยุติธรรมทางอาญา จัดโดยสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (TIJ) และงานวิจัยด้านตัวชี้วัดกระบวนการยุติธรรมของกระทรวงยุติธรรม

- การปฏิรูปประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาโดยใช้การประเมินเป็นตัวชี้วัด

ทั้งนี้แนวคิดในการจัดทำตัวชี้วัดในเรื่องต่างๆ มีรายละเอียดดังนี้

ดัชนีวัดหลักนิติธรรม (Rule of Law Index : WJP)

ตัวชี้วัดหลักนิติธรรม (Rule of Law Index) เป็นการประเมินกระบวนการยุติธรรมของประเทศต่างๆ ทั่วโลกซึ่งดำเนินการตามส่งเสริมความยุติธรรมทั่วโลก (World Justice Project: WJP)

โครงการ WJP ได้จัดทำดัชนีชี้วัดหลักนิติธรรม/นิติรัฐ โดยได้ทำการสำรวจความคิดเห็นใน 102 ประเทศ แบ่งออกเป็น สำรวจความคิดเห็นของประชาชนทั่วไปจำนวน 100,000 คน และของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 2,400 คน โดยใช้ตัวบ่งชี้ที่แบ่งออกเป็น 9 หมวด เพื่อบ่งชี้ว่าประเทศใดมีการดำรงคงอยู่ของหลักนิติธรรม/นิติรัฐ หรือไม่ ตัวบ่งชี้ทั้งเก้าปัจจัยประกอบไปด้วย

1. การจำกัดอำนาจของรัฐบาล (Constraints on Government Powers)
2. การปลอดจากคอร์รัปชัน (Absence of Corruption)
3. การมีรัฐบาลที่เปิดกว้าง (Open Government)
4. การรับรองสิทธิขั้นพื้นฐาน (Fundamental Rights)
5. การมีความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัย (Order and Security)
6. การบังคับใช้กฎหมายและระเบียบข้อบังคับ (Regulatory Enforcement)
7. กระบวนการยุติธรรมทางแพ่ง (Civil Justice)
8. กระบวนการยุติธรรมทางอาญา (Criminal Justice)
9. กระบวนการยุติธรรมที่ไม่เป็นทางการ (Informal Justice)

ซึ่งจากการศึกษาดัชนีชี้วัดหลักนิติธรรม (Rule of Law Index) ของ WJP จะมีจุดเด่นที่สามารถใช้เปรียบเทียบประเทศต่างๆ ทั่วโลกได้ อย่างไรก็ตามการเก็บข้อมูลทั่วโลกก็ทำให้เน้นที่ใช้แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นซึ่งทำได้ง่าย อย่างไรก็ตามการสำรวจอาจไม่ละเอียดครอบคลุมในทุกประเด็น และการถามความรู้สึกนึกคิดของบุคคลก็ทำให้เกิดความเอนเอียงได้โดยง่าย ซึ่งควรมีการพิจารณานำข้อมูลอื่น เช่น ข้อมูลทางสถิติมาพิจารณาประกอบในการจัดทำตัวชี้วัดของประเทศที่มีความถูกต้องแม่นยำมากขึ้น

ตัวชี้วัดหลักนิติธรรมสหประชาชาติ (UN Rule of Law Indicators)

ตัวชี้วัดหลักนิติธรรมแห่งสหประชาชาติจัดทำขึ้นโดยความร่วมมือระหว่างปฏิบัติการรักษาสันติภาพแห่งสหประชาชาติ (The United Nations Department of Peacekeeping Operations หรือ DPKO) และสำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งองค์การสหประชาชาติ (The United Nations High Commissioner for Human Rights หรือ OHCHR) ตัวชี้วัดนี้พัฒนาจากแบบแผนความประพฤติและมาตรฐาน

สิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ซึ่งมีความมุ่งหวังให้ใช้ได้ทั้งในระบบกฎหมายซีวิลลอว์ (Civil Law) และคอมมอนลอว์ (Common Law) อย่างไรก็ตามการจัดทำตัวชี้วัดนี้มิได้มีความมุ่งหมายที่จะใช้วัดผลเปรียบเทียบกระบวนการยุติธรรมของประเทศต่างๆ แต่มุ่งใช้วัดที่หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมว่าสามารถตอบสนองต่อหลักการต่างๆ ตามแบบแผนและมาตรฐานต่างๆ ได้ดีมาน้อยเพียงใดเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการแก้ไขจุดอ่อน หรือส่วนของกระบวนการยุติธรรมที่มีปัญหา โดยในการนำมาใช้สหประชาชาติจะเน้นในการนำมาวัดประเทศที่ประสบปัญหา เช่น ล่มสลายจากภาวะสงคราม

สำหรับการจัดทำดัชนีของสหประชาชาติ หลักการที่ใช้มีความแตกต่างจาก World Justice Project โดยให้ความสำคัญกับกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมเป็นหลัก (UN, 2011) โดยมีหลักการ 4 ข้อ ได้แก่

- 1) ผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการด้านการยุติธรรมว่ามีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล สามารถเข้าถึงได้ และมีการตอบสนองต่อความต้องการของผู้ต้องการใช้บริการได้ดีเพียงใด
- 2) ความเป็นมืออาชีพ ความโปร่งใส และความรับผิดชอบของหน่วยงาน ตลอดจนถึงการมีมาตรฐานที่ชัดเจนในการทำงาน
- 3) การปฏิบัติต่อกลุ่มผู้ด้อยโอกาสและกลุ่มเสี่ยงอย่างเป็นธรรม
- 4) ความเพียงพอของกำลังคนและทรัพยากรของหน่วยงานที่จะตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการ

นอกจากนี้ในส่วนของ UN Rule of Law Indicators มีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยเพิ่มประเด็นการวัดด้วยสถิติทางการในการวัดเพื่อลดความเอนเอียง แต่ก็ไม่สามารถเปรียบเทียบสถานะของกระบวนการยุติธรรมไทยกับประเทศอื่นๆ ได้ รวมทั้งเป็นตัวชี้วัดที่เน้นวัดประเทศที่ล่มสลายซึ่งตัวชี้วัดหลายตัวอาจไม่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย

เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)

ระยะเวลา 15 ปีผ่านมา เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหประชาชาติกำลังจะสิ้นสุดลง โดยประสบความสำเร็จเป็นอย่างดีในหลายประเทศ ซึ่งเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องของการพัฒนา องค์การสหประชาชาติจึงได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาขึ้นใหม่โดยอาศัยกรอบความคิดที่มองการพัฒนาเป็นมิติ (Dimensions) ของเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ให้มีความเชื่อมโยงกัน เรียกว่าเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ Sustainable Development Goals (SDGs) ซึ่งจะใช้เป็นทิศทางการพัฒนาดังแต่เดือนกันยายน ปี 2558 ถึงเดือนสิงหาคม 2573 ครอบคลุมระยะเวลา 15 ปี โดยประกอบไปด้วย 17 เป้าหมายคือ

เป้าหมายที่ 1 จัดความยากจนในทุกรูปแบบ ทุกที่

เป้าหมายที่ 2 จัดความหิวโหย บรรลุเป้าความมั่นคงทางอาหารและโภชนาการที่ดีขึ้น และส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน

เป้าหมายที่ 3 ทำให้แน่ใจถึงการมีสุขภาพในการดำรงชีวิต และส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีของทุกคนในทุกช่วงอายุ

เป้าหมายที่ 4 ทำให้แน่ใจถึงการได้รับการศึกษาที่ได้คุณภาพอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง และส่งเสริมโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิตแก่ทุกคน

เป้าหมายที่ 5 บรรลุถึงความเท่าเทียมทางเพศ และเสริมสร้างพลังให้แก่สตรีและเด็กหญิงทุกคน

เป้าหมายที่ 6 ทำให้แน่ใจว่าเรื่องน้ำและการสุขาภิบาลได้รับการจัดการอย่างยั่งยืน และมีสภาพพร้อมใช้สำหรับทุกคน

เป้าหมายที่ 7 ทำให้แน่ใจว่าทุกคนสามารถเข้าถึงพลังงานที่ทันสมัย ยั่งยืน เชื่อถือได้ ตามกำลังซื้อของตน

เป้าหมายที่ 8 ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืนและทั่วถึงให้เป็นไปอย่างยั่งยืน ส่งเสริมศักยภาพการมีงานทำและการจ้างงานเต็มที่ และงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน

เป้าหมายที่ 9 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมการปรับตัวให้เป็นอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืนและทั่วถึง และสนับสนุนนวัตกรรม

เป้าหมายที่ 10 ลดความเหลื่อมล้ำทั้งภายในและระหว่างประเทศ

เป้าหมายที่ 11 ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความปลอดภัย ทั่วถึง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง และยั่งยืน

เป้าหมายที่ 12 ทำให้แน่ใจถึงการมีแบบแผนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ 13 ดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น

เป้าหมายที่ 14 อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้เป็นไปอย่างยั่งยืน

เป้าหมายที่ 15 พืชพันธุ์ บุรณะ และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ยั่งยืนของระบบนิเวศบนบก จัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน ต่อสู้กับการแปรสภาพเป็นทะเลทราย หยุดยั้งและฟื้นฟูความเสื่อมโทรมของที่ดิน และหยุดยั้งการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ

เป้าหมายที่ 16 ส่งเสริมให้สังคมมีความเป็นปกติสุข ไม่แบ่งแยก เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มีการเข้าถึงความยุติธรรมโดยถ้วนหน้า และสร้างให้เกิดสถาบันอันเป็นที่พึ่งของส่วนรวม มีประสิทธิภาพ และเป็นที่ยอมรับในทุกระดับ

เป้าหมายที่ 17 เสริมสร้างความเข้มแข็งในวิธีการปฏิบัติให้เกิดผล และสร้างพลังแห่งการเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระดับสากลต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมและหลักนิติธรรมคือเป้าหมายที่ 16 ของเป้าหมายการพัฒนา คือ การส่งเสริมให้สังคมมีความเป็นปกติสุข ไม่แบ่งแยกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มีการเข้าถึงความยุติธรรมโดยถ้วนหน้า และสร้างให้เกิดสถาบันอันเป็นที่พึ่งของส่วนรวม มีประสิทธิภาพ และเป็นที่ยอมรับในทุกระดับ (Promote peaceful and inclusive societies for sustainable development, provide access to justice for all and build effective, accountable and inclusive institutions at all levels) เป้าหมายดังกล่าวประกอบด้วย เป้าหมายย่อย (target) 10 หัวข้อดังนี้

เป้าหมาย 16.1 ลดความรุนแรงทุกรูปแบบและอัตราการตายที่เกี่ยวข้องในทุกแห่ง ให้ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ

เป้าหมาย 16.2 ยุติการข่มเหง การใช้หาประโยชน์อย่างไม่ถูกต้อง การค้ามนุษย์ และความรุนแรง และการทรมานทุกรูปแบบที่มีต่อเด็ก

เป้าหมาย 16.3 ส่งเสริมนิติธรรมทั้งในระดับชาติและระหว่างประเทศ และสร้างหลักประกันว่าจะมีการเข้าถึง ความยุติธรรมอย่างเท่าเทียมแก่ทุกคน

เป้าหมาย 16.4 ลดการลักลอบเคลื่อนย้ายอาวุธและเงิน เสริมความแข็งแกร่งของกระบวนการติดตามและการส่งคืนสินทรัพย์ที่ถูกขโมยไป และต่อสู้กับอาชญากรรมที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรทุกรูปแบบ ภายในปี พ.ศ. 2573

เป้าหมาย 16.5 ลดการทุจริตและการรับสินบนทุกรูปแบบ อย่างมีนัยสำคัญ

เป้าหมาย 16.6 พัฒนาสถาบันที่มีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบ และโปร่งใส ในทุกระดับ

เป้าหมาย 16.7 สร้างหลักประกันว่าจะมีกระบวนการตัดสินใจที่มีความรับผิดชอบ ครอบคลุม มีส่วนร่วม และมีความเป็นตัวแทนที่ดี ในทุกระดับการตัดสินใจ

เป้าหมาย 16.8 ขยายและเสริมความแข็งแกร่งของการมีส่วนร่วมของประเทศกำลังพัฒนาในสถาบันโลกาภิบาล

เป้าหมาย 16.9 กำหนดอัตราค่าลักษณะทางกฎหมายสำหรับทุกคน โดยรวมถึง การให้มีผู้ติบัตร์ ภายในปี พ.ศ. 2573

เป้าหมาย 16.10 สร้างหลักประกันว่าสาธารณชนสามารถเข้าถึงข้อมูลและมีการปกป้องเสรีภาพขั้นพื้นฐาน โดยเป็นไปตามกฎหมายภายในประเทศและความตกลงระหว่างประเทศ

ผลการศึกษาวิจัยของสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย

ในปี พ.ศ.2559 สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทยร่วมกับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ดำเนินการศึกษาโครงการศึกษาวิจัยพัฒนาการด้านสถิติและตัวชี้วัดกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและการสำรวจความคิดเห็นประชาชนและนักปฏิบัติเกี่ยวกับคุณค่ากระบวนการยุติธรรมทางอาญา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอชุดตัวชี้วัดด้านกระบวนการยุติธรรมที่ได้มาจากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนและผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรมถึงสิ่งที่คาดหวังถึงกระบวนการยุติธรรมที่พึงประสงค์เพื่อขับเคลื่อนกระบวนการยุติธรรมไปในทิศทางที่ถูกต้องตรงกับความต้องการของประชาชน ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

1) มีการสรุปชุดตัวชี้วัดของกระบวนการยุติธรรมตั้งแต่ชั้นสอบสวน ชั้นสั่งคดีของพนักงานอัยการ ชั้นศาล และชั้นบังคับโทษ ซึ่งได้มาจากการสอบถามและสำรวจความคิดเห็นของประชาชนและผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรมถึงสิ่งที่คาดหวังเกี่ยวกับคุณค่าของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

2) มีการวิเคราะห์ถึงปัญหาของกระบวนการยุติธรรมในลักษณะเดียวกับข้อเสนอของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศในประเด็นที่ว่าแต่ละหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมต่างคนต่างทำตัวชี้วัดของตนเอง ขาดจุดมุ่งหมายและทิศทางที่สอดคล้องกัน ตัวชี้วัดไม่สะท้อนแก่นสาระสำคัญของเป้าหมาย และมีการเปลี่ยนไปตลอดเวลาไม่เสถียร

3) เสนอให้มีการจัดทำดัชนีชี้วัดในภาพรวมที่สามารถสะท้อนภาพรวมอันเป็นแก่นสารของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาทั้งระบบ เพื่อให้เห็นพัฒนาการ การเปลี่ยนแปลงของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในแต่ละช่วงปีได้ ผ่านตัวชี้วัดที่มีความเสถียรโดยทำให้ตัวชี้วัดเป็นเครื่องมือในการสื่อสารที่อ้างอิงได้ด้วยข้อมูลสถิติ ทั้งในแง่การสื่อสารประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การสื่อสารกับรัฐบาล และการสื่อสารกับประชาชน เพื่อให้ทุกภาคส่วนในสังคมรับรู้สภาพสถานะของการอำนวยความยุติธรรมทางอาญาของไทยให้เป็นที่น่าเชื่อถือและมีคุณภาพขึ้นเรื่อยๆ อีกทั้งยังจะนำไปสู่ความต่อเนื่องและยั่งยืน สร้างความเป็นมาตรฐานของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาไทย ตลอดจนนำไปสู่การสร้างที่น่าเชื่อถือของประเทศไทยต่อการธำรงรักษาหลักนิติธรรมในระดับนานาชาติอีกด้วย

4) ควรให้หน่วยงานต่างๆ ในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาได้มีส่วนร่วมในการเสนอกำหนดตัวชี้วัดตามภารกิจของแต่ละหน่วยงาน เนื่องจากที่ผ่านมาตัวชี้วัดมักถูกกำหนดขึ้นจากหน่วยงานกลางซึ่งไม่สะท้อนภารกิจของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ทำให้เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการนำผลของตัวชี้วัดมาศึกษาทบทวนเพื่อปรับปรุงพัฒนาหน่วยงาน ดังนั้นจึงควรเปลี่ยนการใช้ตัวชี้วัดเพียงเพื่อการรายงาน ให้เป็นการใช้ประโยชน์จาก

ตัวชี้วัดอย่างแท้จริง เพื่อสะท้อนเหตุและปัจจัยของจุดแข็งและจุดอ่อนของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา อันนำไปสู่การพัฒนาระบบงานของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาทั้งระบบและแต่ละส่วนงานอย่างมีหลักฐานเชิงประจักษ์

5) เปิดโอกาสการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นจากฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น จากผู้เสียหายหรือเหยื่อในคดีอาญา จากผู้ที่เคยตกเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลย และจากประชาชนทั่วไป กล่าวคือ เพื่อให้ตัวชี้วัดที่กำหนดขึ้นสอดคล้องกับเป้าหมายที่พึงประสงค์ของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา การใช้แหล่งข้อมูลที่หลากหลายเป็นฐานของชุดตัวชี้วัดหลายตัวที่เกี่ยวข้องกัน ทั้งข้อมูลสถิติของหน่วยงานราชการ ข้อมูลจากการสำรวจความคิดเห็นประชาชน และข้อมูลจากการสำรวจความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ/นักปฏิบัติ ข้อมูลเหล่านี้สามารถกำหนดการประเมินคุณค่าของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาได้อย่างครอบคลุมในมิติต่างๆ เนื่องจากการช่วยขุดเชยจุดอ่อนของแหล่งข้อมูลบางชนิดด้วยจุดแข็งของแหล่งข้อมูลต่างชนิดกัน

6) ทุกหน่วยงานของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาควรบูรณาการข้อมูลและสถิติให้เป็นหนึ่งเดียวกัน โดยควรกำหนดลงไปทั้งในระดับภายในของแต่ละหน่วยงานและระหว่างหน่วยงานเกี่ยวกับการดำเนินการเก็บรายงานและบูรณาการข้อมูลสถิติกันอย่างเป็นระบบ ตลอดจนควรออกแบบกลไกที่อิสระคอยทำหน้าที่วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำไปประมวลค่าตามตัวชี้วัด ทั้งนี้ควรมีการจัดเก็บอย่างมีเป้าหมายและจัดเก็บเท่าที่จำเป็นแก่การนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ประเมินค่าตามตัวชี้วัดที่เป็นแก่นสารของที่แท้จริงเท่านั้น

ตารางที่ 1.1 สรุปรายละเอียดของตัวชี้วัดระดับสากลที่ได้กล่าวมาข้างต้น ซึ่งจะเห็นได้ว่าตัวชี้วัดเหล่านี้มีมิติในการประเมินที่สะท้อนคุณค่าและกรอบแนวคิดที่ใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 1.1 กระบวนการยุติธรรมทางอาญาไทยในระดับสากล

ด้านที่ 1 ดัชนีชี้วัดหลักนิติธรรมตามโครงการส่งเสริมความยุติธรรมทั่วโลก (World Justice Project : WJP) แบ่งเป็น 9 กรอบ 45 ตัวชี้วัด		
การวัด ประสิทธิภาพ	กรอบดัชนีชี้วัดหลักนิติธรรม	ตัวชี้วัด
1.1 ดัชนีชี้วัดหลักนิติธรรม (Rule of Law Index)	กรอบที่ 1 การจำกัดอำนาจของรัฐบาล (Constraints on Government Powers) 6 ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด 1 อำนาจของรัฐบาลจะต้องถูกจำกัดโดยฝ่ายนิติบัญญัติ (Government powers are effectively limited by the legislature) ปัจจัยชี้วัด กระบวนการนิติบัญญัติของประเทศสามารถทำหน้าที่ในการตรวจสอบกำกับการทำงานของรัฐบาลได้หรือไม่อย่างไร ตัวชี้วัด 2 อำนาจรัฐบาลจะต้องถูกจำกัดโดยฝ่ายตุลาการ (Government powers are effectively limited by the judiciary) การวัดว่าผู้พิพากษามีความเป็นอิสระและความสามารถในการปฏิบัติเพื่อตรวจสอบอย่างมีประสิทธิภาพของรัฐบาล ตัวชี้วัด 3 อำนาจของรัฐบาลจะต้องถูกจำกัดโดยองค์กรตรวจเงินแผ่นดินที่มีอิสระหรือองค์กรอื่นที่มีอำนาจทบทวนการใช้อำนาจรัฐ (Government powers are effectively limited by independent auditing and review) วัดว่าผู้ชำระบัญชีหรือผู้สอบบัญชี รวมถึงหน่วยงานตรวจสอบทางด้านสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ มีความเป็นอิสระเพียงพอ และสามารถในทางปฏิบัติเพื่อตรวจสอบอย่างมีประสิทธิภาพและกำกับดูแลการทำงานของรัฐบาล ตัวชี้วัด 4 เจ้าหน้าที่รัฐบาลต้องได้รับบทลงโทษหากปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ (Government officials are sanctioned for misconduct) การวัดว่าเจ้าหน้าที่รัฐบาลในกระบวนการนิติบัญญัติ บริหารตุลาการ และตำรวจได้รับการตรวจสอบสอบสวน และลงโทษหากปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบหรือละเลยข้อกำหนดอื่นๆ ตัวชี้วัด 5 อำนาจของรัฐบาลต้องสามารถตรวจสอบได้โดยองค์กรที่ไม่ใช่รัฐบาล (Government powers are subject to non-governmental checks) การวัดว่าสื่อมวลชนอิสระ องค์กรประชาสังคมพรรคการเมือง และปัจเจกชน มีอิสระที่จะรายงานและเสนอแนะนโยบายของรัฐบาลโดยปราศจากความหวาดกลัวที่จะถูกตอบโต้ ตัวชี้วัด 6 การเปลี่ยนผ่านของอำนาจต้องอยู่ภายใต้กฎหมาย (Transition of power is subject to the law) ซึ่งอาจวัดได้โดยพิจารณาว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลได้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้งตามกฎหมายระเบียบที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญหรือไม่ และเมื่อใดที่มี

ด้านที่ 1 ดัชนีชี้วัดหลักนิติธรรมตามโครงการส่งเสริมความยุติธรรมทั่วโลก (World Justice Project : WJP) แบ่งเป็น 9 กรอบ 45 ตัวชี้วัด		
การวัด ประสิทธิภาพ	กรอบดัชนีชี้วัดหลักนิติ ธรรม	ตัวชี้วัด
		การเลือกตั้งจะต้องมีการวัดความสมบูรณ์ของกระบวนการเลือกตั้งด้วย รวมถึงพิจารณาว่าการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งปราศจากการคุกคามและสามารถตรวจสอบได้
	กรอบที่ 2 การปลอดจากคอร์รัปชัน (absence of corruption) 4 ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด 7 เจ้าหน้าที่รัฐบาลในฝ่ายบริหารไม่แสวงประโยชน์จากหน้าที่การงานเพื่อประโยชน์ส่วนตัว (Government officials in the executive branch do not use public office for private gain) การวัดว่าความถี่ของการให้สินบน การจ่ายเงินอย่างไม่เป็นทางการ และแรงจูงใจอื่นๆ ในการให้บริการสาธารณะ และการบังคับใช้กฎระเบียบ และรวมถึงการวัดว่าการจัดซื้อจัดจ้าง โดยรัฐบาลและการทำสัญญากับเอกชนนั้นทำด้วยความโปร่งใสและมีการแข่งขัน ไม่ว่าจะเป็นเจ้าหน้าที่รัฐบาลในระดับใดเพื่อให้ปราศจากการยกยอกงบประมาณของรัฐ ตัวชี้วัด 8 เจ้าหน้าที่รัฐบาลในฝ่ายตุลาการไม่แสวงประโยชน์จากหน้าที่การงานเพื่อประโยชน์ส่วนตัว (Government officials in the judicial branch do not use public for private gain) ด้วยการวัดว่าผู้พิพากษาและเจ้าหน้าที่ในกระบวนการศาลอื่นๆ ละเว้นจากการชักชวนและยอมรับสินบนเพื่อให้ดำเนินการบางอย่าง หรือเร่งรัดกระบวนการบางอย่าง และผู้พิพากษาจะต้องปราศจากอิทธิพลของรัฐบาล ผลประโยชน์เอกชน และองค์กรทางอาชญากรรมอื่นๆ ตัวชี้วัด 9 เจ้าหน้าที่ตำรวจและทหารต้องไม่แสวงประโยชน์จากหน้าที่การงานเพื่อประโยชน์ส่วนตัว (Government officials in the police and the military do not use public office for private gain) ด้วยการวัดว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือพนักงานสอบสวนละเว้นจากการชักชวนและยอมรับสินบนเพื่อให้ดำเนินการทางตำรวจหรือเพื่อตรวจสอบอาชญากรรม และเจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องปราศจากอิทธิพลของผลประโยชน์ของเอกชน และองค์กรอาชญากรรมอื่นๆ ตัวชี้วัด 10 เจ้าหน้าที่ของรัฐในฝ่ายนิติบัญญัติไม่แสวงประโยชน์จากหน้าที่การงานเพื่อประโยชน์ส่วนตัว (Government officials in the legislative branch do not use public office for private gain) ด้วยการวัดว่า เจ้าหน้าที่ในระดับนิติบัญญัติละ

ด้านที่ 1 ดัชนีชี้วัดหลักนิติธรรมตามโครงการส่งเสริมความยุติธรรมทั่วโลก (World Justice Project : WJP) แบ่งเป็น 9 กรอบ 45 ตัวชี้วัด		
การวัด ประสิทธิภาพ	กรอบดัชนีชี้วัดหลักนิติ ธรรม	ตัวชี้วัด
		เว้นจากการชักชวนและยอมรับสินบนเพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ทางการเมือง หรือคะแนนโหวตในกระบวนการ นิติบัญญัติ
	กรอบที่ 3 การมีรัฐบาลที่เปิด กว้าง (Open Government) 4 ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด 11 กฎหมายซึ่งถูกประกาศและข้อมูลของรัฐบาล (Publicized laws and government data) วัดว่า กฎหมายพื้นฐานและ ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิทางกฎหมายต่างๆ ต้องถูกประกาศให้สาธารณชนรับทราบโดยใช้ภาษาที่ง่าย และทำให้สามารถเข้าถึง ได้ นอกจากนั้น ยังวัดว่าคุณภาพและและการเข้าถึงของข้อมูลซึ่งถูกประกาศโดยรัฐบาลต้องอยู่ในรูปของเอกสารหรือ ออนไลน์ และไม่ว่าจะเป็นกฎระเบียบทางบริหาร ร่างกฎหมาย และคำตัดสินของศาลสูง จะต้องถูกทำให้ สาธารณชนสามารถเข้าถึงได้ในเวลาที่เหมาะสม ตัวชี้วัด 12 สิทธิในข้อมูล (Right to information) วัดว่า การร้องขอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับรัฐบาลซึ่งถูกร้องขอ โดยสาธารณชนใดๆ รัฐบาลต้องสามารถจัดข้อมูลเช่นนั้นให้ได้ ด้วยค่าธรรมเนียมที่เหมาะสมและปราศจากการติด สินบน รวมถึงประชาชนต้องได้รับการคุ้มครองซึ่งสิทธิในข้อมูล ไม่ว่าจะถูกบันทึกด้วยวิธีการใดก็ตาม ตัวชี้วัด 13 การมีส่วนร่วมของประชาชน (Civil participation) วัดว่า ความมีประสิทธิภาพของกระบวนการ มีส่วนร่วมของประชาชน รวมถึงการปกป้องเสรีภาพในการแสดงออกและเสรีภาพของการรวมกลุ่มและสิทธิที่จะเข้า แข่งขันกับรัฐบาล ต้องทำให้เกิดขึ้น และวัดว่าประชาชนสามารถมีสิทธิมีเสียงเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ รัฐบาล และเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลจะต้องให้ข้อมูลที่เพียงพอและข้อสังเกตต่างๆ เกี่ยวกับคำตัดสินซึ่งมีผลกระทบต่อสังคม ตัวชี้วัด 14 กระบวนการร้องทุกข์ (Complaint mechanisms) วัดว่า ประชาชนสามารถนำคำร้องทุกข์ ที่เกี่ยวกับรัฐบาลในการดำเนินการบริการสาธารณะหรือประสิทธิภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลในการปฏิบัติ ตามกฎหมาย และดูว่าการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของรัฐต่อคำร้องทุกข์ดังกล่าวของประชาชนมีอยู่อย่างไร

ด้านที่ 1 ดัชนีชี้วัดหลักนิติธรรมตามโครงการส่งเสริมความยุติธรรมทั่วโลก (World Justice Project : WJP) แบ่งเป็น 9 กรอบ 45 ตัวชี้วัด		
การวัด ประสิทธิภาพ	กรอบดัชนีชี้วัดหลักนิติธรรม	ตัวชี้วัด
	กรอบที่ 4 การรับรองสิทธิขั้นพื้นฐาน (Fundamental Rights) 8 ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด 15 การไม่ขัดต่อหลักความเสมอภาคทางกฎหมายและการไม่เลือกปฏิบัติ(Equal treatment and absence of discrimination) วัดว่า บังเจกชนเป็นอิสระจากการเลือกปฏิบัติ ซึ่งอยู่บนฐานของสถานะทางเศรษฐกิจ สังคม เพศ ความเชื่อ ศาสนา เชื้อชาติ ความพึงพอใจทางเพศหรือรสนิยมทางเพศ อัตลักษณ์ทางเพศ รวมถึงการเลือกปฏิบัติเกี่ยวกับการให้บริการสาธารณะ การจ้างงานกระบวนการทางศาล และกระบวนการยุติธรรม ตัวชี้วัด 16 สิทธิในชีวิต ร่างกาย และความปลอดภัยของบุคคลจะต้องได้รับการประกัน (The right to life and security of the person is effectively guaranteed) วัดว่า ตำรวจจะเว้นจากการปฏิบัติต่อเนื้อตัวร่างกายในการสอบสวนคดีอาญา ในระหว่างการจับกุมหรือคุกขัง และสมาชิกฝ่ายการเมืองหรือสื่อจะต้องไม่ดำเนินการตรวจสอบที่ไม่มีเหตุผลหรือจับ กุมขัง คุกคาม หรือดำเนินการใดๆ อันเป็นความรุนแรง ตัวชี้วัด 17 กระบวนการออกกฎหมายที่เป็นธรรม (Due process of law and rights of the accused) วัดว่าสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้ต้องสงสัยในคดีอาญาได้รับการเคารพ รวมถึงการสันนิษฐานว่าบุคคลดังกล่าวบริสุทธิ์และเป็นอิสระจากการถูกจับกุมโดยพลการ และกระบวนการคุมขังการควบคุมตัวก่อนขึ้นพิจารณาคดี โดยปราศจากเหตุผลประกอบ มีสิทธิดังกล่าวหรือไม่ และวัดว่าผู้ต้องสงสัยในคดีอาญาสามารถเข้าถึงในพยานหลักฐาน และใช้เพื่อเป็นเครื่องยืนยันตน ในกระบวนการยุติธรรมได้หรือไม่ รวมถึงการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่ดีเพียงพอ และสิทธิพื้นฐานของผู้ต้องขังต้องได้รับการเคารพด้วย ตัวชี้วัด 18 เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น จะต้องได้รับการคุ้มครอง (Freedom of opinion and expression is effectively guaranteed) วัดว่า ข้อมูลสื่อที่เป็นอิสระ องค์กรประชาสังคม พรรคการเมืองและปัจเจกบุคคลจะต้องมีอิสระในการนำเสนอข้อมูล และแสดงความคิดเห็นในเรื่องเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลโดยปราศจากความหวาดกลัวหรือการข่มขู่ใดๆ

ด้านที่ 1 ดัชนีชี้วัดหลักนิติธรรมตามโครงการส่งเสริมความยุติธรรมทั่วโลก (World Justice Project : WJP) แบ่งเป็น 9 กรอบ 45 ตัวชี้วัด		
การวัด ประสิทธิภาพ	กรอบดัชนีชี้วัดหลักนิติธรรม	ตัวชี้วัด
		ตัวชี้วัด 19 เสรีภาพในความเชื่อและการนับถือศาสนา จะต้องได้รับการคุ้มครอง (Freedom of belief and religion is efficiently guaranteed) ด้วยการประเมินว่า ผู้ที่นับถือศาสนาใดๆ จะต้องสามารถแสดงออกถึงความเชื่อ และความศรัทธาในศาสนาของตนได้อย่างเป็นอิสระ โดยเปิดเผยต่อสาธารณะได้ ไม่ว่าศาสนาดังกล่าวนั้นจะถูกกำหนดเอาไว้ในกฎหมายศาสนาหรือไม่ก็ตาม ตัวชี้วัด 20 เสรีภาพจากการปราศจากการแทรกแซงโดยอำเภอใจในสิทธิส่วนบุคคล ต้องได้รับการคุ้มครอง (Freedom from arbitrary interference with privacy is effectively guaranteed) วัดว่าพนักงานตำรวจหรือเจ้าหน้าที่รัฐบาลอื่นๆ จะต้องไม่ดำเนินการค้นหาข้อมูลด้วยวิธีการแทรกแซง การติดต่อสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ของปัจเจกบุคคล โดยมิได้รับความยินยอมจากศาล ตัวชี้วัด 21 เสรีภาพในการรวมตัวเป็นหมู่คณะหรือสมาคมจะต้องได้รับการคุ้มครอง (Freedom of assembly and association is effectively guaranteed) โดยพิจารณาว่าประชาชนสามารถรวมกลุ่มกันได้อย่างเป็นอิสระ มีเสรีภาพในการเข้าร่วมกับพรรคการเมือง หรือองค์กรใดๆ และสามารถแสดงความคิดเห็นทางการเมือง วิพากษ์วิจารณ์นโยบายของรัฐบาลได้ โดยปราศจากความหวาดกลัวหรือปลอดภัยจากการข่มขู่ใดๆ ตัวชี้วัด 22 สิทธิพื้นฐานเกี่ยวกับแรงงาน จะต้องได้รับการคุ้มครอง (Fundamental labour rights are effectively guaranteed) ด้วยการวัดว่า สิทธิพื้นฐานเกี่ยวกับแรงงานได้รับการคุ้มครองอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีการรับรองเสรีภาพในการรวมกลุ่ม และสิทธิในการเจรจาต่อรองสภาพการจ้าง การไม่ถูกเลือกปฏิบัติในการจ้างงาน และการปลอดภัยจากการใช้แรงงานบังคับและแรงงานเด็ก

ด้านที่ 1 ดัชนีชี้วัดหลักนิติธรรมตามโครงการส่งเสริมความยุติธรรมทั่วโลก (World Justice Project : WJP) แบ่งเป็น 9 กรอบ 45 ตัวชี้วัด		
การวัด ประสิทธิภาพ	กรอบดัชนีชี้วัดหลักนิติ ธรรม	ตัวชี้วัด
	กรอบที่ 5 ความสงบเรียบร้อย และความปลอดภัย (Order and Security) 3 ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด 23 อาชญากรรมจะต้องถูกควบคุมอย่างมีประสิทธิภาพ (Crime is effectively controlled) วัดว่ามีการแพร่หลายของอาชญากรรมประเภทต่างๆ หรือไม่ รวมถึงฆาตกรรม การลักพาตัวการบุกรุก การลักทรัพย์ การปล้นทรัพย์ และกรรโชกทรัพย์ อาชญากรรมเหล่านี้จะต้องถูกควบคุม เพื่อให้ประชาชนสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างปลอดภัย ตัวชี้วัด 24 จำกัดความขัดแย้งทางสังคม (Civil conflict is effectively limited) วัดว่า ประชาชนได้รับการปกป้องจากปัญหาความขัดแย้งทางสังคมและการก่อการร้ายในรูปแบบต่างๆ ตัวชี้วัด 25 ประชาชนต้องจะไม่ใช้มาตรการรุนแรงเพื่อจัดการแก้ปัญหาส่วนตัว (People do not resort to violence to redress personal grievances) วัดว่า ประชาชนจะต้องไม่ใช้มาตรการที่รุนแรงในการแก้ไขปัญหาระหว่างกัน หรือในการจัดการกับปัญหาที่เกิดจากรัฐบาล นอกจากนี้ ประชาชนจะต้องได้รับการคุ้มครองความปลอดภัย ปลอดภัยจากความรุนแรงของการรวมกลุ่มต่อต้านรัฐบาล
	กรอบที่ 6 การบังคับใช้กฎหมาย และระเบียบข้อบังคับ (Regulatory Enforcement) 5 ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด 26 กฎระเบียบของรัฐบาลจะต้องถูกบังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพ (Government regulations are effectively enforced) วัดว่ากฎระเบียบของรัฐบาล เช่น กฎระเบียบเกี่ยวกับแรงงาน สิ่งแวดล้อม สุขภาพ การพาณิชย์ และการคุ้มครองผู้บริโภค เป็นต้น จะต้องใช้บังคับอย่างมีประสิทธิภาพ ตัวชี้วัด 27 กฎระเบียบของรัฐบาลจะต้องถูกใช้และบังคับใช้โดยปราศจากอิทธิพลที่มิชอบ (Government regulations are applied and enforced without improper influence) วัดว่า การใช้บังคับกฎหมายของรัฐ ต้องปราศจากการให้หรือรับสินบน หรือปลอดจากอิทธิพลที่ไม่เหมาะสมจากผลประโยชน์ส่วนตัว และการบริการสาธารณะ เช่น การออกใบอนุญาตต่างๆ และการให้บริการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล จะต้องจัดให้มี โดยปราศจากการให้สินบนหรือการทุจริตใดๆ เป็นต้น

ด้านที่ 1 ดัชนีชี้วัดหลักนิติธรรมตามโครงการส่งเสริมความยุติธรรมทั่วโลก (World Justice Project : WJP) แบ่งเป็น 9 กรอบ 45 ตัวชี้วัด		
การวัด ประสิทธิภาพ	กรอบดัชนีชี้วัดหลักนิติธรรม	ตัวชี้วัด
		ตัวชี้วัด 28 จะต้องไม่มีการดำเนินกระบวนการทางบริหารอย่างไม่ล่าช้า โดยปราศจากเหตุผล (Administrative proceedings are conducted without unreasonable delay) ซึ่งอาจประเมินได้ว่า กระบวนการทางบริหารในระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติ จะต้องดำเนินการอย่างไม่ล่าช้า โดยปราศจากเหตุผลอันสมควร ตัวชี้วัด 29 จะต้องมีการดำเนินการบริหารตามกระบวนการอันสมควร (Due process is respected in administrative proceedings) ด้วยการวัดว่า กระบวนการทางบริหารต่างๆ ทั้งจากหน่วยงานระดับท้องถิ่นและในระดับชาติ ในประเด็นเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ภาษี และแรงงาน จะต้องดำเนินการโดยชอบด้วยกระบวนการ อันควรแห่งกฎหมาย ตัวชี้วัด 30 รัฐบาลต้องไม่เวนคืนทรัพย์สินโดยกระบวนการที่มีชอบด้วยกฎหมายและไม่มีการชดเชยค่าสินไหมทดแทน ที่เพียงพอ (The government does not expropriate without lawful process and adequate compensation) โดยพิจารณาว่า หน่วยงานของรัฐบาลจะต้องคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินของบุคคลและ นิติบุคคล ละเว้นจากการยึดทรัพย์สินส่วนบุคคลโดยผิดกฎหมาย และต้องจัดให้มีการชดเชยค่าสินไหมทดแทนที่เหมาะสมสำหรับการเวนคืนดังกล่าว
	กรอบที่ 7 กระบวนการยุติธรรมทางแพ่ง (Civil Justice) 7 ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด 31 ประชาชนสามารถเข้าถึงและใช้กระบวนการยุติธรรมทางแพ่ง และกระบวนการยุติธรรมทางแพ่งต้องไม่มีค่าใช้จ่ายที่สูงเกินไป (People can access and afford civil justice) ซึ่งอาจดูจากการเข้าถึงการใช้กระบวนการศาลแพ่ง และการที่จะพิจารณาว่าประชาชนมีกระบวนการเยียวยาที่เพียงพอหรือไม่ ต้องดูว่าประชาชนสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางศาล โดยมีค่าใช้จ่ายที่ไม่มากนัก เช่น จะต้องไม่มีการเก็บค่าธรรมเนียมศาลโดยปราศจากเหตุผล อีกทั้งประชาชนมีสิทธิในการดำเนินคดีอย่างเป็นธรรม ปราศจากข้อจำกัดทางกายภาพ ทางภาษา หรือในทางอื่นๆ เป็นต้น ตัวชี้วัด 32 กระบวนการยุติธรรมทางแพ่งต้องปราศจากการเลือกปฏิบัติ (Civil justice is free of discrimination) โดยดูว่าระบบกระบวนการยุติธรรมต้องปราศจากการเลือกปฏิบัติทางสถานภาพทางเศรษฐกิจของคู่ความ ปราศจากการกีดกันด้านสังคม เพศ ความเชื่อ ศาสนา เชื้อชาติความโน้มเอียงทางเพศ และอัตลักษณ์ทางเพศ เป็นต้น

ด้านที่ 1 ดัชนีชี้วัดหลักนิติธรรมตามโครงการส่งเสริมความยุติธรรมทั่วโลก (World Justice Project : WJP) แบ่งเป็น 9 กรอบ 45 ตัวชี้วัด		
การวัด ประสิทธิภาพ	กรอบดัชนีชี้วัดหลักนิติ ธรรม	ตัวชี้วัด
		ตัวชี้วัด 33 กระบวนการยุติธรรมทางแพ่งต้องปลอดจากการคอร์รัปชัน (Civil justice is free of corruption) โดยดูว่าระบบกระบวนการยุติธรรมทางแพ่งไม่มีการให้สินบนและ/หรือถูกครอบงำโดยอิทธิพลที่มีขอบเพื่อประโยชน์ส่วนตน ตัวชี้วัด 34 กระบวนการยุติธรรมทางแพ่งต้องปราศจากอิทธิพลของเจ้าหน้าที่ของรัฐ (Civil justice is free of improper government influence) โดยพิจารณาจากระบบกระบวนการยุติธรรมทางแพ่งที่ปราศจากอิทธิพลทางการเมือง และปลดจากการครอบงำของรัฐบาลโดยมิชอบ ตัวชี้วัด 35 กระบวนการยุติธรรมทางแพ่งต้องไม่ล่าช้าโดยปราศจากเหตุผลที่สมควร (Civil justice is not subject to unreasonable delay) วัดว่า กระบวนการยุติธรรมทางแพ่งได้ดำเนินการในกำหนดเวลาอันสมควรหรือไม่ และดูว่ามีการตัดสินคดีภายในเวลาที่ควรจะเป็น โดยปราศจากความล่าช้าที่ไม่สมเหตุสมผลหรือไม่ ตัวชี้วัด 36 กระบวนการยุติธรรมทางแพ่งต้องสามารถบังคับตามคำพิพากษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Civil justice is effectively enforced) วัดจากควมมีประสิทธิภาพและระยะเวลาในการบังคับตามคำวินิจฉัย ในกระบวนการยุติธรรมทางแพ่งและดูว่ามีการบังคับตามคำพิพากษาอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ ตัวชี้วัด 37 มีการใช้กระบวนการระงับข้อพิพาททางเลือกที่มีประสิทธิภาพ (Alternative dispute resolution mechanisms are accessible impartial, and effective) โดยพิจารณาว่ามีการใช้กระบวนการระงับข้อพิพาททางเลือกอย่างมีประสิทธิภาพและปราศจากการคอร์รัปชันหรือไม่
	กรอบที่ 8 กระบวนการยุติธรรมทางอาญา (Criminal Justice) 7 ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด 38 ระบบการสอบสวนคดีอาญาต้องมีประสิทธิภาพ (Criminal investigation system is effective) วัดว่าผู้ก่ออาชญากรรมถูกจับกุมอย่างมีประสิทธิภาพ และพิจารณาว่า พนักงานตำรวจ พนักงานสอบสวน และพนักงานอัยการ มีแหล่งข้อมูลเพียงพอ ปราศจากการคอร์รัปชัน และทำงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพหรือไม่

ด้านที่ 1 ดัชนีชี้วัดหลักนิติธรรมตามโครงการส่งเสริมความยุติธรรมทั่วโลก (World Justice Project : WJP) แบ่งเป็น 9 กรอบ 45 ตัวชี้วัด

การวัด ประสิทธิภาพ	กรอบดัชนีชี้วัดหลักนิติ ธรรม	ตัวชี้วัด
		ตัวชี้วัด 39 การพิจารณาและดำเนินคดีอาญาต้องกระทำภายในเวลาที่กำหนดและมีประสิทธิภาพ (Criminal adjudication system is timely and effective) ด้วยการประเมินว่า ผู้ที่ก่ออาชญากรรมได้รับการสอบสวนและลงโทษอย่างมีประสิทธิภาพ และวัดว่าผู้พิพากษาในคดีอาญาและเจ้าหน้าที่ทางตุลาการอื่นๆ มีอำนาจ และสามารถทำคำวินิจฉัยชี้ขาดได้ภายในเวลาที่กำหนด ตัวชี้วัด 40 ระบบราชทัณฑ์ต้องมีประสิทธิภาพในการลดพฤติกรรมที่ผิดต่อกฎหมายอาญา หรือพฤติกรรมของอาชญากร (Correctional system is effective in reducing criminal behavior) โดยคำนึงถึงการราชทัณฑ์ว่ามีความปลอดภัย และให้การเคารพต่อสิทธิของผู้ต้องขัง และสามารถป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำความผิดซ้ำ ได้หรือไม่ ตัวชี้วัด 41 กระบวนการยุติธรรมทางอาญาต้องเป็นธรรม (Criminal system is impartial) วัดว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจและ ผู้พิพากษา ดำเนินคดีอย่างเป็นธรรม ปราศจากการเลือกปฏิบัติในเรื่องสถานะ ทางเศรษฐกิจ สังคม เพศ ความเชื่อ ศาสนา เชื้อชาติ รสนิยมทางเพศหรือความพึงพอใจทางเพศ และอัตลักษณ์ทางเพศ ตัวชี้วัด 42 ระบบกระบวนการยุติธรรมทางอาญาปราศจากการคอร์รัปชัน (Criminal system is free of corruption) ด้วยการประเมินว่า พนักงานตำรวจ พนักงานอัยการ และผู้พิพากษา ปลอดจาก การรับสินบน และไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลที่มีขอบขององค์กรอาชญากรรมใดๆ ตัวชี้วัด 43 ระบบกระบวนการยุติธรรมทางอาญาต้องปราศจากอิทธิพลของรัฐบาลที่ไม่เหมาะสม (Criminal system is free of improper government influence) วัดว่า กระบวนการยุติธรรมทางอาญาเป็นอิสระจากรัฐบาล ปลอดจากอิทธิทางการเมืองหรือไม่

ด้านที่ 1 ดัชนีชี้วัดหลักนิติธรรมตามโครงการส่งเสริมความยุติธรรมทั่วโลก (World Justice Project : WJP) แบ่งเป็น 9 กรอบ 45 ตัวชี้วัด		
การวัด ประสิทธิภาพ	กรอบดัชนีชี้วัดหลักนิติธรรม	ตัวชี้วัด
		ตัวชี้วัด 44 กระบวนการที่ชอบด้วยกฎหมายและการประกันสิทธิผู้ต้องหา (Due process of law and rights of the accused) โดยพิจารณาว่า สิทธิพื้นฐานของผู้ต้องสงสัยในคดีอาญา ได้รับการเคารพ รวมถึงมีการสันนิษฐานว่า บุคคลดังกล่าวเป็นผู้บริสุทธิ์ และมีเสรีภาพปลอดจากการถูกจับกุมโดยอำเภอใจ และปลอดจากการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสม ก่อนการพิจารณาคดีในชั้นศาล และวัดว่า ผู้ต้องสงสัยในคดีอาญามีสิทธิเข้าถึงและสามารถใช้พยานหลักฐานต่างๆ เพื่อต่อสู้คดีได้อย่างเต็มที่หรือไม่ และบุคคลดังกล่าวได้รับการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสม และได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมายที่ดีเพียงพอเพียงใด ทั้งนี้ผู้ต้องสงสัยจะต้องได้รับการรับประกันสิทธิดังกล่าวด้วยเช่นกัน
	กรอบที่ 9 กระบวนการยุติธรรมที่ไม่เป็นทางการ (Informal Justice) 1 ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด 45 การพิจารณาแนวทางการยุติความขัดแย้งของสังคมต่างๆ ด้วยวิธีการอย่างไม่เป็นทางการหรือโดยวิธีการระงับ
ด้านที่ 2 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) เป้าหมายที่ 16 แบ่งเป็น 10 เป้าหมายย่อย 2 กลไก 23 ตัวชี้วัด		
การวัด ประสิทธิภาพ	เป้าหมายย่อย / กลไก	ตัวชี้วัด
1.2 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน สหประชาชาติ (Sustainable Development Goals : SDGs)	เป้าหมายย่อยที่ 1 ลดความรุนแรงและอัตราการตายที่เกี่ยวข้องทุกรูปแบบให้ ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ 4 ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด 1 จำนวนเหยื่อของการฆาตกรรมโดยเจตนาต่อจำนวนประชากร 100,00 คน จำแนกตามเพศและอายุ ตัวชี้วัด 2 การเสียชีวิตที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้ง ต่อจำนวนประชากร 100,000 คน (จำแนกตามอายุ เพศ และสาเหตุการตาย) ตัวชี้วัด 3 สัดส่วนของประชากรที่ได้รับความรุนแรงทางร่างกาย จิตใจ หรือทางเพศ ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา ตัวชี้วัด 4 สัดส่วนประชากรที่รู้สึกปลอดภัยเมื่อเดินบริเวณพื้นที่ที่อาศัยเพียงลำพัง

ด้านที่ 1 ดัชนีชี้วัดหลักนิติธรรมตามโครงการส่งเสริมความยุติธรรมทั่วโลก (World Justice Project : WJP) แบ่งเป็น 9 กรอบ 45 ตัวชี้วัด		
การวัด ประสิทธิภาพ	กรอบดัชนีชี้วัดหลักนิติธรรม	ตัวชี้วัด
	เป้าหมายย่อยที่ 2 ยุติการข่มเหง การหาประโยชน์ อย่างไม่ถูกต้อง การค้ามนุษย์ ความรุนแรงและการทรมานทุก รูปแบบที่กระทำต่อเด็ก 3 ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด 5 ร้อยละของเด็กอายุ 1-17 ปี ที่เคยถูกทำร้ายทางร่างกาย และ/หรือข่มเหงทางจิตใจ โดยผู้ดูแลในเดือนที่ผ่านมา ตัวชี้วัด 6 จำนวนเหยื่อการค้ามนุษย์ต่อจำนวนประชากร 100,000 คน จำแนกตามเพศ อายุ และรูปแบบการแสวงหาประโยชน์ ตัวชี้วัด 7 สัดส่วนของวัยรุ่นผู้หญิงขายวัยรุ่นอายุ 18-24 ปี ที่เคยถูกระทำความรุนแรงทางเพศตั้งแต่อายุ 18 ปี
	เป้าหมายย่อยที่ 3 ส่งเสริมนิติธรรมในระดับชาติ และระหว่างประเทศและการส ร้าหลักประกันการเข้าถึงความ ยุติธรรมอย่างเท่าเทียม 2 ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด 8 สัดส่วนของเหยื่อความรุนแรงในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา ซึ่งได้ถูกรายงานการกระทำอันรุนแรงนั้นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือหน่วยงาน/เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการยอมรับอย่างเป็นทางการในการแก้ปัญหาเหล่านี้ ตัวชี้วัด 9 สัดส่วนของผู้ต้องขังที่ศาลยังไม่พิพากษาต่อจำนวนผู้ต้องขังทั้งหมด
	เป้าหมายย่อยที่ 4 ลดการลักลอบเคลื่อนย้ายอาวุธ และเงิน เสริมความแข็งแกร่งของ กระบวนการติดตาม การส่งคืน สินทรัพย์ที่ถูกขโมยและต่อสู้กับ	ตัวชี้วัด 10 มูลค่ารวมทั้งหมดของกระแสเข้าออกของเงินที่ผิดกฎหมาย (หน่วยเป็น ดอลลาร์สหรัฐ) ตัวชี้วัด 11 ร้อยละของอาวุธขนาดเล็ก และอาวุธเบาที่ถูกยึดได้ ซึ่งมีการบันทึกและติดตาม ตามที่ระบุไว้ในกฎหมาย และมาตรฐาน ระหว่างประเทศ

ด้านที่ 1 ดัชนีชี้วัดหลักนิติธรรมตามโครงการส่งเสริมความยุติธรรมทั่วโลก (World Justice Project : WJP) แบ่งเป็น 9 กรอบ 45 ตัวชี้วัด		
การวัด ประสิทธิภาพ	กรอบดัชนีชี้วัดหลักนิติ ธรรม	ตัวชี้วัด
	อาชญากรรมที่จัดตั้งในลักษณะ องค์กรทุกรูปแบบภายในปี พ.ศ. 2573 2 ตัวชี้วัด	
	เป้าหมายย่อยที่ 5 ลดการทุจริตและการรับสินบน ทุกรูปแบบอย่างมีนัยสำคัญ 2 ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด 12 สัดส่วนของบุคคลที่เคยติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างน้อย 1 ครั้ง เพื่อให้สินบนหรือถูกเรียกสินบนโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในช่วงระยะเวลา 12 เดือนที่ผ่านมา ตัวชี้วัด 13 สัดส่วนขององค์กรภาคธุรกิจที่เคยติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างน้อย 1 ครั้ง เพื่อให้สินบน หรือถูกเรียกสินบนโดย เจ้าหน้าที่ของรัฐเหล่านี้ ในช่วงระยะเวลา 12 เดือนที่ผ่านมา
	เป้าหมายย่อยที่ 6 พัฒนาสถาบันที่มีประสิทธิภาพ ความรับผิดชอบและโปร่งใส 2 ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด 14 สัดส่วนของการใช้จ่ายภาครัฐขั้นพื้นฐานต่อจำนวนงบประมาณที่ได้รับการอนุมัติแล้ว จำแนกตาม หมวด (หรือตามรหัส งบประมาณ หรือที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน) ตัวชี้วัด 15 ร้อยละของประชากรที่พึงพอใจกับการบริการสาธารณะครั้งล่าสุดที่ตนได้ใช้บริการ
	เป้าหมายย่อยที่ 7 สร้างหลักประกันในการ ตัดสินใจที่มีความรับผิดชอบ ครอบคลุม มีส่วนร่วมและมีความ	ตัวชี้วัด 16 สัดส่วนผู้ดำรงตำแหน่ง (จำแนกตาม อายุ กลุ่มเพศ บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย และกลุ่มประชากร) ในสถาบัน ของรัฐ (สภานิติบัญญัติระดับประเทศ และระดับท้องถิ่น องค์กรด้านการให้บริการสาธารณะ และคณะตุลาการ) เทียบกับ การกระจายตัวในระดับชาติ ตัวชี้วัด 17 สัดส่วนของประชากรที่เชื่อว่าการตัดสินใจนั้นมีความครอบคลุมและตอบสนอง จำแนกตามเพศ อายุ ความบกพร่อง และกลุ่มประชากร

ด้านที่ 1 ดัชนีชี้วัดหลักนิติธรรมตามโครงการส่งเสริมความยุติธรรมทั่วโลก (World Justice Project : WJP) แบ่งเป็น 9 กรอบ 45 ตัวชี้วัด		
การวัด ประสิทธิภาพ	กรอบดัชนีชี้วัดหลักนิติ ธรรม	ตัวชี้วัด
	เป็นตัวแทนที่ดีในทุกระดับการ ตัดสินใจ 2 ตัวชี้วัด	
	เป้าหมายย่อยที่ 8 ขยายและเสริมความแข็งแกร่งใน การมีส่วนร่วมของประเทศกำลัง พัฒนา ในสถาบันโลกาภิบาล 1 ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด 18 สัดส่วนของสมาชิก และสิทธิการออกเสียงของประเทศกำลังพัฒนาในองค์กรระหว่างประเทศ
	เป้าหมายย่อยที่ 9 กำหนดอัตลักษณ์ทางกฎหมาย สำหรับทุกคน รวมถึงการให้มี สูติบัตรภายในปี พ.ศ. 2573 1 ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด 19 สัดส่วนของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ที่มีการแจ้งเกิดกับเจ้าพนักงานของรัฐ จำแนกตามอายุ
	เป้าหมายย่อยที่ 10 สร้างหลักประกันต่อสาธารณชน ให้สามารถเข้าถึงข้อมูลและการ ปกป้องเสรีภาพขั้นพื้นฐาน กฎหมายภายในประเทศและ	ตัวชี้วัด 20 จำนวนคดีฆาตกรรมลักพาตัว การบังคับสูญหาย การกักขังหน่วงเหนี่ยว และการทรมานผู้สื่อข่าว บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับ สื่อ สมาชิกของสหภาพแรงงาน และผู้ให้ความช่วยเหลือด้านสิทธิมนุษยชน ซึ่งได้รับการพิสูจน์แล้วว่าเป็นความจริง ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา ตัวชี้วัด 21 จำนวนประเทศที่มีรัฐธรรมนูญ, กฎหมายลำดับรอง และ/หรือ นโยบาย รองรับการเข้าถึงข้อมูลของสาธารณชน

ด้านที่ 1 ดัชนีชี้วัดหลักนิติธรรมตามโครงการส่งเสริมความยุติธรรมทั่วโลก (World Justice Project : WJP) แบ่งเป็น 9 กรอบ 45 ตัวชี้วัด		
การวัด ประสิทธิภาพ	กรอบดัชนีชี้วัดหลักนิติธรรม	ตัวชี้วัด
	ความตกลงระหว่างประเทศ 2 ตัวชี้วัด	
	กลไกที่ 1 เสริมความแข็งแกร่งของสถาบัน ระดับชาติที่เกี่ยวข้อง รวมถึง กระทำการผ่านความร่วมมือ ระหว่างประเทศ เพื่อสร้างขีด ความสามารถในทุกกระดับ โดยเฉพาะในประเทศกำลัง พัฒนา เพื่อป้องกันความรุนแรง และต่อสู้กับการก่อการร้ายและ อาชญากรรม 1 ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด 22 จำนวนองค์การอิสระด้านสิทธิมนุษยชนระดับชาติที่มีอยู่และสอดคล้องกับหลักการปารีส (Paris Principles)
	กลไกที่ 2 ส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมาย และนโยบายที่ไม่เลือกปฏิบัติ เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน 1 ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด 23 สัดส่วนของประชากรที่รายงานว่า รู้สึกถูกเลือกปฏิบัติ หรือถูกล่วงละเมิดใน 12 เดือนที่ผ่านมาตามข้อบัญญัติพื้นฐานของ การห้ามเลือกปฏิบัติ ภายใต้กฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ

2.2 การขับเคลื่อนการพัฒนาตัวชี้วัดกระบวนการยุติธรรมของไทย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตราที่ 68 บัญญัติไว้ว่า

“รัฐพึงจัดระบบการบริหารงานในกระบวนการยุติธรรมทุกด้านให้มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ และให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก รวดเร็ว และไม่เสียค่าใช้จ่ายสูงเกินสมควร

รัฐพึงมีมาตรการคุ้มครองเจ้าหน้าที่ของรัฐในกระบวนการยุติธรรม ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้โดยเคร่งครัด ปราศจากการแทรกแซงหรือครอบงำใด ๆ

รัฐพึงให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่จำเป็นและเหมาะสมแก่ผู้ยากไร้หรือผู้ด้อยโอกาสในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม รวมถึงตลอดถึงการจัดหาทุนความให้”

นอกจากนี้แล้ว มาตรา 258 ในหมวดที่ 16 ของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ซึ่งกล่าวถึงการปฏิรูปประเทศ ได้ระบุว่า การปฏิรูปประเทศในด้านกระบวนการยุติธรรมนั้น จะต้องมีการดำเนินการดังนี้

“(1) ให้มีการกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในทุกขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมที่ชัดเจนเพื่อให้ประชาชนได้รับความยุติธรรมโดยไม่ล่าช้า และมีกลไกช่วยเหลือประชาชนผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ให้เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้ รวมถึงตลอดทั้งการสร้างกลไกเพื่อให้มีการบังคับการตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและความไม่เป็นธรรมในสังคม

(2) ปรับปรุงระบบการสอบสวนคดีอาญาให้มีการตรวจสอบและถ่วงดุลระหว่างพนักงานสอบสวนกับพนักงานอัยการอย่างเหมาะสม กำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้ชัดเจน เพื่อมิให้คดีขาดอายุความ และสร้างความเชื่อมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการในการสอบสวนคดีอาญา รวมทั้งกำหนดให้การสอบสวนต้องใช้ประโยชน์จากนิติวิทยาศาสตร์ และจัดให้มีบริการทางด้านนิติวิทยาศาสตร์มากกว่าหนึ่งหน่วยงานที่มีอิสระจากกันเพื่อให้ประชาชนได้รับบริการในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงอย่างมีทางเลือก

(3) เสริมสร้างและพัฒนาวัฒนธรรมองค์กรขององค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมให้มุ่งอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนโดยสะดวกและรวดเร็ว

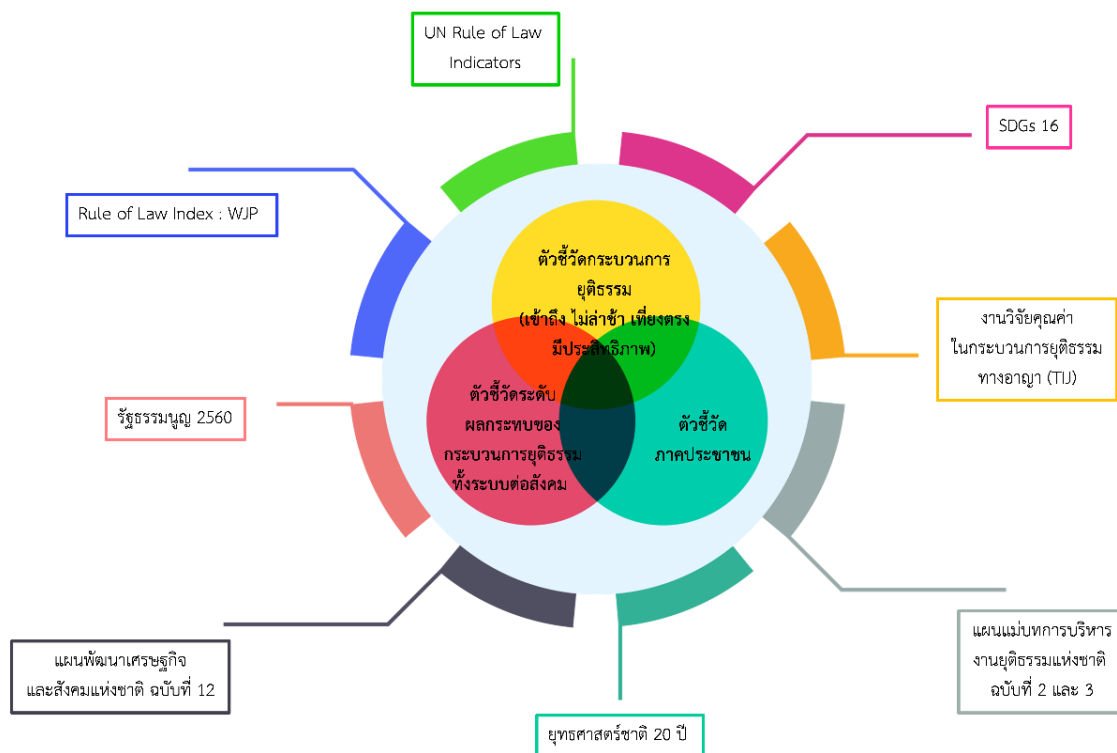
(4) ดำเนินการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับหน้าที่ อำนาจ และภารกิจของตำรวจให้เหมาะสม และแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจให้เกิดประสิทธิภาพ มีหลักประกันว่าข้าราชการตำรวจจะได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมได้รับความเป็นธรรมในการแต่งตั้ง และโยกย้าย และการพิจารณาบำเหน็จความชอบตามระบบคุณธรรมที่ชัดเจน ซึ่งในการพิจารณาแต่งตั้ง และโยกย้ายต้องคำนึงถึงอาวุโสและความรู้ความสามารถประกอบกันเพื่อให้ข้าราชการตำรวจสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ตกอยู่ใต้อำนาจของบุคคลใด มีประสิทธิภาพ และภาคภูมิใจในการปฏิบัติหน้าที่ของตน”

จะเห็นได้ว่าบทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญได้ให้ความสำคัญต่อการมีประสิทธิภาพ ความเป็นธรรม ความสามารถในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมของประชาชน และการพัฒนาองค์กรในกระบวนการยุติธรรมให้มีความก้าวหน้า สามารถอำนวยความสะดวกให้กับประชาชน การจะบรรลุผลตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนั้น

จะต้องมีตัวชี้วัดเพื่อเป็นเครื่องมือในการประเมินสถานการณ์ของกระบวนการยุติธรรม ซึ่งจะช่วยให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมสามารถประเมินผลการทำงานของตนเอง ทราบถึงจุดแข็ง จุดอ่อน ตลอดจนถึงแนวทางที่ต้องดำเนินการเพื่อปรับปรุงงานที่รับผิดชอบให้ดีขึ้น ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า การจัดทำตัวชี้วัดถือเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมของประเทศตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

รัฐบาลปัจจุบันได้ตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม จึงได้มอบหมายให้สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) ศึกษาทบทวนและจัดทำแนวทางปฏิรูป 3 ด้าน คือ (1) การปฏิรูปกระบวนการกำหนดตัวชี้วัด โดยการมีส่วนร่วมของทุกหน่วยงาน และมีการสอบถามความคิดเห็นจากประชาชน (2) การปฏิรูปกระบวนการจัดเก็บ รวบรวม บริหารจัดการข้อมูลสถิติเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรม ผ่านระบบ Data Exchange Center (DXC) และ (3) การปฏิรูปการใช้ประโยชน์จากตัวชี้วัด เพื่อดำเนินการตามประเด็นเหล่านี้ ในการประชุมครั้งที่ 1/2560 คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) ได้มีมติให้จัดตั้งคณะกรรมการปฏิรูปตัวชี้วัดกระบวนการยุติธรรมทางอาญา โดยมีสำนักงานกิจการยุติธรรมเป็นฝ่ายเลขานุการ มีหน้าที่กำหนดตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่เหมาะสมกับกรอบตัวชี้วัดกระบวนการยุติธรรมไทย ตลอดจนถึงการกำหนดแนวทางในการจัดเก็บ รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องตามตัวชี้วัด และแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อจัดทำตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ผลการประชุมคณะทำงานเพื่อจัดทำตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาได้มีข้อเสนอว่าหัวใจสำคัญของกระบวนการยุติธรรมคือ **“เข้าถึง ไม่ล่าช้า เทียบตรง มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้”**

รูปที่ 1 แสดงให้เห็นถึงแนวทางการจัดทำตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของประชุมคณะทำงานเพื่อจัดทำตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ซึ่งในกระบวนการจัดทำได้มีการศึกษาตัวชี้วัดที่ใช้อยู่ในระดับนานาชาติ ได้แก่ World Justice Project (WJP) องค์การสหประชาชาติ (United Nation) โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) รวมถึงหน่วยงานที่นำเอามิติทางกระบวนการยุติธรรมมาเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างดัชนีการจัดอันดับในด้านต่าง ๆ ที่สนใจ ได้แก่ Democracy Barometer ซึ่งจัดอันดับความเป็นประชาธิปไตยของประเทศ และ The Global Competitiveness Report จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ World Competitiveness Yearbook ซึ่งเป็นการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ นอกจากนี้แล้ว คณะทำงานยังได้ศึกษายุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 12 แผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติแผนที่ 2 และ 3 ตัวชี้วัดที่ 16 ของตัวชี้วัดเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs) และงานวิจัยคุณค่าในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ตลอดจนถึงการระดมความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม เพื่อจัดทำข้อเสนอตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

รูปที่ 1 การจัดทำตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

สำหรับประเทศไทยนั้น ในปี 2558 สำนักงานกิจการยุติธรรมได้จัดทำโครงการจัดทำดัชนีชี้วัดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและการเข้าถึงความยุติธรรม ซึ่งตัวชี้วัดในการประเมินประกอบไปด้วย 8 ด้าน คือ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ความหวาดกลัวภัยของประชาชน ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการยุติธรรม การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ช่องทางกลไกระงับข้อพิพาท ความพึงพอใจต่อการดำเนินการของบุคลากร/หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม การปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด และหลักประกันสิทธิเสรีภาพและการอำนวยความสะดวก (เกียรตินันต์ ล้วนแก้ว และคณะ 2558) นอกจากนี้แล้ว รายงานการปฏิรูปการประเมินประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาไทย ที่นำเสนอต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ยังได้มีการศึกษาตัวชี้วัดที่ประเทศต่าง ๆ รวมถึงหน่วยงานระหว่างประเทศใช้ในการประเมิน โดยพบว่าประเด็นการประเมินจะมีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน (สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย, 2560)

ตารางที่ 2.1 เป็นการนำเอารอบตัวชี้วัดทั้ง 8 ด้านมาเป็นเกณฑ์ในการเปรียบเทียบหัวข้อในการประเมินที่หน่วยงานในระดับนานาชาติใช้กับหัวข้อในการประเมินเพื่อพัฒนาเป็นข้อเสนอตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของประชุมคณะทำงานเพื่อจัดทำตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทาง

อาญา ซึ่งจะพบว่า หัวข้อในการประเมินที่ใช้มีความสอดคล้องกับหัวข้อที่ใช้ประเมินที่หน่วยงานระดับนานาชาตินำมาใช้ในทุกด้าน รายละเอียดของตัวชี้วัดทั้งหมดสามารถดูได้จากภาคผนวก ซึ่งเป็นการสรุปผลการศึกษาของ (เกียรตินันต์ ล้วนแก้ว และคณะ 2558) ที่ทำเปรียบเทียบตัวชี้วัดด้านกระบวนการยุติธรรมในระดับสากลและตัวชี้วัดที่ถูกนำมาใช้ในการศึกษาของประเทศไทย

ตารางที่ 2.1 การเปรียบเทียบหัวข้อที่ใช้ในการประเมิน

หัวข้อในการประเมิน	หน่วยงานต่างประเทศ						ข้อเสนอจากการประชุมกลุ่มย่อยของคณะทำงานเพื่อจัดทำตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา	
	WJP	UN	UNDP	DB	WEF	IMD	ความสอดคล้อง	หัวข้อ
ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	✓	✓	-		✓	✓	✓	สังคมปลอดภัยอาชญากรรม
ความหวาดกลัวภัยของประชาชน	✓	✓	-				✓	ประชาชนมั่นใจในความปลอดภัย
ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการยุติธรรม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	- การพิจารณาและตรวจสอบพยานหลักฐาน - ความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม
การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม	✓	✓	✓	✓			✓	การรับรู้เรื่องสิทธิและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม
ช่องทางในการระงับข้อพิพาท	✓	✓	✓				✓	กลไกจัดการความขัดแย้งที่มีประสิทธิภาพ

หัวข้อในการประเมิน	หน่วยงานต่างประเทศ						ข้อเสนอจากการประชุมกลุ่มย่อยของคณะทำงานเพื่อจัดทำ ตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา	
	WJP	UN	UNDP	DB	WEF	IMD	ความ สอดคล้อง	หัวข้อ
ความพึงพอใจต่อการดำเนินการของบุคลากร/ หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม	✓	✓	✓	✓			✓	- ระบบจัดการข้อร้องเรียนและขอความเป็นธรรม - ความพึงพอใจของประชาชน - ในการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงาน/ เจ้าหน้าที่
การปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด	✓	✓	✓	✓			✓	- การบังคับใช้กฎหมาย (ชั้นจับกุม) - การปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด/ชั้นบังคับโทษ
หลักประกันสิทธิเสรีภาพและการอำนวยความสะดวก	✓	✓	✓	✓	✓		✓	กระบวนการในการพิจารณาคดี

ที่มา World Justice Project (2015), UN (2011), UNDP (2012), Democracy Barometer (2015), World Economic Forum (2016), IMD (2016)

บทที่ 3

ผลจากการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อรับฟังความคิดเห็น

เนื้อหาในส่วนนี้ประกอบไปด้วย 3 ส่วนด้วยกัน ส่วนแรกเป็นการสรุปหลักการและชุดตัวชี้วัดที่นำเสนอต่อหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อรับฟังความคิดเห็น ส่วนที่สองเป็นการสรุปความเห็นที่ได้ จำแนกตามหน่วยงาน ส่วนสุดท้ายเป็นการวิเคราะห์ผลที่ได้จากการรับฟังความคิดเห็น

3.1 ตัวชี้วัดกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

การกำหนดตัวชี้วัดกระบวนการยุติธรรมทางอาญาจากการประชุมหารือระหว่างคณะทำงานและการระดมความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้มีการกำหนดหัวใจของกระบวนการยุติธรรมเป็น 4 ประการ คือ “เข้าถึง – ไม่ล่าช้า – เที่ยงตรง - ประสิทธิภาพ” ทั้งนี้ มีองค์ประกอบสำคัญที่ต้องพิจารณาประกอบคุณค่า จำนวน 2 ประการ คือ “โปร่งใส – ตรวจสอบได้” ซึ่งจากหัวใจสำคัญดังกล่าวได้นำมาวิเคราะห์ความเชื่อมโยงกับคุณค่ากระบวนการยุติธรรมหรือความคาดหวังของกระบวนการยุติธรรม แล้วนำมาพัฒนาเป็นกรอบตัวชี้วัด 8 ชุดตัวชี้วัด (รายละเอียดของตัวชี้วัดสามารถดูได้จากตารางที่ ผ8 ในภาคผนวก) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ชุดที่ 1 การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม เป็นชุดตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมของประชาชน เพื่อนำมาใช้ในการขับเคลื่อนการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมให้ประชาชนสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้อย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะอยู่ในฐานะเหยื่ออาชญากรรม ผู้เสียหาย ผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด พยาน โดยมีคุณค่าของกระบวนการยุติธรรมที่ต้องการจะชี้วัด ดังนี้

- ประชาชนรับรู้สิทธิและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม
- เหยื่ออาชญากรรม/ผู้เสียหายได้รับการคุ้มครองดูแลอย่างเต็มที่ตามกฎหมาย
- ผู้ต้องหา/จำเลยได้รับโอกาสต่อสู้คดีอย่างเต็มที่
- ผู้เกี่ยวข้องในคดี (ผู้เสียหาย/ผู้ต้องหา/จำเลย) รับรู้สิทธิและได้รับข้อมูลการดำเนินคดีและผลการพิจารณาหลักฐานอย่างเต็มที่ตามกฎหมาย

ชุดที่ 2 ทำงานไม่ล่าช้า เป็นชุดตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นถึงระยะเวลาในการดำเนินการในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมเพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาขั้นตอนและระยะเวลาให้กระบวนการยุติธรรมไม่มีความล่าช้าเกินควรตามหลักที่ว่าความล่าช้าในกระบวนการยุติธรรมคือความอยุติธรรม โดยชุดตัวชี้วัดนี้ประกอบด้วยคุณค่าที่ต้องการจะชี้วัด ดังนี้

- กระบวนการดำเนินการไม่ล่าช้าเกินควรในทุกขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรม

ชุดที่ 3 ทำงานถูกต้อง มีความเที่ยงตรง ตัวชี้วัดนี้เพื่อขับเคลื่อนให้ทุกภาคส่วนของกระบวนการยุติธรรมทำงานอย่างตรงไปตรงมา ปลอดอิทธิพลแทรกแซงโดยมิชอบทั้งจากอิทธิพลของผู้มีอำนาจภายในองค์กรและจากภายนอกองค์กร ปราศจากการทุจริตคอร์รัปชันและการใช้อำนาจหน้าที่ไม่เป็นธรรม ไม่มีการเลือกปฏิบัติ และมีการพิสูจน์หลักฐานที่มีประสิทธิภาพ โดยชุดตัวชี้วัดนี้ประกอบด้วยคุณค่าที่ต้องการจะชี้วัด ดังนี้

- หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมปฏิบัติหน้าที่หลักอย่างเต็มที่ตามกฎหมาย
- ปลอดการแทรกแซงโดยมิชอบ
- ไม่มีการเลือกปฏิบัติ
- การพิสูจน์ข้อเท็จจริงโดยพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่เชื่อถือได้

ชุดที่ 4 ประสิทธิภาพการทำงานทั้งระบบของกระบวนการยุติธรรม เป็นชุดตัวชี้วัดที่ชี้ให้เห็นถึงสัมฤทธิ์ผล (Outcome) ในภาพรวมของกระบวนการยุติธรรม ไม่ว่าจะเป็นในมิติของเป้าหมายสูงสุด (Ultimate Goal) ที่ต้องการจะให้สังคมมีความสุข และการชี้วัดประสิทธิภาพการทำงานของกระบวนการดำเนินคดีอาญาในภาพรวม และการดูแลผู้กระทำผิดไม่ให้หวนกลับมากระทำผิดซ้ำอีก โดยชุดตัวชี้วัดนี้ประกอบด้วยคุณค่าที่ต้องการจะชี้วัด ดังนี้

- สังคมปลอดภัยมีความสุข
- การพิจารณาวินิจฉัยสั่งการในคดีในทุกขั้นตอนตั้งแต่ชั้นจับกุม พิจารณาพยานหลักฐานพิพากษาคดี มีความสอดคล้องกัน
- มีการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดอย่างเหมาะสม ผู้กระทำผิดไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำ

ชุดที่ 5 โปร่งใสตรวจสอบได้ (Transparency & Accountability) เป็นชุดตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นว่ากระบวนการยุติธรรมมีกระบวนการตรวจสอบที่มีคุณภาพ มีการเปิดเผยถึงข้อมูลที่จำเป็นและคุลยพินิจในทางคดีในขั้นตอนต่างๆ อย่างตรงไปตรงมา รวมถึงความโปร่งใสในการแต่งตั้งโยกย้ายและการบริหารงานบุคคลขององค์กรในกระบวนการยุติธรรม โดยชุดตัวชี้วัดนี้ประกอบด้วยคุณค่าที่ต้องการจะชี้วัด ดังนี้

- มาตรการตรวจสอบมีมาตรฐาน มีคุณภาพและเชื่อถือได้ มีการนำมาตรการการตรวจสอบไปใช้อย่างเคร่งครัด
- มีความโปร่งใสในการใช้อำนาจตามกฎหมาย
- ความโปร่งใสในการบริหารทรัพยากรบุคคลของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม
- มีการเปิดเผยความคืบหน้าและผลการดำเนินการเกี่ยวกับข้อร้องเรียนกับเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาหรือการใช้อำนาจโดยมิชอบแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ชุดที่ 6 สมรรถนะ (Institutional Capacity) เป็นตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นว่ากระบวนการยุติธรรมที่ดีและมีประสิทธิภาพจะต้องคำนึงถึงขีดความสามารถขององค์กรและเจ้าพนักงานในการปฏิบัติงาน โดยจะเป็นตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นถึงสภาพความขาดแคลนที่ต้องให้การสนับสนุนในแต่ละส่วน และประเด็นงานที่น่าจะสามารถพัฒนาการบริหารจัดการให้รวดเร็วขึ้น ลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น ใช้ทรัพยากรน้อยลง หรือให้บุคลากรทำงานได้มากขึ้นได้ โดยชุดตัวชี้วัดนี้ประกอบด้วยคุณค่าที่ต้องการจะชี้วัด ดังนี้

- ปริมาณคดีต่อเจ้าพนักงานมีความเหมาะสม มีอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ (Physical Capacity)
- เจ้าพนักงานในกระบวนการยุติธรรมมีทักษะความรู้ความสามารถที่เหมาะสม สามารถทำหน้าที่ได้อย่างมีคุณภาพ มีกระบวนการคัดเลือกและมอบหมายคนไปทำหน้าที่และพัฒนาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ (Human Resource Capacity)
- ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการองค์กร และกระบวนการทำงานของหน่วยงานที่รับผิดชอบในแต่ละส่วนงานในกระบวนการยุติธรรม (Managerial Capacity)

ชุดที่ 7 การเคารพและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน (Fundamental Rights) เป็นตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นว่ากระบวนการยุติธรรมให้ความเคารพและปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชนโดยให้การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนเป็นอย่างดี ไม่ว่าจะอยู่ในฐานะผู้เสียหาย เหยื่อ ผู้ต้องหา จำเลย หรือผู้ต้องขัง โดยชุดตัวชี้วัดนี้ประกอบด้วยคุณค่าที่ต้องการจะชี้วัด ดังนี้

- ไม่มีการละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชนขั้นรุนแรง
- ประชาชนผู้เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม (ผู้เสียหาย,เหยื่อ, ผู้ต้องหา, จำเลย, ผู้ต้องขัง) ได้รับการคุ้มครองและได้รับการปฏิบัติอย่างเหมาะสมตามหลักสิทธิมนุษยชน

ชุดที่ 8 ประชาชนไว้วางใจ (Public Trust) เป็นตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นว่าประชาชนให้ความเชื่อมั่นและไว้วางใจต่อกระบวนการยุติธรรม โดยชุดตัวชี้วัดนี้ประกอบด้วยคุณค่าที่ต้องการจะชี้วัด ดังนี้

- ประชาชนให้ความเชื่อมั่น เชื่อถือ ศรัทธาในกระบวนการยุติธรรม

โดยในการพัฒนาตัวชี้วัดในครั้งนี้ได้มีการวิเคราะห์ถึงความเชื่อมโยงระหว่างคุณค่าของกระบวนการยุติธรรมที่ต้องการจะชี้วัดกับตัวชี้วัดที่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการประเมินคุณค่าแต่ละประการ โดยพิจารณาจากตัวชี้วัดกระบวนการยุติธรรมที่ใช้อยู่ในสากล กรอบตัวชี้วัดการประเมินผลการปฏิบัติราชการ การศึกษาด้านคุณค่ากระบวนการยุติธรรมและตัวชี้วัดที่ผ่านมา และข้อเสนอด้านตัวชี้วัดจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและการประชุมกลุ่มย่อยจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและภาคประชาชนในการพัฒนาตัวชี้วัด แล้วได้ทำการสังเคราะห์ตัวชี้วัดที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทยบนพื้นฐานของข้อมูลที่มีอยู่นำมาจัดทำเป็นชุดตัวชี้วัดในแต่ละด้านที่มีความครอบคลุมในทุกมิติและนำเสนอถึงวิธีการจัดเก็บข้อมูลในแต่ละตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับหัวใจของคุณค่าของกระบวนการยุติธรรมในแต่ละด้านที่ต้องการขับเคลื่อนการปฏิรูปให้บรรลุเป้าประสงค์ โดยมีกรอบแนวคิดในการพัฒนาตัวชี้วัดดังนี้

1. พัฒนาสถิติทางการ ประเด็นหลักที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาตัวชี้วัดกระบวนการยุติธรรมของประเทศไทยนั้นคือการพยายามที่จะพัฒนาระบบสถิติข้อมูลในประเด็นสำคัญที่จะนำมากำหนดตัวชี้วัด โดยข้อมูลหลักที่จะใช้ในการกำหนดตัวชี้วัดกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของประเทศไทยจะอ้างอิงจากสถิติทางการจาก**ข้อมูลการบริหาร (Administrative Data)** ซึ่งหากในประเด็นข้อมูลไหนยังมีปัญหาหรือยังขาดการจัดเก็บอย่างเป็นระบบ การพัฒนาตัวชี้วัดกระบวนการยุติธรรมทางอาญาจะต้องแสดงให้เห็นถึงประเด็นข้อมูลสำคัญและดำเนินการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลควบคู่กันไปด้วย โดยพยายามพัฒนาระบบ**แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (DXC: Data Exchange Centre)** เป็นเครื่องมือในการเชื่อมโยงและรวบรวมข้อมูลกระบวนการยุติธรรมทั้งระบบ ซึ่งจะแตกต่างกับตัวชี้วัดกระบวนการยุติธรรมสากลที่จะเน้นการสำรวจภาคประชาชนหรือการสอบถามความคิดเห็นเป็นหลักเนื่องจากแต่ละประเทศจะมีความพร้อมของระบบและมาตรฐานของสถิติข้อมูลที่ต่างกันยากที่จะนำมาเปรียบเทียบกัน แต่การพัฒนาตัวชี้วัดของประเทศไทยก็เพื่อจะได้ข้อมูลที่ดีที่สุดมาสะท้อนปัญหาของกระบวนการยุติธรรมที่ถูกต้องแม่นยำมากขึ้น เพื่อนำไปสู่การพัฒนากระบวนการยุติธรรมที่เหมาะสมตรงกับสภาพปัญหา

2. ใช้การสำรวจประสบการณ์และความคิดเห็นของบุคคลเป็นข้อมูลประกอบเฉพาะในประเด็นตัวชี้วัดที่จำเป็นจะต้องสะท้อนมุมมองของบุคคลผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเท่านั้น เช่น

- **การสำรวจภาคประชาชน (Public Survey)** ในประเด็นความเชื่อมั่น ความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม ประสบการณ์ในการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม และการรับรู้สิทธิพื้นฐาน เป็นต้น
- **การสำรวจผู้ใช้บริการในกระบวนการยุติธรรม (User Survey)** เพื่อทราบถึงบริการที่ได้รับ
- **การสำรวจผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรม (Expert Survey)** เพื่อทราบถึงประเด็นที่มีผลกระทบต่อการทำงาน เช่น การแทรกแซงกระบวนการยุติธรรม ความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เป็นต้น

3. ในบางประเด็นที่อาจจำเป็นต้องใช้มุมมองจากภายนอกเพื่อชี้ให้เห็นถึงปัญหาที่หน่วยงานมองข้าม และเพื่อชี้แนะแนวทางในการพัฒนากระบวนการยุติธรรมให้ตอบสนองต่อประชาชนมากขึ้น ก็อาจจำเป็นที่จะต้องให้ผู้เชี่ยวชาญภายนอกในการตรวจประเมินและเสนอแนะแนวทางในการพัฒนากระบวนการยุติธรรมโดย**วิธีการร่วมสังเกตการณ์ (Observation)** ซึ่งอาจตั้งเป็นทีมงานผู้ประเมิน หรือคณะกรรมการประเมินประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

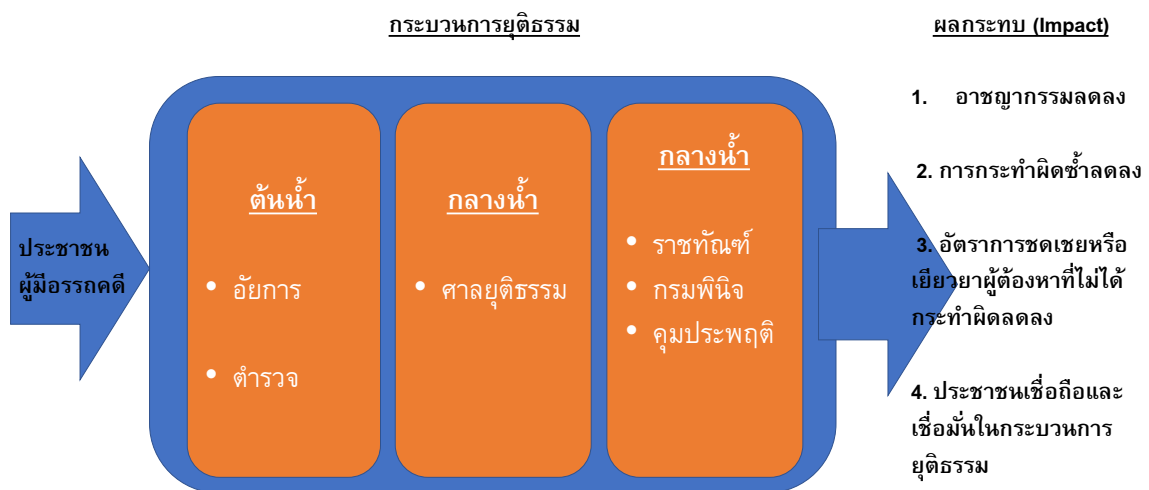
ซึ่งจากกรอบแนวคิดดังกล่าวได้กำหนดตัวชี้วัดและวิธีการที่เหมาะสมในการจัดเก็บข้อมูลเพื่อจัดทำข้อมูลที่สามารถแสดงให้เห็นถึงปัญหา และนำไปสู่การขับเคลื่อนหัวใจและคุณค่าของกระบวนการยุติธรรมในแต่ละด้าน โดยการกำหนดตัวชี้วัดในครั้งนี้ไม่ได้มุ่งเพื่อกำหนดค่าคะแนนเพื่อผ่านเกณฑ์แต่เป็นการจัดทำตัวชี้วัดเพื่อมุ่งสะท้อนปัญหาของกระบวนการยุติธรรมเพื่อนำไปสู่นโยบายหรือมาตรการในการแก้ไขปัญหา แล้วใช้ตัวชี้วัดในการเปรียบเทียบแสดงถึงความสำเร็จในการแก้ปัญหาดังกล่าว จากการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่างหัวใจและคุณค่าของกระบวนการยุติธรรมที่เป็นเป้าหมายในการปฏิรูป สามารถกำหนดตัวชี้วัดในแต่ละด้านอย่างชัดเจน โดยรายละเอียดของชุดตัวชี้วัดประกอบด้วยตัวชี้วัดดังต่อไปนี้

3.2 ความเห็นของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

3.2.1 ความเห็นของผู้แทนจากศาลยุติธรรม

ประเด็นสำคัญที่ผู้แทนของศาลยุติธรรมเสนอ คือ การจัดทำตัวชี้วัดควรเป็นตัวชี้วัดระดับผลกระทบมากกว่าที่จะเป็นตัวชี้วัดย่อย เพราะอาจกระทบต่อการปฏิบัติงานของหน่วยงานยุติธรรม ทำให้มีการประพจน์ตัวต่างออกไปจากเดิมเมื่อทราบว่าตัวชี้วัดใดบ้างที่ถูกนำมาประเมิน ซึ่งถือได้ว่าเป็นการแทรกแซงการทำงานของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม และบางตัวชี้วัดอาจส่งผลต่อการทำงานของศาลโดยตรง ได้แก่ ตัวชี้วัดย่อยที่ 1.3.1 จำนวนคดีที่พนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้องเนื่องจากเห็นว่าผู้ต้องหา ไม่มีความผิด และจำนวนคดีที่ศาลพิพากษายกฟ้องเนื่องจากจำเลยไม่มีความผิดเปรียบเทียบกับจำนวนผู้ขอรับเงินชดเชยจากกรมคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ และตัวชี้วัดย่อยที่ 1.4.1 ประเมินการให้บริการแจ้งสิทธิในแต่ละขั้นตอนและความคืบหน้าผลคดี

นอกจากนี้แล้ว ผู้แทนจากศาลยุติธรรมยังให้ข้อเสนอเพิ่มเติมว่า ควรจัดทำตัวชี้วัดระดับผลกระทบที่เสนอโดยผู้แทนของศาลยุติธรรมเสนอ มี 4 ตัวชี้วัดได้แก่ 1) อาชญากรรมลดลง 2) การกระทำผิดซ้ำลดลง 3) อัตราการชดเชยหรือเยียวยาผู้ต้องหาที่ไม่ได้กระทำความผิดลดลง และ 4) ประชาชนเชื่อถือและเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม ทั้งนี้เนื่องจากตัวชี้วัดเหล่านี้จะสะท้อนการทำงานของกระบวนการยุติธรรมทั้งระบบตามที่ได้แสดงไว้ในรูปที่ 3.1

รูปที่ 3.1 การกำหนดตัวชี้วัดในกระบวนการยุติธรรมระดับผลกระทบ (Impact)

3.2.2 ความเห็นของผู้แทนจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

โดยภาพรวมแล้ว ผู้แทนจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติเห็นด้วยกับกรอบตัวชี้วัดทั้ง 8 ชุดว่าสามารถสะท้อนภาพรวมของกระบวนการยุติธรรมได้ อย่างไรก็ตาม ผู้แทนมีความเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวชี้วัดย่อยดังนี้

ตัวชี้วัดย่อยที่ 1.2.1 ร้อยละของผู้ประสบเหตุอาชญากรรมที่ไม่ได้แจ้งความต่อตำรวจ ในการเก็บข้อมูลจะต้องออกแบบการสำรวจให้ดี เพื่อให้สะท้อนภาวะที่แท้จริง เพราะการไม่แจ้งความอาจเกิดได้หลาย

สาเหตุ ซึ่งบางสาเหตุไม่เกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของตำรวจ เช่น ไม่อยากแจ้งความเอง หรือสามารถใช้ยุติธรรมทางเลือกได้

ตัวชี้วัดย่อยที่ 1.2.2 ร้อยละของการจ่ายเงินเยียวยาผู้เสียหายในคดีอาญา เทียบกับจำนวนผู้มีสิทธิได้รับค่าชดเชยตามกฎหมาย ผู้แทนมีข้อกังวลว่าตัวเลขที่ได้ในระยะแรกอาจจะยังไม่สามารถสะท้อนการทำงานที่แท้จริงของตำรวจ เนื่องจากการแจ้งสิทธิยังเป็นเรื่องใหม่ที่ทางสำนักงานฯ กำลังสื่อสารให้ตำรวจได้ทราบและนำไปปฏิบัติ อาจมีตำรวจที่ไม่ได้แจ้งสิทธิเพราะหลงลืม ซึ่งตามกฎหมายแล้วการไม่แจ้งสิทธิมีความผิด จึงอาจทำให้ตำรวจที่ลืมแจ้งสิทธิ ไม่แจ้งข้อมูลในส่วนนี้ ส่งผลให้ข้อมูลที่ได้ไม่สะท้อนภาพความเป็นจริง แต่ในระยะยาว เมื่อตำรวจทราบเรื่องนี้และปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดแล้ว สถิติที่ได้ก็必将มีความแม่นยำมากขึ้น

ตัวชี้วัดย่อยที่ 1.3.1 จำนวนคดีที่พนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้องเนื่องจากเห็นว่าผู้ต้องหา ไม่มีความผิด และจำนวนคดีที่ศาลพิพากษายกฟ้องเนื่องจากจำเลยไม่มีความผิดเปรียบเทียบกับจำนวนผู้ขอรับเงินชดเชยจากกรมคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ผู้แทนมีความเห็นว่า หากจะให้ได้ภาพรวมที่ครบถ้วนของกระบวนการยุติธรรม ควรรวมสถิติที่ตำรวจสั่งไม่ฟ้องเข้าไปด้วย

ตัวชี้วัดย่อยที่ 1.3.4 ความพร้อมของกลไกให้ความช่วยเหลือกรณีจับผิดตัว ผู้แทนแนะนำให้อธิบายว่ามีเกณฑ์ในการประเมินอย่างไรว่าการจับเป็นการจับผิดตัว เพราะเป็นการจับตามกฎหมาย ซึ่งไม่ถือว่าเป็นการจับผิดตัว

ตัวชี้วัดย่อยที่ 3.1.4 การตรวจประเมินเหตุผลและคำวินิจฉัยในการสั่งคดี ผู้แทนมีความเห็นว่าควร **ยกเลิกตัวชี้วัดนี้** เพราะการวัดในเรื่องนี้อาจทำให้เกิดความรู้สึกว่าเป็นการก้าวก่ายการทำงานของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม

ตัวชี้วัดย่อยที่ 3.4.1 จำนวนคดีที่มีการใช้เทคโนโลยีหรือพยานหลักฐาน ทางวิทยาศาสตร์มาประกอบจนนำไปสู่การจับกุมและใช้เป็นส่วนหนึ่งของพยานหลักฐานในชั้นศาล ผู้แทนเสนอให้เก็บข้อมูลของ DSI มาประกอบด้วย

ตัวชี้วัดย่อยที่ 4.1.1 สถิติอาชญากรรม ผู้แทนเสนอว่าการวิเคราะห์สถิติการร้องทุกข์ การจับกุม ควรจะดูบริบทในเชิงพื้นที่ด้วย ว่ามีประชากรหนาแน่นเพียงใด ขนาดพื้นที่เป็นอย่างไร เพื่อให้ค่าที่ใช้สะท้อนสภาพที่แท้จริง

ตัวชี้วัดย่อยที่ 4.1.4 ร้อยละคดีที่มีการติดตามทรัพย์สินกลับคืนให้ผู้เสียหาย ผู้แทนเสนอให้ **ยกเลิกตัวชี้วัดนี้** เพราะการติดตามทรัพย์สินไม่สามารถทำได้ทุกคดี และในบางกรณีผู้เสียหายอาจจะไม่ได้ต้องการทรัพย์สิน โดยเฉพาะหากทรัพย์สินนั้นมีการเสื่อมมูลค่าหรือได้รับความเสียหายแล้ว

ตัวชี้วัดย่อยที่ 4.2.1 ร้อยละผลคดีที่สอดคล้องกันในแต่ละขั้นตอน ผู้แทนมีความเห็นให้ **ยกเลิกตัวชี้วัดนี้** เพราะเห็นว่าการที่อัยการและตำรวจมีความเห็นต่างกันไม่ใช่ข้อบกพร่องเสมอไป

ตัวชี้วัดย่อยที่ 5.2.1 ประเมินความโปร่งใส ผู้แทนเสนอให้ใช้ตัวชี้วัดของ กพร. เพราะมีการจัดเก็บและประเมินด้วยหน่วยงานอิสระเป็นประจำทุกปีอยู่แล้ว

ตัวชี้วัดย่อยที่ 5.3.1 ร้อยละของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมที่เห็นว่าการบริหารทรัพยากรบุคคลมีความโปร่งใส ผู้แทนเสนอให้**ยกเลิกตัวชี้วัดนี้** เพราะเป็นเรื่องภายในหน่วยงาน ควรจะให้พิจารณาตนเอง เพราะอาจมีทั้งคนที่สมหวังและผิดหวัง

ตัวชี้วัดย่อยที่ 6.4.1 การตรวจประเมินความเหมาะสมและขีดความสามารถของอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงาน ผู้แทนเสนอว่าควรมีการเก็บข้อมูลด้านงบประมาณต่อสถานีตำรวจมาใช้ในการประเมินด้วย

ตัวชี้วัดย่อยที่ 8.1.2 ความพึงพอใจของผู้รับบริการหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ผู้แทนเสนอว่าควรสำรวจแยกด้าน เป็นด้วยการสอบสวน ความปลอดภัย และการจราจร

3.2.3 ความเห็นของผู้แทนจากสำนักงานอัยการสูงสุด

โดยภาพรวมแล้ว ผู้แทนจากสำนักงานอัยการสูงสุดเห็นด้วยกับกรอบชี้วัดทั้ง 8 ชุดว่าสามารถสะท้อนภาพรวมของกระบวนการยุติธรรมได้ อย่างไรก็ตาม ผู้แทนเสนอเพิ่มเติมว่า ในกระบวนการจัดเก็บข้อมูลด้วยการสำรวจ ควรให้สำนักงานสถิติแห่งชาติเป็นผู้จัดเก็บเพราะมีความเชี่ยวชาญในด้านนี้ ซึ่งจะทำให้ผลที่ได้มีความน่าเชื่อถือ นอกจากนี้แล้ว ผู้แทนมีความเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวชี้วัดย่อยดังนี้

ตัวชี้วัดย่อยที่ 1.2.1 ร้อยละของผู้ประสบเหตุอาชญากรรมที่ไม่ได้แจ้งความต่อตำรวจ ผู้แทนเสนอว่า จะต้องออกแบบการสำรวจให้ดี มีการเก็บเหตุผลของการเลือกไม่แจ้ง ซึ่งบางสาเหตุไม่เกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของตำรวจ และควรให้สำนักงานสถิติแห่งชาติเป็นผู้เก็บข้อมูล

ตัวชี้วัดย่อยที่ 1.2.3 มูลค่าความเสียหายจากการตกเป็นเหยื่อคดีอาญา และจำนวนผู้ที่ได้รับการชดเชยความเสียหาย ผู้แทนเสนอว่า ในการเก็บข้อมูลควรรวมค่าเสียหายตาม พรบ. คำนวณชดเชย เพราะในอนาคตจะมีคดีลักษณะนี้เพิ่มขึ้นมาก

ตัวชี้วัดย่อยที่ 1.3.1 จำนวนคดีที่พนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้องเนื่องจากเห็นว่าผู้ต้องหา ไม่มีความผิด และจำนวนคดีที่ศาลพิพากษายกฟ้องเนื่องจากจำเลยไม่มีความผิดเปรียบเทียบกับจำนวนผู้ขอรับเงินชดเชยจากกรมคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ผู้แทนเสนอว่าต้องเลือกประเภทคดีที่สะท้อนปัญหา เพราะบางคดีไม่ใช่ความผิด เช่น การป้องกันตัว หรือเป็นเพราะปัญหาเชิงข้อกฎหมาย

ตัวชี้วัดย่อยที่ 2.1.3 ระยะเวลาการดำเนินคดีอาญาในแต่ละขั้นตอน ผู้แทนเสนอว่าควรมีการพัฒนา ระบบ DXC ให้เชื่อมโยงข้อมูลคดีได้ตั้งแต่ต้นจนจบ อย่างไรก็ตาม ในระยะแรกที่ยังไม่สามารถบูรณาการข้อมูลใน DXC ได้ อาจจะต้องสุ่มมาเป็นบางคดีก่อน

ตัวชี้วัดย่อยที่ 3.1.2 การตรวจประเมินมาตรฐานงานของกระบวนการยุติธรรมในแต่ละขั้นตอน ผู้แทนเสนอว่า ข้อมูลบางส่วนอาจจะไม่สามารถเผยแพร่ได้ การใช้ข้อมูลจึงต้องพิจารณาว่าจะเก็บแค่ไหน และควรให้ผู้ใช้อ้างอิงข้อมูลเก็บข้อมูลเป็นความลับ

ตัวชี้วัดย่อยที่ 3.4.1 จำนวนคดีที่มีการใช้เทคโนโลยีหรือพยานหลักฐาน ทางวิทยาศาสตร์มาประกอบ จนนำไปสู่การจับกุมและใช้เป็นส่วนหนึ่งของพยานหลักฐานในชั้นศาล ผู้แทนเสนอว่าสำหรับคดีบางประเภท

ข้อมูลอาจจะมีน้อยเมื่อเทียบกับคดีทั้งหมด และไม่ใช่ว่าทุกคดีที่ต้องการใช้พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ จึงควรมีการแยกประเภทของข้อมูลคดีที่จัดเก็บด้วย

ตัวชี้วัดย่อยที่ 4.2.1 ร้อยละผลคดีที่สอดคล้องกันในแต่ละขั้นตอน ผู้แทนเสนอว่าต้องพิจารณาขอบเขตข้อมูลที่จัดเก็บว่าสถิติเรื่องนี้จะรวมถึงกรณีที่ต้องหาหลบหนี แล้วตำรวจมีความเห็นควรสั่งฟ้องแล้วจะอัยการสั่งฟ้องตาม จะนำมานับรวมด้วยหรือไม่ และสำหรับกรณีที่ตำรวจสั่งไม่ฟ้องแต่อัยการสั่งฟ้องจะนำมานับด้วยหรือไม่

3.2.4 กรมคุ้มครองสิทธิ

โดยภาพรวมแล้วผู้แทนจากกรมคุ้มครองสิทธิสูงสุดเห็นด้วยกับกรอบตัวชี้วัดทั้ง 8 ชุดว่าสามารถสะท้อนภาพรวมของกระบวนการยุติธรรมได้ อย่างไรก็ตาม ผู้แทนมีความเห็นเกี่ยวกับตัวชี้วัดย่อยดังนี้

ตัวชี้วัดย่อยที่ 1.1.1 จำนวนประชาชนที่มีความรู้เรื่องสิทธิและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ผู้แทนเสนอว่ากลุ่มเป้าหมายที่เป็นตัวแทนในการเก็บข้อมูลควรจะต้องเลือกเก็บให้สอดคล้องกับโครงสร้างประชากร ซึ่งต้องครอบคลุมทั้งผู้ที่ไม่ประสบเหตุ ผู้ประสบเหตุแต่ไม่ได้แจ้งความ และผู้ประสบเหตุและแจ้งความ

ตัวชี้วัดย่อยที่ 1.2.2 ร้อยละของการจ่ายเงินเยียวยาผู้เสียหายในคดีอาญาเทียบกับจำนวนผู้มีสิทธิได้รับค่าชดเชยตามกฎหมาย ผู้แทนไม่เห็นด้วยจึงขอให้ยกเลิกตัวชี้วัดนี้ เนื่องจากเกณฑ์การพิจารณาจ่ายเงินเยียวยาอยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการฯ ดังนั้นการเก็บข้อมูลสถิติตัวนี้ อาจไม่ใช่ฐานในการคิดและคำนวณที่ถูกต้อง

ตัวชี้วัดย่อยที่ 1.3.1 จำนวนคดีที่พนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้องเนื่องจากเห็นว่าผู้ต้องหา ไม่มีความผิด และจำนวนคดีที่ศาลพิพากษายกฟ้องเนื่องจากจำเลยไม่มีความผิดเปรียบเทียบกับจำนวนผู้ขอรับเงินชดเชยจากกรมคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ผู้แทนมีความเห็นเพิ่มเติมดังนี้

1. ควรแยกเป็น 2 ตัวชี้วัด โดยตัวชี้วัดแรก คือ การสั่งไม่ฟ้องเนื่องจากเห็นว่าผู้ต้องหา ไม่มีความผิด เพราะหากอัยการไม่สั่งฟ้อง ผู้ต้องหาจะไม่มีสิทธิรับเงินชดเชยจากกรมฯ ตัวชี้วัดที่สอง คือจำนวนคดีที่ศาลพิพากษายกฟ้องเนื่องจากจำเลยไม่มีความผิด

2. ข้อมูลจำนวนคดีที่ศาลพิพากษายกฟ้องเนื่องจากจำเลยไม่มีความผิดเปรียบเทียบกับจำนวนผู้ขอรับเงินชดเชยจากกรมคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ อาจจะไม่สามารถสะท้อนคุณค่ากระบวนการยุติธรรมที่บอกว่าได้รับโอกาสต่อสู้คดี เพราะการได้รับเงินชดเชยเป็นการเยียวยาภายหลังสิ้นสุดกระบวนการ

3. จำเลยต้องถูกคุมขังระหว่างการพิจารณาคดีจากการถูกอัยการสั่งฟ้องจึงจะได้รับเงินชดเชย หากไม่ถูกคุมขัง กรณีมีการประกันตัวระหว่างสู้คดี จะไม่ได้รับเงินชดเชย

4. อัยการสั่งไม่ฟ้อง อาจแสดงให้เห็นว่าพยานหลักฐานประกอบสำนวนไม่เพียงพอ สะท้อนถึงประสิทธิภาพกระบวนการสอบสวน

5. อธิบายให้ชัดเจนว่า โอกาสในการต่อสู้คดีในชั้นสอบสวนหมายถึงอะไร

ตัวชี้วัดย่อยที่ 1.3.2 สัดส่วนผู้ต้องขังระหว่างการพิจารณาคดี กับผู้ต้องหาที่ถูกจับกุมตัวทั้งหมด ผู้แทนมีข้อสังเกตว่า การฝากขังมีหลายผลัด การปล่อยตัวชั่วคราวอาจเป็นรายเดียวกันกับผู้ถูกฝากขัง นอกจากนี้แล้ว ควรเกณฑ์ที่ชัดเจนในการกำหนดว่าใครเป็นผู้ยากไร้ จำกัดความด้วยอะไร รายได้ครัวเรือน รายจ่าย หรือภาระอื่น ซึ่งก่อนจะนำตัวชี้วัดไปใช้เก็บข้อมูลจริง อาจจะต้องมีการประชุมกับผู้เชี่ยวชาญในด้านนี้เพื่อช่วยกันกำหนดนิยามที่เหมาะสม

ตัวชี้วัดย่อยที่ 1.4.1 ประเมินการให้บริการแจ้งสิทธิในแต่ละขั้นตอนและความคืบหน้าผลคดี ผู้แทนมีข้อเสนอว่า ในการเก็บข้อมูล ผู้เก็บข้อมูลควรทำความเข้าใจให้ชัดเจนว่า แต่ละขั้นตอน ผู้ต้องหา/จำเลยมีสิทธิอะไรบ้าง ใครรับผิดชอบในการแจ้งสิทธิ

ตัวชี้วัดย่อยที่ 4.3.1 อัตราการกระทำผิดซ้ำ ผู้แทนเสนอว่านอกจากจะเก็บข้อมูลด้านประสิทธิภาพ/ประสิทธิผล/ผลสัมฤทธิ์ ของมาตรการบำบัดฟื้นฟูแล้ว ควรมีการเก็บข้อมูลด้านด้านสัดส่วนของผู้ที่กลับสู่สังคมแล้วสามารถใช้ชีวิตได้อย่างปกติสุข โดยอาจใช้เกณฑ์เกี่ยวกับรายได้ การมีงานอาชีพเทียบกับผู้ถูกปล่อยตัว เป็นต้น

ตัวชี้วัดย่อยที่ 5.1.2 จำนวนเรื่องร้องเรียนหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมและผลการตรวจสอบ ผู้แทนเสนอว่าควรมีการประเมินความพึงพอใจ ความเชื่อมั่นของผู้ใช้บริการประกอบการพิจารณา

ตัวชี้วัดย่อยที่ 6.1.1 การตรวจประเมินความเหมาะสมและขีดความสามารถของอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงาน ผู้แทนมีข้อสังเกตว่าตัวชี้วัดย่อยในส่วนที่ 6.1 (รวมถึง 6.2 และ 6.3 ด้วย) การประเมินโดยการสำรวจ หรือใช้แบบประเมินอาจไม่ได้ข้อมูลที่แท้จริง หรือไม่ได้ประเด็นเชิงลึกที่จะนำมาพัฒนาได้จริง

ตัวชี้วัดย่อยที่ 7.1.1 ไม่มีเหตุการณ์ละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชนขั้นรุนแรง ผู้แทนมีความเห็นว่าการกำหนดว่าการกระทำระดับใดจัดเป็นการละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชนขั้นรุนแรง ควรศึกษาแนวทางที่เป็นสากล เช่น กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (ICCPR) อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ (CERD) เพื่อกำหนดตัวชี้วัดและข้อมูลที่จัดเก็บให้มีความชัดเจนขึ้น และก่อนการเก็บข้อมูล ควรจัดประชุมผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้ช่วยกันกำหนดนิยามและขอบเขตการจัดเก็บข้อมูลให้ชัดเจน

3.2.5 หน่วยงานพิเศษ

โดยภาพรวมแล้วผู้แทนจากหน่วยงานพิเศษเห็นด้วยกับกรอบตัวชี้วัดทั้ง 8 ชุดว่าสามารถสะท้อนภาพรวมของกระบวนการยุติธรรมได้ อย่างไรก็ตาม ผู้แทนมีความเห็นเกี่ยวกับตัวชี้วัดย่อยดังนี้

ตัวชี้วัดย่อยที่ 1.1.1 จำนวนประชาชนที่มีความรู้เรื่องสิทธิและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ผู้แทนเสนอว่าควรระบุสาเหตุด้วยว่า เหตุใดประสบเหตุแล้วไม่แจ้งความ

ตัวชี้วัดย่อยที่ 1.2.1 ร้อยละของผู้ประสบเหตุอาชญากรรมที่ไม่ได้แจ้งความต่อตำรวจ ผู้แทนเสนอว่าก่อนทำการสำรวจ ควรมีการพัฒนาคำถามที่สามารถสะท้อนความสามารถในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม

ตัวชี้วัดย่อยที่ 1.3.1 จำนวนคดีที่พนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้องเนื่องจากเห็นว่าผู้ต้องหาไม่มีความผิด และจำนวนคดีที่ศาลพิพากษายกฟ้องเนื่องจากจำเลยไม่มีความผิดเปรียบเทียบกับจำนวนผู้ขอรับเงินชดเชยจากกรมคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ผู้แทนเสนอว่าควรเก็บข้อมูลด้วยว่าผู้ต้องหาได้รับการแจ้งสิทธิที่เกี่ยวข้อง เช่น สิทธิในการได้พบกับทนาย สิทธิในการตรวจสอบพยานหลักฐาน สิทธิในการประกันตัว เป็นต้น

ตัวชี้วัดย่อยที่ 2.1.2 การกำหนดมาตรฐานและระยะเวลาในขั้นตอนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ผู้แทนเสนอว่าควรเก็บข้อมูลการดำเนินงานของหน่วยงานพิเศษด้วย

ตัวชี้วัดย่อยที่ 2.1.3 ระยะเวลาการดำเนินคดีอาญาในแต่ละขั้นตอน ผู้แทนเสนอว่าความล่าช้าในบางกรณีเกิดจากกลไกทางกฎหมายมีความซับซ้อน จึงควรมีการศึกษาในประเด็นนี้ด้วย

ตัวชี้วัดย่อยที่ 3.4.1 จำนวนคดีที่มีการใช้เทคโนโลยีหรือพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์มาประกอบจนนำไปสู่การจับกุมและใช้เป็นส่วนหนึ่งของพยานหลักฐานในชั้นศาล ผู้แทนเสนอว่าก่อนจะมีการเก็บข้อมูลต้องมีความชัดเจนว่าข้อมูลที่จัดเก็บจะเก็บเฉพาะคดีที่เกิดขึ้น หรือเก็บข้อมูลผู้ขอรับบริการในส่วนที่ไม่ใช่คดีด้วย แต่อาจนำไปสู่คดีความในภายหลัง เพราะผู้เสียหายมีสิทธิฟ้องศาลเองได้

ตัวชี้วัดย่อยที่ 4.1.1 สถิติอาชญากรรม ควรเก็บข้อมูลสถิติของ DSI ปปง. ปปส. ปปช. และปปท. ด้วย

ตัวชี้วัดย่อยที่ 5.1.2 จำนวนเรื่องร้องเรียนหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมและผลการตรวจสอบ ผู้แทนตั้งข้อสังเกตว่าต้องระวังการนับคดีซ้ำ เพราะบางกรณี เป็นเรื่องเดียวแต่ผู้ฟ้องร้องไปฟ้องร้องหลายหน่วยงาน

ตัวชี้วัดย่อยที่ 6.1.1 การตรวจประเมินความเหมาะสมและขีดความสามารถของอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงาน นอกจากการตรวจประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ ผู้แทนเสนอว่าควรจะนำผลงานวิจัยของหน่วยงานมาใช้ประกอบด้วย เพราะแต่ละหน่วยงานก็มีการทำวิจัยเพื่อประเมินสมรรถนะของตนเอง

3.2.6 กลุ่มพัฒนาพุดินัย

โดยภาพรวมแล้วผู้แทนกลุ่มพัฒนาพุดินัยเห็นด้วยกับกรอบตัวชี้วัดทั้ง 8 ชุดว่าสามารถสะท้อนภาพรวมของกระบวนการยุติธรรมได้ อย่างไรก็ตาม ผู้แทนมีความเห็นเกี่ยวกับตัวชี้วัดย่อยดังนี้

ตัวชี้วัดย่อยที่ 1.1.1 จำนวนประชาชนที่มีความรู้เรื่องสิทธิและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ผู้แทนมีความเห็นดังนี้

1. ในแบบสำรวจควรมีการสอบถามข้อมูลพื้นฐานที่สามารถนำไปใช้จำแนกประชาชนตามระดับความเสี่ยงได้

2. ควรจะถามผู้ที่ได้รับความเสียหายว่าทราบถึงสิทธิของตนเองเมื่อได้รับความเสียหายหรือไม่

3. ต้องการให้สอบถามว่าประชาชนคาดหวังอะไรจากกระบวนการยุติธรรม

4. การสอบถามประชาชนในบางประเด็น ควรถามเฉพาะผู้ที่ประสบการณ์ในการใช้บริการในเรื่องนั้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนความเป็นจริง

ตัวชี้วัดย่อยที่ 1.3.1 จำนวนคดีที่พนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้องเนื่องจากเห็นว่าผู้ต้องหา ไม่มีความผิด และจำนวนคดีที่ศาลพิพากษายกฟ้องเนื่องจากจำเลยไม่มีความผิดเปรียบเทียบกับจำนวนผู้ขอรับเงินชดเชยจากกรม

คุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ผู้แทนเสนอให้ใช้หน่วยงานภายนอก (Third Party) มาทำการสำรวจ เพื่อจะได้ข้อมูลที่เป็นกลาง สามารถนำมาเปรียบเทียบกับข้อมูลของราชทัณฑ์ได้

ตัวชี้วัดย่อยที่ 2.1.3 ระยะเวลาการดำเนินคดีอาญาในแต่ละขั้นตอน ผู้แทนเสนอว่าควรเป็นผู้เก็บข้อมูลนี้ผ่าน DXC

ตัวชี้วัดย่อยที่ 3.1.4 การตรวจประเมินเหตุผลและคำวินิจฉัยในการสั่งคดี ผู้แทนเสนอให้ศึกษาถึงแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน โดยเฉพาะการนำประโยชน์จากรายละเอียดคำพิพากษาของศาลเพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลประกอบซึ่งจะช่วยให้การพัฒนาพฤตินิสัยได้ผลมากขึ้น

ตัวชี้วัดย่อยที่ 4.3.1 อัตราการกระทำผิดซ้ำ ผู้แทนเสนอว่า

1. การกระทำผิดซ้ำไม่ได้เกี่ยวกับราชทัณฑ์เพียงอย่างเดียว แต่มีปัจจัยอื่นๆ ด้านสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องด้วย จึงควรมีการประเมิน โดยใช้ตัวชี้วัดด้าน กลไกในการดูแลผู้กระทำผิดภายหลังการปล่อยตัว (After Care) เป็นตัวชี้วัดที่ 4.3.2

2. ควรมีการเก็บข้อมูลสาเหตุของการกระทำผิดซ้ำด้วย

3. ข้อมูลที่เก็บควรแยกข้อมูลผู้กระทำผิดซ้ำเป็น 2 กลุ่ม คือ กระทำผิดซ้ำจับกุม (Rearrest) หรือกระทำผิดซ้ำตามคำพิพากษา (Reconvict)

ตัวชี้วัดย่อยที่ 5.1.1 มีการกำหนดมาตรฐานการตรวจสอบเรื่องร้องเรียน หรือกรณีเจ้าหน้าที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยหรือประพฤติมิชอบ และมีการดำเนินการกับผู้กระทำผิดอย่างเคร่งครัด ผู้แทนเสนอว่าสำหรับด้านที่ 5 ควรนำข้อมูลของ ITA ที่ประเมินความโปร่งใสในการทำงานของหน่วยงานรัฐมาใช้ประโยชน์ในด้านนี้ เพราะ กพร. มีข้อมูลนี้อยู่แล้ว

ตัวชี้วัดย่อยที่ 6.2.1 การตรวจประเมินความเหมาะสมและขีดความสามารถของบุคลากรในการปฏิบัติงาน ผู้แทนเสนอว่าควรเก็บข้อมูลปริมาณงานเทียบกับเจ้าหน้าที่ที่สามารถสะท้อนความเพียงพอของทรัพยากรบุคคลได้ โดยในช่วง 2-3 ปีแรก ควรเก็บข้อมูลเพื่อเป็น Baseline สำหรับใช้ประเมินสมรรถนะ

3.2.7 ภาคประชาชน

โดยภาพรวมแล้วตัวแทนภาคประชาชนเห็นด้วยกับกรอบตัวชี้วัดทั้ง 8 ชุดว่าสามารถสะท้อนภาพรวมของกระบวนการยุติธรรมได้ อย่างไรก็ตาม ผู้แทนมีความเห็นเกี่ยวกับตัวชี้วัดย่อยดังนี้

ตัวชี้วัดย่อยที่ 1.1.1 จำนวนประชาชนที่มีความรู้เรื่องสิทธิและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ผู้แทนมีความเห็นดังนี้

1. ควรเพิ่มตัวชี้วัดด้านงบประมาณควรศึกษาด้านงบประมาณที่สนับสนุนด้านการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม โดยใส่เป็นข้อ 1.1.2 ทั้งนี้ ต้องมีการนิยามกิจกรรม และหน่วยงานที่ส่งเสริมการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม เพื่อจะได้สะท้อนความตั้งใจจริงของหน่วยงานว่าต้องการทำเรื่องนี้มากน้อยแค่ไหน รวมถึงมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานทั้งในภาพรวมและระดับโครงการ

2. เพิ่มตัวชี้วัดด้านงบประมาณในการส่งเสริมภาคประชาชนเพื่อส่งเสริมการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมภาคประชาชน เช่น สภานายความ หรือองค์กรวิชาชีพ โดยอาจจะเป็น ข้อ 1.1.3

3. ในการวิเคราะห์งบประมาณ ควรมีการจำแนกให้ชัดเจนด้วยว่างบประมาณแต่ละส่วนตกไปถึงคนในกลุ่มใดบ้าง มีสัดส่วนมากน้อยเพียงใด เพื่อให้เห็นภาพด้านการกระจายงบประมาณได้ชัดเจนขึ้น

ตัวชี้วัดย่อยที่ 1.2.1 ร้อยละของผู้ประสบเหตุอาชญากรรมที่ไม่ได้แจ้งความต่อตำรวจ ผู้แทนเสนอว่า ควรพิจารณาข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยว่า เมื่อมีการแจ้งความแล้วผลเป็นอย่างไร มูลค่าความเสียหายเท่าไร รวมถึงมิติอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพทางคดี เช่น ในการสู้คดี ผู้สู้คดีได้รับความยุติธรรมในการต่อสู้คดีมากน้อยเพียงใด

ตัวชี้วัดย่อยที่ 1.3.1 จำนวนคดีที่พนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้องเนื่องจากเห็นว่าผู้ต้องหา ไม่มีความผิด และจำนวนคดีที่ศาลพิพากษายกฟ้องเนื่องจากจำเลยไม่มีความผิดเปรียบเทียบกับจำนวนผู้ขอรับเงินชดเชยจากกรมคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ผู้แทนเสนอว่าควรเก็บข้อมูลด้านคุณภาพของคดีด้วย

ตัวชี้วัดย่อยที่ 1.3.2 สัดส่วนผู้ต้องขังระหว่างการพิจารณาคดี กับผู้ต้องหาที่ถูกจับกุมตัวทั้งหมด ผู้แทนเสนอให้อธิบายให้ชัดเจนว่า การเก็บข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบจำนวนผู้ต้องขังระหว่างการพิจารณาคดีเทียบกับผู้ต้องหาที่ถูกจับกุมตัวทั้งหมดของตำรวจ เป็นการเก็บข้อมูลเพื่อแสดงให้เห็นถึงสัดส่วนผู้ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว

ตัวชี้วัดย่อยที่ 1.3.4 ความพร้อมของกลไกให้ความช่วยเหลือกรณีจับผิดตัว ผู้แทนมีข้อเสนอ ดังนี้

1. ข้อ 1.3.4 ควรเปลี่ยนเป็นการมีกลไกให้ความช่วยเหลือกรณีจับผิดตัว

2. เพิ่มตัวชี้วัด 1.3.5 ประสิทธิภาพของกลไกให้ความช่วยเหลือกรณีจับผิดตัว

3. ในการเก็บข้อมูล ควรเก็บข้อมูลการปฏิบัติต่อจำเลยในการต่อสู้คดี และการเข้าถึงพยานหลักฐานที่ต้องเท่าเทียมกับฝ่ายรัฐ เพิ่มเติมด้วยเพื่อจะได้เห็นภาพการทำงานที่ชัดเจนขึ้น

ตัวชี้วัดย่อยที่ 1.4.1 ประเมินการให้บริการแจ้งสิทธิในแต่ละขั้นตอนและความคืบหน้าผลคดี การประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญเพียงด้านเดียวอาจจะไม่พอ ผู้แทนเสนอว่าควรจะหาวิธีการประเมินที่ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้ด้วย หรือหากไม่สามารถทำได้ก็ควรให้หน่วยงานที่เป็นกลางมาเป็นผู้ดำเนินการเก็บข้อมูล

ตัวชี้วัดย่อยที่ 2.1.2 การกำหนดมาตรฐานและระยะเวลาในขั้นตอนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ผู้แทนเสนอว่าต้องมีการออกแบบวิธีการวัดใหม่ และกำหนดมาตรฐานระยะเวลาในการปฏิบัติงานให้เหมาะสม โดยอธิบายให้ชัดเจนว่าขั้นตอนในกระบวนการควรใช้เวลาเท่าไร เพราะเหตุใด

ตัวชี้วัดย่อยที่ 3.1.1 ไม่มีการคอร์รัปชันในกระบวนการจับกุม การพิจารณา และตรวจสอบพยานหลักฐาน การพิจารณาคดีในชั้นศาล และการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด ผู้แทนเสนอว่าในการกำหนดนิยามของการคอร์รัปชันในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ไม่ใช่แค่การรับสินบน แต่รวมถึงการปฏิบัติโดยมิชอบของเจ้าหน้าที่ด้วย

ตัวชี้วัดย่อยที่ 3.1.2 การตรวจประเมินมาตรฐานงานของกระบวนการยุติธรรมในแต่ละขั้นตอน ผู้แทนเสนอว่าในการเก็บข้อมูลอาจจะต้องคิดถึงตัวชี้วัดในกรณีพิเศษ เช่น 3 จังหวัดภาคใต้ เพื่อให้สะท้อนลักษณะการทำงานที่เหมาะสมในพื้นที่

ตัวชี้วัดย่อยที่ 3.3.1 จำนวนผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมที่รู้สึกว่าได้มีการปฏิบัติอย่างไม่เท่าเทียมหรือมีการเลือกปฏิบัติ ผู้แทนเสนอว่าควรแยกการเก็บข้อมูลเป็น 2 ส่วน คือ การเลือกปฏิบัติโดยกฎหมาย และการเลือกปฏิบัติโดยเจ้าหน้าที่

ตัวชี้วัดย่อยที่ 3.4.1 จำนวนคดีที่มีการใช้เทคโนโลยีหรือพยานหลักฐาน ทางวิทยาศาสตร์มาประกอบ จนนำไปสู่การจับกุมและใช้เป็นส่วนหนึ่งของพยานหลักฐานในชั้นศาล ผู้แทนเสนอว่าก่อนจะเก็บข้อมูลจริง ขอให้มีส่วนนายความมุสลิม หรือสภานายความเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาตัวชี้วัดด้วย

ตัวชี้วัดย่อยที่ 4.1.4 ร้อยละคดีที่มีการติดตามทรัพย์สินกลับคืนให้ผู้เสียหาย ผู้แทนเสนอว่าควรใช้กับทุกคดีที่มีการติดตามคดีจนถึงที่สุด

ตัวชี้วัดย่อยที่ 4.3.1 อัตราการกระทำผิดซ้ำ ผู้แทนเสนอให้เพิ่มตัวชี้วัดเชิงบวก ตามแนวคิด Good life model ของ Netherlands เช่น เข้าสู่สังคม มีงานทำ และอื่น ๆ เพื่อสะท้อนให้เห็นว่าระบบบำบัดฟื้นฟูช่วยให้เขามีชีวิตที่ดีขึ้นได้แค่ไหน

ตัวชี้วัดย่อยที่ 6.1.1 การตรวจประเมินความเหมาะสมและขีดความสามารถของอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงาน ผู้แทนมีข้อเสนอ ดังนี้

1. ควรมีการวัดด้านการกำหนดงบประมาณ หรือภาระที่บุคลากรต้องรับผิดชอบ
2. มีการวิเคราะห์ในเชิงโครงสร้าง มีการกระจายความรับผิดชอบของหน่วยงานลงไปในระดับพื้นที่ มากน้อยแค่ไหน

ตัวชี้วัดย่อยที่ 7.1.1 ไม่มีเหตุการณ์ละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชนขั้นรุนแรง ผู้แทนเสนอว่า ก่อนการจัดเก็บข้อมูลจริง ควรจัดประชุมเพื่อสอบถามภาคประชาชน ว่าอะไรเป็นขั้นการละเมิดสิทธิเสรีภาพขั้นรุนแรง ที่ควรนำมาเป็นตัวชี้วัด

3.3 ผลการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมความคิดเห็นสำหรับการจัดทำตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมความคิดเห็นสำหรับการจัดทำตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา จัดเมื่อวันอังคารที่ 19 กันยายน 2560 ณ โรงแรมเซนทรา ศูนย์ราชการฯ ผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ ประกอบด้วย บุคลากรในหน่วยงานกระบวนการยุติธรรม หน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย หน่วยงานอิสระ นักวิชาการและหน่วยงานภาคประชาชน โดยร่างตัวชี้วัดที่ใช้ได้มีการปรับปรุงจากร่างเดิมที่มี 8 ด้านให้ลดลงเหลือ 7 ด้าน (ดูรายละเอียดได้ในบทที่ 5)

ในการประชุมครั้งนี้ ผู้เข้าร่วมประชุมได้รับทราบความเป็นมาของโครงการจัดทำตัวชี้วัดประสิทธิภาพฯ ของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ และได้มีการนำเสนอขั้นตอนการทำงานตลอดจนถึงร่างตัวชี้วัดเพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมมีความเข้าใจถึงแนวคิด ที่มา และรายละเอียดของร่างตัวชี้วัด จากนั้นจึงได้มีการแบ่งกลุ่มเพื่อวิเคราะห์ร่างตัวชี้วัดที่ได้จัดทำขึ้น ผลการระดมความคิดเห็นมีรายละเอียดดังนี้

1. ชุดตัวชี้วัดด้าน ประชาชนรับรู้กฎหมายและสิทธิพื้นฐาน

- ควรมีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจนนอกเหนือจากคำว่า “ประชาชน” เช่น จำแนกตามเพศ ประสบการณ์ในการประสบเหตุ หรือกลุ่มอ่อนไหว เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ในรายละเอียดได้ว่าแต่ละกลุ่มมีระดับการรับรู้กฎหมายและสิทธิขั้นพื้นฐานในระดับใด ซึ่งจะนำไปสู่การหาแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสมของแต่ละกลุ่มต่อไป
- ควรมีการกำหนดนิยามหรือคำจำกัดความที่สามารถสะท้อนถึง “การรับรู้” และ “การเข้าถึง” ให้ชัดเจน เพื่อให้สามารถประเมินได้ถูกต้องตามหลักวิชาการ และยังสามารถนำมาเชื่อมโยงกันได้ว่า การรับรู้จะนำไปสู่การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางอาญาได้อย่างไร
- การวัดโดยการนับจำนวนอาจไม่สะท้อนประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรม คณะทำงานด้านการจัดเก็บข้อมูลควรพิจารณาหาแนวทางที่เหมาะสมในการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูล เช่น การแปลงจากจำนวนให้กลายเป็นสัดส่วน หรือการเทียบกับปีฐานเพื่อให้เห็นแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง
- การนับจำนวนบุคลากรที่ให้คำปรึกษา/ความช่วยเหลือทางกฎหมาย อาจไม่สะท้อนถึงการรับรู้ หากจะใช้ข้อมูลนี้มาประกอบการจัดทำตัวชี้วัดก็ควรพิจารณาด้วยว่าจะมีข้อมูลชุดใดที่สามารถเสริมกับข้อมูลชุดนี้เพื่อให้ได้ภาพที่ชัดเจนขึ้น
- ควรกำหนดวิธีการวัดโดยแบ่งออกเป็นพื้นที่ (Area Approach) เพื่อให้สะท้อนความแตกต่างด้านโครงสร้างประชากร สภาพเศรษฐกิจและสังคม และภูมิภาค

2. ชุดตัวชี้วัดด้าน สังคมปลอดภัยอาชญากรรม

- ควรมีการทำ Benchmark ที่เกี่ยวข้องกับ สถิติอาชญากรรม หรือหิบบยมาตรฐานสากล ก่อนที่จะดำเนินการกำหนดและจัดเก็บตัวชี้วัด เพื่อเป็นการจัดทำเกณฑ์ในการเทียบที่เป็นสากล ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่จะใช้ประโยชน์จากข้อมูลเหล่านี้
- ควรคำนึงพื้นที่ของการวัดสถิติอาชญากรรมเฉพาะพื้นที่ในกรณีที่พื้นที่เหล่านั้นมีความแตกต่างจากพื้นที่อื่นของประเทศอย่างนัยสำคัญ เช่น การแยกเฉพาะสถิติของสามจังหวัดชายแดนใต้ หรือพื้นที่ที่มีแรงงานต่างด้าวอยู่เป็นจำนวนมาก เป็นต้น
- การวัดความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม ควรมีการแยกระหว่างอาชญากรรมต่อรัฐ และอาชญากรรมทางเศรษฐกิจที่อาจรวมถึงกรณีที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่และปากท้องของประชาชน
- ควรมีการกำหนดจำนวนสถิติการไล่เกลียดคดีเป็นตัวชี้วัดด้วย
- ควรกำหนดวิธีการที่เหมาะสมสำหรับการวัด ทศนคติ ของประชาชน ด้วยการใช้คำถามที่เป็นกลาง ไม่ชี้นำ ซึ่งในประเด็นนี้คณะทำงานอาจจะต้องเชิญผู้ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลเข้ามาร่วมในการพัฒนาแบบสอบถาม

3. ชุดตัวชี้วัดด้าน ผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหาได้รับการคุ้มครองอย่างเหมาะสม

ควรมีการกำหนดนิยามของคำว่า “ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในกระบวนการยุติธรรม” (เช่น จำเลย – ผู้ประสบเหตุ – ผู้เกี่ยวข้องในคดี) และคำว่า “การคุ้มครองดูแลที่เหมาะสม” แล้วจึงกำหนด ตัวชี้วัดที่เหมาะสมกับแต่ละกลุ่มต่อไป

4. ชุดตัวชี้วัดด้าน กระบวนการยุติธรรมบนพื้นฐานของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

- ควรมีการกำหนดนิยามศัพท์ที่ใช้ในตัวชี้วัดให้มีความชัดเจนเพื่อสามารถวัดได้จริง เช่น การละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชน ขั้นรุนแรง จะใช้เกณฑ์ใดมาประเมินระดับความรุนแรง ซึ่งในประเด็นนี้คณะทำงานควรจะต้องไปศึกษาเกณฑ์และนิยามของการละเมิดสิทธิเสรีภาพในระดับสากลมาประกอบการจัดทำแนวทางการประเมินด้วย

- ในชุดตัวชี้วัดนี้ มีคำซึ่งมีความหมายใกล้เคียงและยากแก่การประเมิน เช่น “ปลอดการแทรกแซง” “ไม่มีการเลือกปฏิบัติ” “ความโปร่งใส” “ความพึงพอใจ” ควรกำหนดค่าต่างๆ เพื่อประกอบการวัดที่สามารถสะท้อนสิ่งที่เป็นนามธรรมได้ (Operational definition)

- ให้ระมัดระวังตัวชี้วัดที่ใช้ดุลยพินิจในการประเมิน ควรวัดสิ่งที่สามารถวัดได้จริง เช่น ระยะเวลาในการดำเนินการเป็นไปตามตามกรอบที่หน่วยงานกำหนด ซึ่งจะได้ภาพที่สะท้อนความเป็นจริงกว่าการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการ

- การวัดจำนวนเรื่องร้องเรียนการประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ ควรเลือกเฉพาะเรื่องร้องเรียนที่ตรวจสอบแล้วพบว่า เป็นการกระทำผิดจริง และต้องระวังเรื่องการนับซ้ำในกรณีที่เรื่องที่ผู้ร้องเรียนส่งคำร้องเรียนไปยังหลายหน่วยงาน

- การวัดด้วยการตรวจประเมินมาตรฐานของกระบวนการยุติธรรมจะสามารถดำเนินการได้หลังจากที่มีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมขึ้นก่อน ทั้งนี้ การประเมินมาตรฐานไม่เพียงพอที่จะประเมินความโปร่งใส

- ไม่ควรกำหนดตัวชี้วัดที่สะท้อนความรู้สึกหรือดุลยพินิจของบุคคล เช่น จำนวนเจ้าหน้าที่ที่รู้สึกว่าการได้รับการปฏิบัติอย่างไม่เท่าเทียม ควรหาตัวชี้วัดเชิงประจักษ์ที่สามารถวัดในเชิงปริมาณได้อย่างเป็นกลาง

- ตัวชี้วัดที่ประเมินสมรรถนะ ความสามารถของเจ้าหน้าที่ ต้องมีความชัดเจน เช่น บุคลากรควรมีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ ในด้านใดบ้าง จึงจะเหมาะสมกับงานที่ได้รับมอบหมาย

- ควรเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ตาม พรบ. ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ ซึ่งจะช่วยให้การจัดเก็บข้อมูลเพื่อนำมาใช้จัดทำตัวชี้วัดสามารถดำเนินการได้ง่ายขึ้น และยังช่วยให้เกิดการบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานด้วย

5. ชุดตัวชี้วัดด้าน ไม่มีผู้ต้องหา/จำเลยที่ถูกจับกุมโดยไม่ได้กระทำผิด

- ตัวชี้วัดที่ยกวางยังไม่สะท้อนว่าจะลดจำนวนผู้ไม่กระทำผิดได้อย่างไร ควรมีการจัดทำผังความเชื่อมโยงให้เห็นว่า หากตัวชี้วัดเหล่านี้ดีขึ้น จะส่งผลให้การกระทำผิดลดลงได้อย่างไร

6. ชุดตัวชี้วัดด้าน การกระทำผิดซ้ำลดน้อยลง

- ต้องมีการกำหนดนิยามของคำว่า “การกระทำผิดซ้ำ” ให้ชัดเจน ในทุกๆ มิติ จึงจะสามารถวัดได้จริง โดยอาจพิจารณาองค์ประกอบอื่นๆ เพิ่มเติม เช่น ประเภทคดีที่กระทำผิดซ้ำ ระยะเวลาที่หวนมากระทำผิดซ้ำ สาเหตุของการกระทำผิดซ้ำ และลักษณะของการกระทำผิดซ้ำว่าเป็นแบบ Re-arrest sinv Re-convict เป็นต้น
- การวัดการมีงานทำของผู้กระทำผิดหลังปล่อยตัว ควรกำหนดลักษณะและคุณภาพของงานด้วยว่าเหมาะสมกับฐานะและระดับการศึกษาของผู้กระทำผิดที่ได้รับการปล่อยตัวหรือไม่
- การวัดจำนวนผู้ได้รับการปล่อยตัวที่สามารถใช้ชีวิตได้อย่างปกติสุข ควรมีการตั้งเกณฑ์ที่สามารถวัดได้จริง ซึ่งอาจจะต้องไปศึกษาเพิ่มเติมว่า คำว่า “ปกติสุข” ในมาตรฐานสากลประกอบไปด้วยเรื่องอะไรบ้าง

7. ชุดตัวชี้วัดด้าน ประชาชนเชื่อมั่น

- ควรกำหนดเป็นการวัดกิจกรรมที่สามารถสะท้อนความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อกระบวนการยุติธรรม
- ควรกำหนดวิธีการที่เหมาะสมสำหรับการวัด “ทัศนคติ” หรือ “ความพึงพอใจ” ของประชาชน

นอกจากนี้ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับตัวชี้วัดทั้ง 7 ด้านที่กล่าวมาแล้ว ผู้เข้าร่วมการประชุมได้ให้ข้อเสนอแนะในภาพรวมของการจัดทำตัวชี้วัดประสิทธิภาพของ

กระบวนการยุติธรรม ดังนี้

1. เมื่อมีการกำหนดเป้าหมายของตัวชี้วัดแล้ว ควรมีการกำหนดชัดเจนว่าจะถ่ายทอดเป็นกี่ระดับ กี่ระยะ และต้องคำนึงว่า กระบวนการจัดเก็บมีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด
2. ใน 7 ชุดตัวชี้วัดที่มีการยกอ้าง กำหนดผลลัพธ์สุดท้ายคือ “ประชาชนมีความเชื่อมั่น” การสร้างความเชื่อมั่นจะอย่างไร การเพิ่มประสิทธิภาพจะเกิดขึ้นได้อย่างไร
3. ตัวชี้วัดประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมบางตัว น่าจะเป็น “ตัวชี้วัดร่วม” (Joint KPI) ของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม จึงควรพิจารณาต่อไปถึงการทำระบบงบประมาณแบบบูรณาการด้วย เพื่อจะส่งผลให้เกิดการใช้ประโยชน์ตัวชี้วัดได้อย่างแท้จริง
4. การเก็บข้อมูลตัวชี้วัด ด้าน การรับรู้กฎหมายและสิทธิพื้นฐาน ควรให้ NGOs ที่เป็นกลางเข้ามามีส่วนร่วม
5. ควรมีการกำหนดกลุ่มประชากรในการเก็บข้อมูลโดยละเอียด เช่น กลุ่มเปราะบาง กลุ่มคนชายขอบ กลุ่มคนที่ด้อยโอกาสทางกฎหมาย เป็นต้น
6. สื่อมวลชนเป็นผู้ที่มีบทบาทในการสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชน การเสนอข่าวในแง่ลบของสื่อมวลชนส่งผลต่อการรับรู้และความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมของประชาชน จึงควรให้ความสำคัญและหาวิธีการเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องต่อสื่อมวลชนด้วย

3.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมกลุ่มย่อย

โดยภาพรวมแล้ว ผู้แทนของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม (ยกเว้นศาลยุติธรรม) และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความเห็นสอดคล้องกันว่ากรอบตัวชี้วัดทั้ง 8 ชุดสามารถสะท้อนประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการยุติธรรมได้ และตัวชี้วัดย่อยในระดับคุณค่าตั้งแต่ข้อ 1.1 จนถึงข้อ 8.1 ตัวชี้วัดที่สะท้อนประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการยุติธรรมได้เช่นกัน

สำหรับตัวชี้วัดระดับข้อมูลตั้งแต่ข้อ 1.1.1 ถึง 8.1.2 ซึ่งเป็นระดับที่ย่อยที่สุดนั้น แม้ว่าหน่วยงานและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจะเห็นด้วยกับตัวชี้วัดเป็นส่วนใหญ่ แต่ก็มียบางตัวชี้วัดที่ผู้แทนมีความเห็นเพิ่มเติมหรือต้องการให้ยกเลิก โดยจะแบ่งการพิจารณาเป็น 2 กรณีดังนี้

กรณีที่ 1 ตัวชี้วัดที่ต้องการให้ยกเลิก ได้แก่

ตัวชี้วัดย่อยที่ 1.2.2 ร้อยละของการจ่ายเงินเยียวยาผู้เสียหายในคดีอาญาเทียบกับจำนวนผู้มีสิทธิได้รับค่าชดเชยตามกฎหมาย

ตัวชี้วัดย่อยที่ 1.3.1 จำนวนคดีที่พนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้องเนื่องจากเห็นว่าผู้ต้องหา ไม่มีความผิด และจำนวนคดีที่ศาลพิพากษายกฟ้องเนื่องจากจำเลยไม่มีความผิดเปรียบเทียบกับจำนวนผู้ขอรับเงินชดเชยจากกรมคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ

ตัวชี้วัดย่อยที่ 1.4.1 ประเมินการให้บริการแจ้งสิทธิในแต่ละขั้นตอนและความคืบหน้าผลคดี

ตัวชี้วัดย่อยที่ 3.1.4 การตรวจประเมินเหตุผลและคำวินิจฉัยในการสั่งคดี

ตัวชี้วัดย่อยที่ 4.1.4 ร้อยละคดีที่มีการติดตามทรัพย์สินกลับคืนให้ผู้เสียหาย

ตัวชี้วัดย่อยที่ 4.2.1 ร้อยละผลคดีที่สอดคล้องกันในแต่ละขั้นตอน

ตัวชี้วัดย่อยที่ 5.3.1 ร้อยละของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมที่เห็นว่าการบริหารทรัพยากรบุคคลมีความโปร่งใส

กรณีที่ 2 ตัวชี้วัดที่ต้องการให้มีการปรับปรุงด้านการจัดเก็บข้อมูล โดยการกำหนดนิยามในการจัดเก็บขอบเขต และวิธีการจัดเก็บให้เหมาะสม ได้แก่

ตัวชี้วัดย่อยที่ 1.1.1 จำนวนประชาชนที่มีความรู้เรื่องสิทธิและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม

ตัวชี้วัดย่อยที่ 1.2.1 ร้อยละของผู้ประสบเหตุอาชญากรรมที่ไม่ได้แจ้งความต่อตำรวจ

ตัวชี้วัดย่อยที่ 1.2.2 ร้อยละของการจ่ายเงินเยียวยาผู้เสียหายในคดีอาญาเทียบกับจำนวนผู้มีสิทธิได้รับค่าชดเชยตามกฎหมาย

ตัวชี้วัดย่อยที่ 1.2.3 มูลค่าความเสียหายจากการตกเป็นเหยื่อคดีอาญา และจำนวนผู้ที่ได้รับการชดเชยความเสียหาย

ตัวชี้วัดย่อยที่ 1.3.1 จำนวนคดีที่พนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้องเนื่องจากเห็นว่าผู้ต้องหา ไม่มีความผิด และจำนวนคดีที่ศาลพิพากษายกฟ้องเนื่องจากจำเลยไม่มีความผิดเปรียบเทียบกับจำนวนผู้ขอรับเงินชดเชยจากกรมคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ

ตัวชี้วัดย่อยที่ 1.3.2 สัดส่วนผู้ต้องขังระหว่างการพิจารณาคดี กับผู้ต้องหาที่ถูกจับกุมตัวทั้งหมด

ตัวชี้วัดย่อยที่ 1.3.4 ความพร้อมของกลไกให้ความช่วยเหลือกรณีจับผิดตัว

ตัวชี้วัดย่อยที่ 1.4.1 ประเมินการให้บริการแจ้งสิทธิในแต่ละขั้นตอนและความคืบหน้าผลคดี

ตัวชี้วัดย่อยที่ 2.1.2 การกำหนดมาตรฐานและระยะเวลาในขั้นตอนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

ตัวชี้วัดย่อยที่ 2.1.3 ระยะเวลาการดำเนินคดีอาญาในแต่ละขั้นตอน

ตัวชี้วัดย่อยที่ 3.1.1 ไม่มีการคอร์รัปชันในกระบวนการจับกุม การพิจารณา และตรวจสอบ

พยานหลักฐาน การพิจารณาคดีในชั้นศาล และการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด

ตัวชี้วัดย่อยที่ 3.1.2 การตรวจประเมินมาตรฐานงานของกระบวนการยุติธรรมในแต่ละขั้นตอน

ตัวชี้วัดย่อยที่ 3.1.4 การตรวจประเมินเหตุผลและคำวินิจฉัยในการสั่งคดี

ตัวชี้วัดย่อยที่ 3.3.1 จำนวนผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมที่รู้สึกว่าได้รับการปฏิบัติอย่างไม่เท่าเทียมหรือมีการเลือกปฏิบัติ

ตัวชี้วัดย่อยที่ 3.4.1 จำนวนคดีที่มีการใช้เทคโนโลยีหรือพยานหลักฐาน ทางวิทยาศาสตร์มาประกอบจนนำไปสู่การจับกุมและใช้เป็นส่วนหนึ่งของพยานหลักฐานในชั้นศาล

ตัวชี้วัดย่อยที่ 4.1.1 สถิติอาชญากรรม

ตัวชี้วัดย่อยที่ 4.1.4 ร้อยละคดีที่มีการติดตามทรัพย์สินกลับคืนให้ผู้เสียหาย

ตัวชี้วัดย่อยที่ 4.3.1 อัตราการกระทำผิดซ้ำ

ตัวชี้วัดย่อยที่ 5.1.1 มีการกำหนดมาตรฐานการตรวจสอบเรื่องร้องเรียน หรือกรณีเจ้าหน้าที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยหรือประพฤติมิชอบ และมีการดำเนินการกับผู้กระทำผิดอย่างเคร่งครัด

ตัวชี้วัดย่อยที่ 5.1.2 จำนวนเรื่องร้องเรียนหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมและผลการตรวจสอบ

ตัวชี้วัดย่อยที่ 5.2.1 ประเมินความโปร่งใส

ตัวชี้วัดย่อยที่ 5.3.1 ร้อยละของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมที่เห็นว่าการบริหารทรัพยากรบุคคลมีความโปร่งใส

ตัวชี้วัดย่อยที่ 6.1.1 การตรวจประเมินความเหมาะสมและขีดความสามารถของอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงาน

ตัวชี้วัดย่อยที่ 6.2.1 การตรวจประเมินความเหมาะสมและขีดความสามารถของบุคลากรในการปฏิบัติงาน

ตัวชี้วัดย่อยที่ 6.3.1 การตรวจประเมินความเหมาะสมและขีดความสามารถของการจัดการองค์กร ขั้นตอนและกระบวนการปฏิบัติงานขององค์กร

ตัวชี้วัดย่อยที่ 6.4.1 การตรวจประเมินความเหมาะสมและขีดความสามารถของอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงาน

ตัวชี้วัดย่อยที่ 7.1.1 ไม่มีเหตุการณ์ละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชนขั้นรุนแรง

ตัวชี้วัดย่อยที่ 8.1.2 ความพึงพอใจของผู้รับบริการหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม

อย่างไรก็ตาม ในกรณีของตัวชี้วัดที่ผู้แทนหน่วยงานบางหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมและผู้แทนภาคประชาชนต้องการให้ยกเลิกนั้น สามารถแบ่งได้เป็น 2 กรณี คือ ตัวชี้วัดที่ควรยกเลิกตามข้อเสนอของหน่วยงาน กับตัวชี้วัดที่ต้องปรับปรุงซึ่งอาจจะเป็นการปรับปรุงด้านประเภทของข้อมูล และ/หรือขอบเขตในการจัดเก็บข้อมูลให้มีความเหมาะสมมากขึ้น ส่วนตัวชี้วัดที่มีข้อเสนอให้มีการปรับปรุงนั้น สมควรดำเนินการตามข้อเสนอที่กำหนดมา เพราะเมื่อพิจารณาข้อคิดเห็นที่ผู้แทนเสนอ ล้วนแล้วแต่มีส่วนให้ให้ตัวชี้วัดและกระบวนการเก็บข้อมูลมีความครอบคลุมและชัดเจนมากขึ้นทั้งสิ้น โดยข้อเสนอเกี่ยวกับร่างตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมและแนวทางการจัดเก็บ รวมถึงข้อเสนออื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานจะถูกนำเสนอไว้ในบทที่ 5 ต่อไป

บทที่ 4

การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงจากการทบทวนวรรณกรรมและการประชุมกลุ่มย่อย

เนื้อหาในบทนี้เป็นการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงผลจากการทบทวนวรรณกรรมและการประชุมกลุ่มย่อย โดยจะมีการวิเคราะห์ใน 2 ประเด็นด้วยกัน คือ ความเชื่อมโยงด้านมิติที่ใช้ในการประเมิน และความเชื่อมโยงด้านแนวทางการเก็บข้อมูล

4.1 ความเชื่อมโยงด้านมิติที่ใช้ในการประเมินจากผลจากการทบทวนวรรณกรรมและการประชุมกลุ่มย่อย

ในการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่างผลจากการทบทวนวรรณกรรมและการประชุมกลุ่มย่อยจะเลือกเฉพาะตัวชี้วัดหลักในระดับสากลมาเปรียบเทียบกับร่างตัวชี้วัดที่นำเสนอในการประชุมกลุ่มย่อย โดยตัวชี้วัดระดับสากลที่เลือกมาวิเคราะห์ ได้แก่ 1) Rule of Law Index ของ WJB 2) Rule of Law Indicators ของ UN และเป้าหมายที่ 16 ของ SDGs ที่เสนอโดยสหประชาชาติ โดยหากนำเอามิติที่ใช้ในการประเมินของหน่วยงานระดับสากลทั้ง 3 หน่วยงานมาเปรียบเทียบกับร่างตัวชี้วัดจะเห็นได้ว่ามิติที่เสนอในร่างตัวชี้วัดมีความใกล้เคียงกับ Rule of Law Index ของ WJB และ Rule of Law Indicators ของ UN และมีประเด็นที่สอดคล้องกับ SDGs เป้าหมายที่ 16 รายละเอียดตามที่ได้แสดงไว้ในตารางที่ 4.1

ผลจากการประชุมกลุ่มย่อยพบว่า ผู้เข้าร่วมจากทุกหน่วยงานมีความเห็นสอดคล้องกันว่ามิติที่ใช้ในการประเมินที่เสนอมามีทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ 1) การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม 2) ทำงานไม่ล่าช้า 3) ทำงานถูกต้อง มีความเที่ยงตรง 4) ประสิทธิภาพการทำงานทั้งระบบของกระบวนการยุติธรรม 5) โปร่งใสตรวจสอบได้ 6) สมรรถนะ 7) การเคารพและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน และ 8) ประชาชนไว้วางใจ มีความครอบคลุมเพียงพอที่จะใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของประเทศ และเมื่อนำเอามิติใหญ่ของตัวชี้วัดระดับสากลมาเปรียบเทียบกับร่างตัวชี้วัดจะพบว่า มิติการประเมินที่เสนอในร่างตัวชี้วัดทั้ง 8 ด้านมีความสอดคล้องกับมิติการประเมินของตัวชี้วัดระดับสากลทั้ง 3 ชุดที่กล่าวมาข้างต้น

ตารางที่ 4.1 ความเชื่อมโยงระหว่างตัวชี้วัดระดับสากลกับร่างตัวชี้วัดที่เสนอ

World Justice Project: Rule of Law Index	UN: Rule of Law Indicators	UN: SDGs	ร่างตัวชี้วัดที่เสนอ
1. การจำกัดอำนาจของรัฐบาล 2. การปลอดจากคอร์รัปชัน 3. การมีรัฐบาลที่เปิดกว้าง 4. การรับรองสิทธิขั้นพื้นฐาน 5. การมีความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัย 6. การบังคับใช้กฎหมายและระเบียบข้อบังคับ 7. กระบวนการยุติธรรมทางแพ่ง	1. ผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการด้านการยุติธรรมว่ามีประสิทธิภาพประสิทธิผล สามารถเข้าถึงได้ และมีการตอบสนองต่อความต้องการของผู้ต้องการใช้บริการได้ดีเพียงใด 2. ความเป็นมืออาชีพ ความโปร่งใส และความรับผิดชอบของหน่วยงาน ตลอดจนจนถึงการมีมาตรฐานที่ชัดเจนในการทำงาน 3. การปฏิบัติต่อกลุ่มผู้ด้อยโอกาสและกลุ่มเสี่ยงอย่างเป็นธรรม, 4. ความเพียงพอของกำลังคนและทรัพยากรของหน่วยงานที่จะตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการ	1. เป้าหมาย 16.1 ลดความรุนแรงทุกรูปแบบและอัตราความตายที่เกี่ยวข้องในทุกแห่ง ให้ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ 2. เป้าหมาย 16.2 ยุติการข่มเหง การใช้หาประโยชน์อย่างไม่ถูกต้อง การค้ามนุษย์ และความรุนแรง และการทรมานทุกรูปแบบที่มีต่อเด็ก 3. เป้าหมาย 16.3 ส่งเสริมนิติธรรมทั้งในระดับชาติและระหว่างประเทศ และสร้างหลักประกันว่าจะมีการเข้าถึงความยุติธรรมอย่างเท่าเทียมแก่ทุกคน 4. เป้าหมาย 16.4 ลดการลักลอบเคลื่อนย้ายอาวุธและเงิน เสริมความแข็งแกร่งของกระบวนการติดตามและการส่งคืนสินทรัพย์ที่ถูกขโมยไป และต่อสู้กับอาชญากรรมที่จัดตั้งในลักษณะองค์กรทุกรูปแบบ ภายในปี พ.ศ. 2573 5. เป้าหมาย 16.5 ลดการทุจริตและการรับสินบนทุกรูปแบบ อย่างมีนัยสำคัญ 6. เป้าหมาย 16.6 พัฒนาสถาบันที่มีประสิทธิผล มีความรับผิดชอบ และโปร่งใส ในทุกระดับ	1. การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม 2. ทำงานไม่ล่าช้า 3. ทำงานถูกต้อง มีความเที่ยงตรง 4. ประสิทธิภาพการทำงานทั้งระบบของกระบวนการยุติธรรม 5. โปร่งใสตรวจสอบได้ 6. สมรรถนะ 7. การเคารพและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน 8. ประชาชนไว้วางใจ

World Justice Project: Rule of Law Index	UN: Rule of Law Indicators	UN: SDGs	ร่างตัวชี้วัดที่เสนอ
8. กระบวนการยุติธรรมทางอาญา 9. กระบวนการยุติธรรมที่ไม่เป็นทางการ (Informal Justice)		7. เป้าหมาย 16.7 สร้างหลักประกันว่าจะมีกระบวนการตัดสินใจที่มีความรับผิดชอบ ครอบคลุม มีส่วนร่วม และมีความเป็นตัวแทนที่ดี ในทุกระดับการตัดสินใจ 8. เป้าหมาย 16.8 ขยายและเสริมความแข็งแกร่งของการมีส่วนร่วมของประเทศกำลังพัฒนาในสถาบันโลกาภิบาล 9. เป้าหมาย 16.9 กำหนดอัตราโทษทางกฎหมายสำหรับทุกคน โดยรวมถึง การให้มีสุติบัตร ภายในปี พ.ศ. 2573 10. เป้าหมาย 16.10 สร้างหลักประกันว่าสาธารณชนสามารถเข้าถึงข้อมูลและมีการปกป้องเสรีภาพขั้นพื้นฐาน โดยเป็นไปตามกฎหมายภายในประเทศและความตกลงระหว่างประเทศ	

4.2 การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงด้านแนวทางการเก็บข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรมและการประชุมกลุ่มย่อย

แม้ว่าโดยภาพรวมแล้วผู้เข้าร่วมประชุมเห็นด้วยว่ามิติที่ประเมินทั้ง 8 ด้านสอดคล้องกับมิติการประเมินที่เป็นสากล แต่ก็ยังข้อกังวลของผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มย่อย ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวชี้วัดย่อยและการจัดเก็บข้อมูล โดยมี 3 ประเด็นด้วยกัน คือ ความพร้อมของข้อมูลที่นำมาใช้ วิธีการจัดเก็บข้อมูล และนิยามปฏิบัติการ (Operational Definitions) ที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูล

ด้านความพร้อมของข้อมูลที่นำมาใช้ ผู้เข้าร่วมประชุมเสนอว่า ในกรณีที่ไม่สามารถหาข้อมูลที่สอดคล้องกับมิติการประเมินทั้ง 8 ด้านได้โดยตรง อาจจะต้องศึกษาแนวทางของตัวชี้วัดระดับสากลว่าใช้แนวทาง ตัวชี้วัดย่อย หรือข้อมูลใดมาแทน ซึ่งอาจจะต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมในบริบทของประเทศไทยควบคู่กันไปด้วย สำหรับข้อมูลที่ยังไม่สามารถเก็บได้ในระยะเริ่มต้น ก็ควรพิจารณาว่าข้อมูลที่มีอยู่จะสามารถนำมาวิเคราะห์อย่างไรให้สามารถสะท้อนภาพมิติที่ประเมินได้ใกล้เคียงความเป็นจริงที่สุด

สำหรับวิธีการจัดเก็บข้อมูลนั้น ข้อกังวลสำคัญ คือ แนวปฏิบัติสากล วิธีการเก็บข้อมูล มี 4 วิธีด้วยกัน คือ การใช้ข้อมูลจากหน่วยงาน (Administrative Data) การใช้ข้อมูลจากผลการสำรวจ (Public Survey) การประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ (Expert Assessment) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) อย่างไรก็ตาม ในบริบทของประเทศไทย การประเมินโดยใช้ผู้เชี่ยวชาญ จะต้องเป็นคนที่มีความเป็นกลาง มีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะทำให้หน่วยงานยอมรับในผลการประเมินได้ สำหรับการวิเคราะห์เนื้อหา อาจจะยังไม่ควรดำเนินการในระยะเริ่มต้น เพราะจะทำให้เกิดข้อสงสัยเกี่ยวกับมาตรฐานการวิเคราะห์ว่ามีความเหมาะสมมากเพียงใด นอกจากนี้แล้ว หากเป็นไปได้ ควรหลีกเลี่ยงการประเมินโดยใช้ผู้เชี่ยวชาญ และเลือกใช้ข้อมูลหรืองานวิจัยที่หน่วยงานมีอยู่มาประกอบก่อน หลังจากดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อจัดทำตัวชี้วัดไป 3 ถึง 4 ปีแล้ว ถ้าปรากฏว่าผลที่ได้ไม่ตรงกับสภาพความเป็นจริง ก็ยังสามารถตั้งคณะกรรมการขึ้นมาศึกษาในประเด็นเหล่านี้ได้เป็นการเฉพาะ (Inquiry Committee)

ข้อกังวลประการสุดท้าย คือ นิยามปฏิบัติการ (Operational Definitions) ที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูล เนื่องจากนิยามที่ใช้ในระดับสากล อาจจะไม่เหมาะกับบริบทของประเทศไทย จำเป็นต้องมีคณะทำงานที่มีความเชี่ยวชาญในแต่ละมิติการประเมินมาช่วยกันกำหนดนิยามที่เหมาะสม สอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย และชัดเจนเพียงพอที่จะใช้กำหนดประเภทของข้อมูลที่จัดเก็บ หรือพัฒนาแนวทางในการจัดเก็บข้อมูลที่เหมาะสมได้ในอนาคต

4.3 สรุปผลการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงจากการทบทวนวรรณกรรมและการประชุมกลุ่มย่อย

จากการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงพบว่า มิติที่ใช้ประเมินตามร่างตัวชี้วัดที่เสนอทั้ง 8 ด้านมีความสอดคล้องกับมิติที่ใช้ในการประเมินในระดับสากล จึงสามารถนำมาใช้ในการประเมินได้ ผลที่ได้จากการประเมินทุกมิติเมื่อนำมาพิจารณาร่วมกันสามารถสะท้อนประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาได้ อย่างไรก็ตาม ในขั้นตอนการจัดทำตัวชี้วัดนั้น แม้ว่าหน่วยงานในระดับสากลจะมีแนวทางในการจัดทำตัวชี้วัดที่ชัดเจนอยู่แล้ว แต่การนำแนวทางดังกล่าวมาปรับใช้กับประเทศไทย มีประเด็นที่ต้องคำนึงถึง คือ คือ ความพร้อมของข้อมูลที่นำมาใช้ วิธีการจัดเก็บข้อมูล และนิยามปฏิบัติการ (Operational Definitions) ที่ใช้ในการจัดเก็บข้อมูล

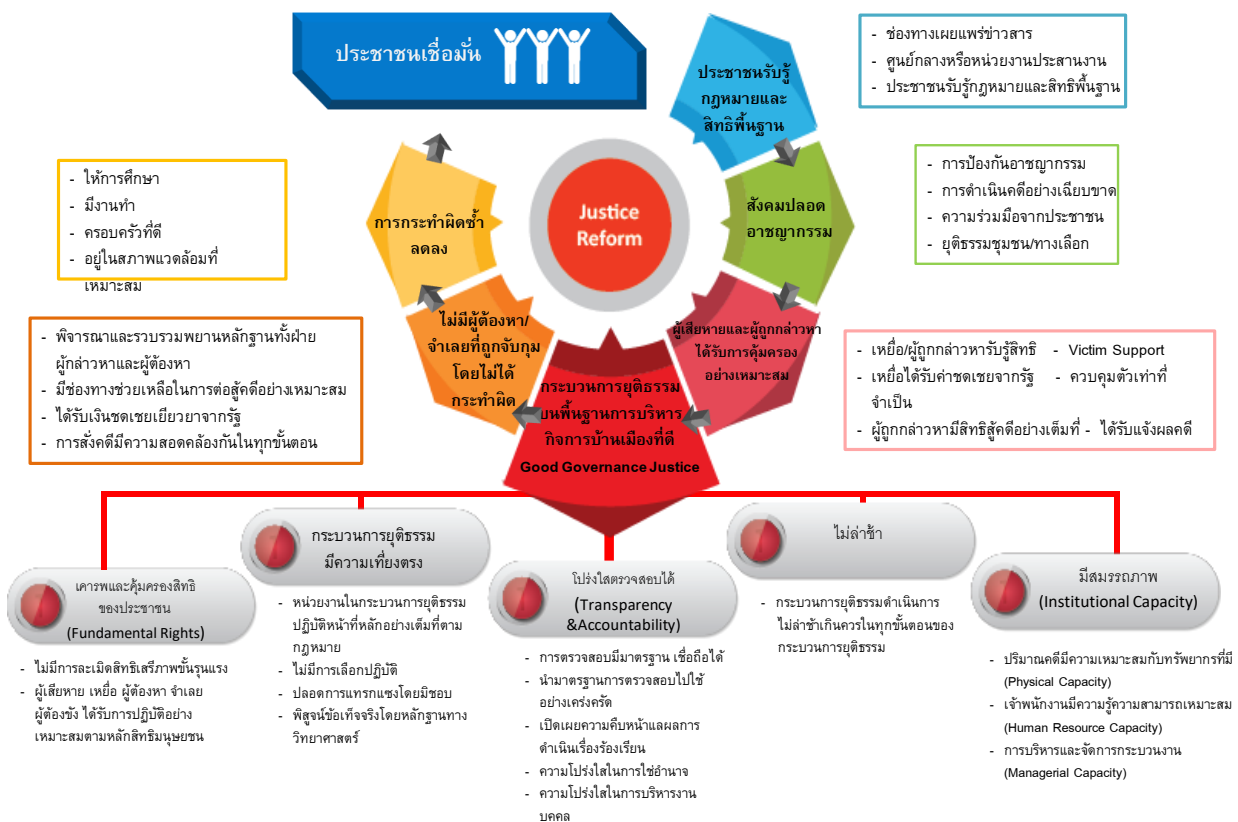
บทที่ 5

ร่างตัวชี้วัดประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาและแนวทางการจัดเก็บข้อมูล

เนื้อหาในบทนี้ประกอบไปด้วย 3 ส่วน คือ ข้อเสนอกรอบตัวชี้วัดประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ข้อเสนอเกี่ยวกับร่างตัวชี้วัดที่ใช้รวมถึงแนวทางการจัดเก็บข้อมูล และข้อเสนออื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน

5.1 กรอบตัวชี้วัดประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

จากการศึกษารูปแบบการจัดทำตัวชี้วัดและรับฟังคำแนะนำจากตัวแทนของ กพร. เพื่อหาแนวทางในการนำเอาตัวชี้วัดที่ได้มาจัดระดับเป็นตัวชี้วัดระดับผลลัพธ์ (Output) ตัวชี้วัดระดับผลลัพธ์ (Outcome) และตัวชี้วัดระดับผลกระทบ (Impact) ซึ่งจะช่วยให้เห็นภาพรวมว่าตัวชี้วัดแต่ละตัวมีความเชื่อมโยงกันอย่างไร และตัวชี้วัดในแต่ละระดับจะนำไปสู่ผลลัพธ์อะไรบ้าง จากการพิจารณากรอบตัวชี้วัดเดิม 8 ด้าน จะพบว่าตัวชี้วัดจะแยกออกเป็นสองลักษณะ ประการแรกคือตัวชี้วัดเป้าหมายกระบวนการยุติธรรมที่ต้องพื้นฐานการขับเคลื่อน (Ultimate Goals) และตัวชี้วัดในเชิงกระบวนการที่จะช่วยผลักดันให้เกิดกระบวนการยุติธรรมบนพื้นฐานของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance Justice) รายละเอียดตามที่ได้แสดงไว้ในรูปที่ 5.1

รูปที่ 5.1 กรอบตัวชี้วัดประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

การกำหนดตัวชี้วัดกระบวนการยุติธรรมทางอาญาดังกล่าวก็ยังคงมีความสอดคล้องกับหัวใจของกระบวนการยุติธรรมที่กำหนดไว้เดิม คือ “เข้าถึง – ไม่ล่าช้า – เทียบตรง – ประสิทธิภาพ – โปร่งใส – ตรวจสอบได้” ซึ่งจากหัวใจสำคัญดังกล่าวได้นำมาวิเคราะห์ความเชื่อมโยงกับคุณค่ากระบวนการยุติธรรมหรือความคาดหวังของกระบวนการยุติธรรม แล้วนำมาพัฒนาเป็นกรอบตัวชี้วัด และนำกรอบตัวชี้วัด 8 ด้านเดิม มาพัฒนากรอบตัวชี้วัดตามข้อเสนอของ กพร. โดยได้แยกตัวชี้วัดออกเป็นสองส่วน คือส่วนที่เป็นกรอบตัวชี้วัดหลักหรือเป้าหมายของกระบวนการยุติธรรมที่ต้องการขับเคลื่อนให้เกิดการปฏิรูป และกรอบตัวชี้วัดกระบวนการยุติธรรมบนพื้นฐานของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance Justice) โดยให้มีการเชื่อมโยงตัวชี้วัดกับองค์ประกอบในการพัฒนาให้เกิดผลตามเป้าประสงค์ในแต่ละชี้วัดให้ชัดเจน โดยแยกเป็น 7 ชุดตัวชี้วัดดังนี้

ชุดที่ 1 ประชาชนรับรู้กฎหมายและสิทธิพื้นฐาน การรับรู้กฎหมายและสิทธิพื้นฐานถือเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญแรกเริ่มที่จะทำให้ประชาชนเกิดวัฒนธรรมการเคารพกฎหมาย (Culture of Lawfulness) และสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้ ซึ่งชุดตัวชี้วัดชุดนี้เป็นชุดตัวชี้วัดวัดพื้นฐานที่สะท้อนให้ทราบว่าประชาชนรู้จักกระบวนการยุติธรรมเพียงใด เมื่อเกิดเหตุแล้วทราบว่าต้องไปติดต่อหรือประสานกับหน่วยงานใดหรือไม่ โดยมีคุณค่าของกระบวนการยุติธรรมที่ต้องการจะชี้วัด ดังนี้

- ช่องทางการเผยแพร่ข่าวสาร
- ศูนย์กลางหรือหน่วยงานประสานงานประชาชน
- ประชาชนรับรู้สิทธิและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม
- การสนับสนุนจากภาครัฐในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม

ชุดที่ 2 สังคมปลอดอาชญากรรม เป็นตัวชี้วัดที่สะท้อนว่ากระบวนการยุติธรรมให้การดูแลประชาชนก่อนเกิดเหตุ มีการป้องกันเหตุอาชญากรรมให้เกิดขึ้นน้อยที่สุด และมีกลไกในการจัดการความขัดแย้งที่ดี เพื่อสะท้อนและผลักดันให้เกิดสังคมสงบสุข โดยชุดตัวชี้วัดชุดนี้ประกอบด้วยคุณค่าที่ต้องการจะชี้วัด ดังนี้

- การป้องกันอาชญากรรม
- การดำเนินคดีอย่างเฉียบขาด
- ความร่วมมือจากประชาชน
- ยุติธรรมชุมชน/ทางเลือก

ชุดที่ 3 ผู้มีส่วนได้เสียได้รับการคุ้มครองอย่างเหมาะสม เป็นตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นว่าเมื่อเกิดคดีขึ้นผู้มีส่วนได้เสียได้รับการดูแลจากกระบวนการยุติธรรมอย่างเหมาะสมมากน้อยเพียงใด เพื่อนำมาใช้ในการขับเคลื่อนการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมให้ประชาชนสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้อย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะอยู่ในฐานะเหยื่ออาชญากรรม ผู้เสียหาย ผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด พยาน โดยมีคุณค่าของกระบวนการยุติธรรมที่ต้องการจะชี้วัด ดังนี้

- เหยื่ออาชญากรรม/ผู้เสียหายได้รับการคุ้มครองดูแลอย่างเต็มที่ตามกฎหมาย
- เหยื่ออาชญากรรม/ผู้เสียหาย ได้รับการชดเชยความเสียหายอย่างเหมาะสม
- มีการดูแลฟื้นฟูเยียวยาเหยื่ออาชญากรรมอย่างเหมาะสม (Victim Support)
- ผู้ต้องหา/จำเลยได้รับโอกาสต่อสู้คดีอย่างเต็มที่
- มีการควบคุมตัวผู้ต้องหา/จำเลย เท่าที่จำเป็น
- ผู้เกี่ยวข้องในคดี (ผู้เสียหาย/ผู้ต้องหา/จำเลย) รับรู้สิทธิและได้รับข้อมูลการดำเนินคดีและผลการพิจารณาหลักฐานอย่างเต็มที่ตามกฎหมาย

ชุดที่ 4 กระบวนการยุติธรรมบนพื้นฐานของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance Justice) เป็นตัวชี้วัดที่สะท้อนให้เห็นกระบวนการทำงาน (process) ของกระบวนการยุติธรรมที่มีความถูกต้องเที่ยงธรรม โปร่งใส และตอบสนองต่อประชาชน โดยในชุดตัวชี้วัดนี้จะประกอบด้วยชุดคุณค่าย่อยอีก 5 ประการ ที่จะช่วยผลักดันให้เกิดกระบวนการยุติธรรมบนพื้นฐานของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ดังนี้

1. เคารพและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพพื้นฐานของประชาชน (Fundamental Rights) เป็นตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นว่ากระบวนการยุติธรรมให้ความเคารพและปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชนโดยให้การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนเป็นอย่างดี ไม่ว่าจะอยู่ในฐานะผู้เสียหาย เหยื่อ ผู้ต้องหา จำเลย หรือผู้ต้องขัง โดยชุดตัวชี้วัดนี้จะประกอบด้วยคุณค่าที่ต้องการจะชี้วัด ดังนี้

- ไม่มีการละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชนขั้นรุนแรง
- ประชาชนผู้เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม (ผู้เสียหาย,เหยื่อ, ผู้ต้องหา, จำเลย, ผู้ต้องขัง) ได้รับการคุ้มครองและได้รับการปฏิบัติอย่างเหมาะสมตามหลักสิทธิมนุษยชน

2. กระบวนการยุติธรรมมีความเที่ยงตรง ตัวชี้วัดนี้เพื่อขับเคลื่อนให้ทุกภาคส่วนของกระบวนการยุติธรรมทำงานอย่างตรงไปตรงมา ปลอดอิทธิพลแทรกแซงโดยมิชอบทั้งจากอิทธิพลของผู้มีอำนาจภายในองค์กรและจากภายนอกองค์กร ปราศจากการทุจริตคอร์รัปชันและการใช้อำนาจหน้าที่ไม่เป็นธรรม ไม่มีการเลือกปฏิบัติ และมีการพิสูจนหลักฐานที่มีประสิทธิภาพ โดยชุดตัวชี้วัดนี้จะประกอบด้วยคุณค่าที่ต้องการจะชี้วัด ดังนี้

- หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมปฏิบัติหน้าที่หลักอย่างเต็มที่ตามกฎหมาย
- ปลอดการแทรกแซงโดยมิชอบ
- ไม่มีการเลือกปฏิบัติ
- การพิสูจนข้อเท็จจริงโดยพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่เชื่อถือได้

3. โปร่งใสและตรวจสอบได้ (Transparency & Accountability) เป็นชุดตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นว่ากระบวนการยุติธรรมมีกระบวนการตรวจสอบที่มีคุณภาพ มีการเปิดเผยถึงข้อมูลที่เป็นและดุลย

พินิจในทางคดีในขั้นตอนต่างๆ อย่างตรงไปตรงมา รวมถึงความโปร่งใสในการแต่งตั้งโยกย้ายและการบริหารงานบุคคลขององค์กรในกระบวนการยุติธรรม โดยชุดตัวชี้วัดนี้ประกอบด้วยคุณค่าที่ต้องการจะชี้วัด ดังนี้

- มาตรการตรวจสอบมีมาตรฐาน มีคุณภาพและเชื่อถือได้ มีการนำมาตรการการตรวจสอบไปใช้อย่างเคร่งครัด
- มีความโปร่งใสในการใช้อำนาจตามกฎหมาย
- ความโปร่งใสในการบริหารทรัพยากรบุคคลของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม
- มีการเปิดเผยความคืบหน้าและผลการดำเนินการเกี่ยวกับข้อร้องเรียนกับเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาหรือการใช้อำนาจโดยมิชอบแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

4. ทำงานไม่ล่าช้า เป็นชุดตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นถึงระยะเวลาในการดำเนินการในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมเพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาขั้นตอนและระยะเวลาให้กระบวนการยุติธรรมไม่มีความล่าช้าเกินควรตามหลักที่ว่าความล่าช้าในกระบวนการยุติธรรมคือความอยุติธรรม โดยชุดตัวชี้วัดนี้ประกอบด้วยคุณค่าที่ต้องการจะชี้วัด ดังนี้

- กระบวนการดำเนินการไม่ล่าช้าเกินควรในทุกขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรม

5. มีสมรรถนะ (Institutional Capacity) เป็นตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นว่ากระบวนการยุติธรรมที่ดีและมีประสิทธิภาพจะต้องคำนึงถึงขีดความสามารถขององค์กรและเจ้าพนักงานในการปฏิบัติงาน โดยจะเป็นตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นถึงสภาพความขาดแคลนที่ต้องให้การสนับสนุนในแต่ละส่วน และประเด็นงานที่น่าจะสามารถพัฒนาการบริหารจัดการให้รวดเร็วขึ้น ลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็น ใช้ทรัพยากรน้อยลง หรือให้บุคลากรทำงานได้มากขึ้นได้ โดยชุดตัวชี้วัดนี้ประกอบด้วยคุณค่าที่ต้องการจะชี้วัด ดังนี้

- ปริมาณคดีต่อเจ้าพนักงานมีความเหมาะสม มีอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ (Physical Capacity)
- เจ้าพนักงานในกระบวนการยุติธรรมมีทักษะความรู้ความสามารถที่เหมาะสมสามารถทำหน้าที่ได้อย่างมีคุณภาพ มีกระบวนการคัดเลือกและมอบหมายคนไปทำหน้าที่และพัฒนาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ (Human Resource Capacity)
- ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการองค์กร และกระบวนการทำงานของหน่วยงานที่รับผิดชอบในแต่ละส่วนงานในกระบวนการยุติธรรม (Managerial Capacity)

ชุดที่ 5 ไม่มีผู้ต้องหา/จำเลยที่ถูกจับกุมโดยไม่ได้กระทำความผิด เป็นตัวชี้วัดที่สะท้อนให้เห็นว่าหาก ผู้ถูกกล่าวหาได้ผ่านกระบวนการยุติธรรม กระบวนการยุติธรรมจะต้องใช้ความพยายามอย่างเต็มที่เปิดโอกาสให้ผู้ถูกกล่าวหาได้สู้คดีอย่างเต็มที่ โดยให้มีการจับผิดตัวหรือดำเนินคดีกับผู้ที่ไม่ได้กระทำความผิดให้น้อยที่สุด โดยชุดตัวชี้วัดนี้ประกอบด้วยคุณค่าที่ต้องการจะชี้วัด ดังนี้

- กระบวนการยุติธรรมมีการรวบรวมพยานหลักฐานทั้งฝ่ายผู้กล่าวหาและฝ่ายผู้ต้องหา
- มีช่องทางในการช่วยเหลือในการต่อสู้คดีอย่างเหมาะสม
- ผู้ถูกกล่าวหาที่ไม่ได้กระทำผิดได้รับเงินชดเชยและการฟื้นฟูเยียวยาที่เหมาะสม

ชุดที่ 6 การกระทำผิดซ้ำลดลง เมื่อปรากฏตัวผู้กระทำผิดและถูกตัดสินว่ามีความผิดแล้ว หน้าที่สำคัญอีกประการของกระบวนการยุติธรรมจะต้องแก้ไขฟื้นฟูและพัฒนาพฤติกรรมผู้กระทำผิดไม่ให้หวนกลับมากระทำผิดอีก ซึ่งหมายรวมถึงการดูแลช่วยเหลือให้ผู้กระทำผิดพ้นจากปัจจัยต่างๆ ที่จะช่วยป้องกันไม่ให้ผู้กระทำผิดหวนกลับมากระทำผิดอีก จึงเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องพยายามผลักดันให้เกิดกระบวนการยุติธรรมที่จะช่วยสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้กระทำผิดกลับคืนเป็นคนดี ไม่หวนกลับมากระทำผิดอีก โดยชุดตัวชี้วัดนี้ประกอบด้วยคุณค่าที่ต้องการจะชี้วัด ดังนี้

- มีการให้การศึกษากับผู้กระทำผิดอย่างน้อยในระดับการศึกษาพื้นฐาน
- ผู้กระทำผิดมีงานทำภายหลังพ้นโทษ
- ผู้กระทำผิดกลับไปกับครอบครัวที่ดี และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมภายหลังพ้นโทษ

ชุดที่ 7 ประชาชนเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม (Public Trust) เมื่อกระบวนการยุติธรรมได้ทำหน้าที่อย่างเต็มที่แล้ว เป้าหมายสุดท้ายก็เพื่อให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นและไว้วางใจต่อกระบวนการยุติธรรมเป็นตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นว่าประชาชนให้ความเชื่อมั่นและไว้วางใจต่อกระบวนการยุติธรรม โดยชุดตัวชี้วัดนี้ประกอบด้วยคุณค่าที่ต้องการจะชี้วัด ดังนี้

- ประชาชนให้ความเชื่อมั่น เชื่อถือ ศรัทธาในกระบวนการยุติธรรม

โดยในการพัฒนาตัวชี้วัดในครั้งนี้ได้มีการวิเคราะห์ถึงความเชื่อมโยงระหว่างคุณค่าของกระบวนการยุติธรรมที่ต้องการจะชี้วัดกับตัวชี้วัดที่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการประเมินคุณค่าแต่ละประการ โดยพิจารณาจากตัวชี้วัดกระบวนการยุติธรรมที่ใช้อยู่ในสากล กรอบตัวชี้วัดการประเมินผลการปฏิบัติราชการ การศึกษาด้านคุณค่ากระบวนการยุติธรรมและตัวชี้วัดที่ผ่านมา และข้อเสนอด้านตัวชี้วัดจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและการประชุมกลุ่มย่อยจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและภาคประชาชนในการพัฒนาตัวชี้วัด แล้วได้ทำการสังเคราะห์ตัวชี้วัดที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทยบนพื้นฐานของข้อมูลที่มีอยู่นำมาจัดทำเป็นชุดตัวชี้วัดในแต่ละด้านที่มีความครอบคลุมในทุกมิติและนำเสนอถึงวิธีการจัดเก็บข้อมูลในแต่ละตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับหัวใจของคุณค่าของกระบวนการยุติธรรมในแต่ละด้านที่ต้องการขับเคลื่อนการปฏิรูปให้บรรลุเป้าประสงค์ โดยมีกรอบแนวคิดในการพัฒนาตัวชี้วัดดังนี้

1. **พัฒนาสถิติทางการ** ประเด็นหลักที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาตัวชี้วัดกระบวนการยุติธรรมของประเทศไทยนั้นคือการพยายามที่จะพัฒนาระบบสถิติข้อมูลในประเด็นสำคัญที่จะนำมากำหนดตัวชี้วัด โดยข้อมูลหลักที่จะใช้ในการกำหนดตัวชี้วัดกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของประเทศไทยจะอ้างอิงจากสถิติทางการจาก**ข้อมูลการบริหาร (Administrative Data)** ซึ่งหากในประเด็นข้อมูลไหนยังมีปัญหาหรือยังขาดการจัดเก็บอย่างเป็นระบบ การพัฒนาตัวชี้วัดกระบวนการยุติธรรมทางอาญาจะต้องแสดงให้เห็นถึงประเด็นข้อมูลสำคัญและดำเนินการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลควบคู่กันไปด้วย โดยพยายามพัฒนาระบบ**แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (DXC: Data Exchange Centre)** เป็นเครื่องมือในการเชื่อมโยงและรวบรวมข้อมูลกระบวนการยุติธรรมทั้งระบบ ซึ่งจะแตกต่างกับตัวชี้วัดกระบวนการยุติธรรมสากลที่จะเน้นการสำรวจภาคประชาชนหรือการสอบถามความคิดเห็นเป็นหลักเนื่องจากแต่ละประเทศจะมีความพร้อมของระบบและมาตรฐานของสถิติข้อมูลที่ต่างกันยากที่จะนำมาเปรียบเทียบกัน แต่การพัฒนาตัวชี้วัดของประเทศไทยก็เพื่อจะได้ข้อมูลที่ดีที่สุดมาสะท้อนปัญหาของกระบวนการยุติธรรมที่ถูกต้องแม่นยำมากขึ้น เพื่อนำไปสู่การพัฒนากระบวนการยุติธรรมที่เหมาะสมตรงกับสภาพปัญหา

2. **ใช้การสำรวจประสบการณ์และความคิดเห็นของบุคคลเป็นข้อมูลประกอบ** เฉพาะในประเด็นตัวชี้วัดที่จำเป็นจะต้องสะท้อนมุมมองของบุคคลผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเท่านั้น เช่น

- **การสำรวจภาคประชาชน (Public Survey)** ในประเด็นความเชื่อมั่น ความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม ประสบการณ์ในการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม และการรับรู้สิทธิพื้นฐาน เป็นต้น
- **การสำรวจผู้ใช้บริการในกระบวนการยุติธรรม (User Survey)** เพื่อทราบถึงบริการที่ได้รับ
- **การสำรวจผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรม (Expert Survey)** เพื่อทราบถึงประเด็นที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงาน เช่น การแทรกแซงกระบวนการยุติธรรม ความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เป็นต้น

3. **การประเมินจากผู้เชี่ยวชาญภายนอก** ในบางประเด็นที่อาจจำเป็นต้องใช้มุมมองจากภายนอกเพื่อชี้ให้เห็นถึงปัญหาที่หน่วยงานมองข้าม และเพื่อชี้แนะแนวทางในการพัฒนากระบวนการยุติธรรมให้ตอบสนองต่อประชาชนมากขึ้น ก็อาจจำเป็นที่จะต้องให้ผู้เชี่ยวชาญภายนอกในการตรวจประเมินและเสนอแนะแนวทางในการพัฒนากระบวนการยุติธรรมโดย**วิธีการร่วมสังเกตการณ์ (Observation)** ซึ่งอาจตั้งเป็นทีมงานผู้ประเมิน หรือคณะกรรมการประเมินประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

ทั้งนี้ได้มีการสรุปข้อเสนอร่างตัวชี้วัดทั้งในระดับคุณค่าและระดับการจัดเก็บข้อมูล ให้สอดคล้องกับข้อเสนอของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมและภาคประชาชน โดยในการจัดทำร่างข้อเสนอตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมนั้น ได้มีการพิจารณาข้อเสนอของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมและข้อเสนอของภาคประชาชน ควบคู่ไปกับการประเมินความเหมาะสมของข้อมูล รวมถึงความสามารถในการจัดเก็บข้อมูล เพื่อให้สามารถดำเนินการได้จริงและได้ข้อมูลที่แม่นยำเพียงพอที่จะทำให้ตัวชี้วัดที่จัดทำขึ้นสามารถสะท้อนผลการดำเนินการในภาพรวมของกระบวนการยุติธรรมได้ รายละเอียดตามที่ได้แสดงไว้ในตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 ร่างชุดตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

คุณค่า กระบวนการยุติธรรม	ตัวชี้วัด	วิธีการวัด	แหล่งข้อมูล
1.ประชาชนรับรู้กฎหมายและสิทธิพื้นฐาน			
1.1 ช่องทางเผยแพร่ ข่าวสาร	1.1.1 ร้อยละของประชาชนที่รับทราบถึงช่องทางเผยแพร่ความรู้ และข่าวสารด้านกฎหมาย กระบวนการยุติธรรม สิทธิและความรู้ พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม	- การสำรวจความคิดเห็นประชาชนในพื้นที่เพื่อทราบถึงการรับรู้ถึง ช่องทางในการเผยแพร่ความรู้และข่าวสารด้านกฎหมาย กระบวนการ ยุติธรรม สิทธิและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทั้ง ทางสื่อต่างๆ หรือผ่านหน่วยงานท้องถิ่น หรือยุติธรรมชุมชน เพื่อทราบ ว่าบริการด้านการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพียงพอหรือไม่ และสื่อต่างๆ ที่ให้นั้นมีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด - การจัดเก็บข้อมูลโดยการสำรวจกลุ่มตัวอย่างประชาชนโดยร่วมกับ สำนักงานสถิติแห่งชาติ หรือสถาบันที่มีความเชี่ยวชาญ	การสำรวจภาค ประชาชน (PS: Public Survey)
1.2 มีศูนย์กลางหรือ หน่วยงานประสานงาน ประชาชน	1.2.1 ร้อยละของประชาชนที่รับทราบถึงหน่วยงานในการ ประสานงานในพื้นที่และช่องทางติดต่อ	- การสำรวจความคิดเห็นประชาชนในพื้นที่เพื่อทราบถึงการรับรู้ช่องทาง ในการติดต่อหน่วยงานหรือบุคคลเพื่อประสานงานหากต้องการใช้ บริการกระบวนการยุติธรรม - การจัดเก็บข้อมูลโดยการสำรวจกลุ่มตัวอย่างประชาชนโดยร่วมกับ สำนักงานสถิติแห่งชาติ หรือสถาบันที่มีความเชี่ยวชาญ	การสำรวจภาค ประชาชน (PS: Public Survey)
	1.2.2 ร้อยละบุคคลหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ให้คำปรึกษาหรือให้ ความช่วยเหลือในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมต่อประชากร ทั้งหมด	- สถิติจำนวนบุคคลหรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาหรือให้ความ ช่วยเหลือในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมแก่ประชาชนในกรณีที่เกิด ปัญหาในพื้นที่ ยกตัวอย่างเช่น ทนายอาสา ยุติธรรมชุมชน ผู้นำท้องถิ่น องค์กรพัฒนาภาคเอกชน ฯลฯ	สถิติทางการ (AD: Administrative Data)

คุณค่า กระบวนการยุติธรรม	ตัวชี้วัด	วิธีการวัด	แหล่งข้อมูล
		- การจัดเก็บข้อมูลรายงานจากหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการสนับสนุนการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม อันได้แก่ กรมคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ สำนักงานกองทุนยุติธรรม ส่วนนโยบายและยุทธศาสตร์ยุติธรรมชุมชน และยุติธรรมจังหวัด	
1.3 ประชาชนรับรู้สิทธิและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม	1.3.1 ร้อยละของประชาชนที่มีความรู้เรื่องสิทธิและความรู้พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม	- การสำรวจความคิดเห็นประชาชนในพื้นที่ถึงการรับรู้ การเข้าใจ และการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม (Justice Literacy) โดยในการเก็บข้อมูลควรมีการระบุว่าประชาชนคนนั้นเป็นผู้ประสบเหตุหรือไม่ และหากประสบเหตุแล้วได้มีการแจ้งความหรือไม่ เพราะเหตุใด นอกจากนี้แล้ว ควรสอบถามถึงความคาดหวังของประชาชนที่มีต่อกระบวนการยุติธรรม และมีการระบุว่าเคยมีประสบการณ์ในการใช้บริการของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมหรือไม่ - ประเมินการรับรู้สิทธิมนุษยชน สิทธิพื้นฐานกระบวนการยุติธรรมการรับรู้ขั้นตอนและกระบวนการงาน การติดต่อหน่วยงานเมื่อได้รับความเดือดร้อนหรือตกเป็นผู้ต้องหา/จำเลยในคดีอาญา - การจัดเก็บข้อมูลโดยการสำรวจกลุ่มตัวอย่างประชาชนโดยร่วมกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ หรือสถาบันที่มีความเชี่ยวชาญ	การสำรวจภาคประชาชน (PS: Public Survey)
2. สังคมปลอดภัยอาชญากรรม			
2.1 การป้องกันอาชญากรรม	2.1.1 สถิติอาชญากรรม	- สถิติคดีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินที่มีการรับแจ้งโดยตำรวจ - สถิติการร้องทุกข์ในคดีอาญาและผลการดำเนินการ - สถิติการร้องทุกข์และคดีที่สามารถจับกุมได้แล้วนำไปสู่การพิพากษาลงโทษผู้กระทำผิด	สถิติทางการ (AD: Administrative Data)

คุณค่า กระบวนการยุติธรรม	ตัวชี้วัด	วิธีการวัด	แหล่งข้อมูล
		- แสดงให้เห็นถึงสภาพปัญหาอาชญากรรม และคดีที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม - เก็บข้อมูลพื้นฐานของพื้นที่ เช่น จำนวนประชากร ความหนาแน่นของประชากร และลักษณะของพื้นที่ - การจัดเก็บข้อมูลการรายงานสถิติคดีอาญาที่รับแจ้งของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ - การรายงานสถิติหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายอื่น (กรมสอบสวนคดีพิเศษ ป.ป.ส. ป.ป.ง. ป.ป.ท. ป.ป.ช.) ในคดีที่รับผิดชอบตามอำนาจหน้าที่	
	2.1.2 สถิติอาชญากรรมภาคประชาชน (Crime Victimization Survey)	- การสำรวจเหยื่ออาชญากรรม (Crime Victimization Survey) วัดโดยการสำรวจประสบการณ์การตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมของประชาชนโดยสอบถามจากประชาชนโดยตรง - แสดงให้เห็นถึงสภาพปัญหาอาชญากรรมที่ส่งผลกระทบต่อความสงบสุขของประชาชนซึ่งรวมถึงคดีที่ผู้เสียหายไม่ได้แจ้งความกับตำรวจด้วย - การจัดเก็บข้อมูลโดยการสำรวจกลุ่มตัวอย่างประชาชนโดยร่วมกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ หรือสถาบันที่มีความเชี่ยวชาญ	การสำรวจเหยื่ออาชญากรรม (PS: Public Survey)
	2.1.3 ความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม	- วัดจากการสำรวจความคิดเห็นประชาชนต่อภัยอาชญากรรมในพื้นที่ - ประเด็นสำรวจเรื่องความหวาดกลัวภัยต่ออาชญากรรม และความรุนแรงของอาชญากรรมในพื้นที่ - สามารถรวมเข้ากับการสำรวจเหยื่ออาชญากรรม (Crime Victimization Survey)	การสำรวจเหยื่ออาชญากรรม (PS: Public Survey)

คุณค่า กระบวนการยุติธรรม	ตัวชี้วัด	วิธีการวัด	แหล่งข้อมูล
		- แสดงให้เห็นถึงปัญหาที่สร้างความหวาดกลัวหรือข้อกังวลใจกับประชาชนซึ่งเป็นสิ่งที่ประชาชนคาดหวังให้มีการแก้ไข - การจัดเก็บข้อมูลโดยการสำรวจกลุ่มตัวอย่างประชาชนโดยร่วมกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ หรือสถาบันที่มีความเชี่ยวชาญ	
2.2 การดำเนินคดีอย่าง เรียบง่าย	2.2.1 ร้อยละของประชาชนที่รู้สึกว่าการบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพ	- การสำรวจความคิดเห็นประชาชนถึงการรับรู้และความรู้สึกนึกคิด (Perception) ต่อประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement) - ในการเก็บข้อมูลให้สะท้อนให้เห็นว่าการบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพ และสามารถข่มขู่ยับยั้งไม่ให้ประชาชนกระทำความผิดได้มากน้อยเพียงใด - การจัดเก็บข้อมูลโดยการสำรวจกลุ่มตัวอย่างประชาชนโดยร่วมกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ หรือสถาบันที่มีความเชี่ยวชาญ	การสำรวจภาค ประชาชน (PS: Public Survey)
2.3 ความร่วมมือจาก ประชาชน	2.3.1 ร้อยละของพื้นที่ชุมชน หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ที่มีเครือข่ายภาคประชาชนที่ให้ความร่วมมือในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม	- สถิติการจัดตั้งเครือข่ายภาคประชาชนที่ให้ความร่วมมือในการช่วยเหลือป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่ - ในการจัดเก็บข้อมูลให้มีการสะท้อนถึงการทำงานจริงและสัมฤทธิ์ผลในการลดอาชญากรรมในพื้นที่เป้าหมาย - การจัดเก็บข้อมูลให้มีการรายงานข้อมูลพื้นที่ชุมชนที่มีการจัดตั้งเครือข่ายภาคประชาชน และผลการดำเนินงานของเครือข่ายภาคประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมโดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติและส่วนนโยบายและยุทธศาสตร์ยุติธรรมชุมชนและยุติธรรมจังหวัด	สถิติทางการ (AD: Administrative Data)

คุณค่า กระบวนการยุติธรรม	ตัวชี้วัด	วิธีการวัด	แหล่งข้อมูล
2.4 ยุติธรรมชุมชน/ ยุติธรรมทางเลือก	2.4.1 สัดส่วนของจำนวนคดีอาญาที่ขึ้นสู่ศาลลงเปรียบเทียบกับจำนวนคดีที่ใช้ ยุติธรรมทางเลือก	- สถิติข้อหาที่ขึ้นสู่การพิจารณาตัดสินในชั้นศาล - สถิติคดีที่มีการกระบวนการยุติธรรมทางเลือก - เปรียบเทียบสัดส่วนคดีของศาลที่ลดลงเปรียบเทียบกับการใช้ยุติธรรม ทางเลือกที่เพิ่มขึ้น - การจัดเก็บข้อมูลโดยสำนักงานศาลยุติธรรมรายงานสถิติคดีที่ขึ้นสู่การ พิจารณาในศาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับยุติธรรมทางเลือกรายงาน ผลการดำเนินการตามยุติธรรมทางเลือก - หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน รายงาน ม.86 ส่วนนโยบายและยุทธศาสตร์ยุติธรรมชุมชนและยุติธรรม จังหวัด รายงานผลการดำเนินการยุติธรรมชุมชน/ยุติธรรมจังหวัด	สถิติทางการ (AD: Administrative Data)
3. ผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหาได้รับการคุ้มครองอย่างเหมาะสม			
3.1 เหยื่ออาชญากรรม/ ผู้เสียหายได้รับการ คุ้มครองดูแลอย่างเต็มที่ ตามกฎหมาย	3.1.1 ร้อยละของผู้ประสบเหตุอาชญากรรมที่ไม่ได้แจ้งความต่อตำรวจ	- ข้อมูลจากข้อคำถามซึ่งวัดโดยการสำรวจเหยื่ออาชญากรรมของ ประชาชน (Crime Victimization Survey) - แสดงให้เห็นว่ามีเหยื่ออาชญากรรมจำนวนไม่น้อยแค่ไหนที่ไม่ได้รับ บริการจากกระบวนการยุติธรรม - หากมีเหยื่อที่ไม่แจ้งความจำนวนมากแสดงว่ามีผู้ไม่ได้รับการดูแลจำนวน มาก หรือประชาชนไม่เชื่อมั่นในการดูแลจึงมาแจ้งเหตุต่อเจ้าหน้าที่ - ให้ประเมินให้ทราบถึงปัญหาว่าเหตุใดไม่ได้แจ้งเหตุ และประเด็นการ ดูแลจากเจ้าหน้าที่อย่างทั่วถึงและเท่าเทียม และไม่เลือกปฏิบัติต่อ ผู้เสียหาย	การสำรวจเหยื่อ อาชญากรรม (PS: Public Survey)

คุณค่า กระบวนการยุติธรรม	ตัวชี้วัด	วิธีการวัด	แหล่งข้อมูล
		- การจัดเก็บข้อมูลโดยการสำรวจกลุ่มตัวอย่างประชาชนโดยร่วมกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ หรือสถาบันที่มีความเชี่ยวชาญ	
3.2 เหยื่ออาชญากรรม/ ผู้เสียหาย ได้รับการ ชดเชยความเสียหายอย่าง เหมาะสม	3.2.1 มูลค่าความเสียหายจากการตกเป็นเหยื่อคดีอาญา และจำนวน ผู้ที่ได้รับการชดเชยความเสียหาย	- การสำรวจผู้เสียหายในคดีอาญาเพื่อทราบถึงลักษณะความเสียหายและมูลค่าของความเสียหายจากการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม และทราบถึงประเด็นการชดเชยว่าได้รับการชดเชยเยียวยาที่เหมาะสมหรือไม่ ทั้งจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และฝ่ายผู้กระทำผิด - เป็นประเด็นข้อคำถามในการการสำรวจเหยื่ออาชญากรรม (CVS: Crime Victimization Survey) - เก็บข้อมูลการจ่ายเงินชดเชยตาม พรบ. คำนุश्य - การจัดเก็บข้อมูลโดยการสำรวจกลุ่มตัวอย่างประชาชนโดยร่วมกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ หรือสถาบันที่มีความเชี่ยวชาญ	การสำรวจเหยื่อ อาชญากรรม (PS:Public Survey)
	3.2.2 ร้อยละของการจ่ายเงินเยียวยาผู้เสียหายในคดีอาญาเทียบกับ จำนวนผู้มีสิทธิได้รับค่าชดเชยตามกฎหมาย	- สถิติการจ่ายเงินเยียวยาผู้เสียหายในคดีอาญาของกรมคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ โดยกรมคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ - สถิติคดีอาญาที่ได้รับแจ้งของตำรวจที่มีผู้เสียหายอยู่ในเกณฑ์ที่จะได้รับค่าชดเชยตามกฎหมาย โดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติ - เปรียบเทียบสัดส่วนเพื่อแสดงให้เห็นถึงการชดเชยเยียวยาว่าสามารถดำเนินการให้กับเหยื่อผู้มีสิทธิได้มากน้อยเพียงใด	สถิติทางการ (AD: Administrative Data)
3.3 มีการดูแลฟื้นฟู เยียวยาเหยื่อ อาชญากรรมอย่าง	3.3.1 ประเมินกลไกในการดูแลฟื้นฟูเยียวยาเหยื่ออาชญากรรม	- พิจารณาจากกลไกและบริการในการฟื้นฟูเยียวยาเหยื่ออาชญากรรม (Victim Support) โดยพิจารณาถึงความพร้อม หน่วยงานดำเนินการ เทียบกับเหยื่ออาชญากรรมในคดีอาญาแต่ละประเภทถึงความต้องการ และความจำเป็นในการดูแลฟื้นฟูเยียวยา	การตรวจประเมิน โดยผู้เชี่ยวชาญ (OB: Observation)

คุณค่า กระบวนการยุติธรรม	ตัวชี้วัด	วิธีการวัด	แหล่งข้อมูล
เหมาะสม (Victim Support)		- วัดโดยผู้ประเมิน (Observation) โดยพิจารณาจากกลไกการฟื้นฟูเยียวยาเหยื่ออาชญากรรม (Victim Support) ความต้องการของผู้เสียหาย และความครอบคลุม หมายเหตุ: มีการเสนอให้ใช้แนวทางการประเมินตนเอง (Self Assessment) แทน	
3.4 การควบคุมตัวผู้ต้องหา/จำเลยในคดีอาญาเท่าที่จำเป็น	3.4.1 สัดส่วนผู้ต้องขังระหว่างการพิจารณาคดี กับผู้ต้องหาที่ถูกจับกุมตัวทั้งหมด	- กรมราชทัณฑ์รายงานสถิติผู้ต้องขังระหว่างการพิจารณาคดี - สำนักงานตำรวจแห่งชาติรายงานสถิติผู้ต้องหาที่ถูกจับกุมตัว - เปรียบเทียบจำนวนผู้ต้องขังระหว่างการพิจารณาคดีเปรียบเทียบกับผู้ต้องหาที่ถูกจับกุมตัวทั้งหมดของตำรวจ เพื่อแสดงให้เห็นถึงสัดส่วนผู้ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว - แสดงให้เห็นว่าการควบคุมผู้ต้องหาเท่าที่จำเป็นหรือไม่	สถิติทางการ (AD: Administrative Data)
3.5 ผู้ต้องหา/จำเลยได้รับโอกาสต่อสู้คดีอย่างเต็มที่	3.5.1 จำนวนคดีที่ตำรวจ หรือพนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้องเนื่องจากเห็นว่าผู้ต้องหา ไม่มีความผิด	- สำนักงานตำรวจแห่งชาติรายงานสถิติคดีที่พนักงานสอบสวนมีความเห็นควรสั่งไม่ฟ้องเนื่องจากผู้ต้องหาไม่มีความผิด (ไม่นับรวมคดีที่พยานหลักฐานไม่เพียงพอ) - สำนักงานอัยการสูงสุดรายงานสถิติคดีที่พนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้องเนื่องจากผู้ต้องหาไม่มีความผิด (ไม่นับรวมคดีที่พยานหลักฐานไม่เพียงพอ) - พิจารณาประกอบกับจำนวนคดีที่ตำรวจ หรือพนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้อง เพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้ต้องหามีโอกาสได้รับการต่อสู้คดีในชั้นสอบสวนมากน้อยเพียงใด	สถิติทางการ (AD: Administrative Data)

คุณค่า กระบวนการยุติธรรม	ตัวชี้วัด	วิธีการวัด	แหล่งข้อมูล
		- ให้ดูเนื้อหาประเด็นที่ตำรวจ หรืออัยการสั่งไม่ฟ้องหรือศาลยกฟ้อง ประกอบ ซึ่งสามารถแสดงให้เห็นว่ามีการให้โอกาสผู้ต้องหาต่อสู้คดีเพียงใด และประเด็นปัญหาที่ทำให้เกิดการจับผิดตัวขึ้นโดยพิจารณาจากคดีตัวอย่าง	
	3.5.2 จำนวนคดีที่ศาลพิพากษายกฟ้องเนื่องจากจำเลยไม่มีความผิด เปรียบเทียบกับจำนวนผู้ขอรับเงินชดเชยจากกรมคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ	- จำนวนผู้ขอรับเงินชดเชยกรณีตกเป็นจำเลยแล้วปรากฏภายหลังว่าจำเลยไม่ได้กระทำความผิด เปรียบเทียบกับคดีที่ศาลพิพากษาว่าไม่มีความผิดทั้งหมดไม่นับรวมกรณียกฟ้องเนื่องจากพยานหลักฐานไม่เพียงพอ เพื่อแสดงให้เห็นถึงช่องว่างในการดูแลจำเลย - สำนักงานศาลยุติธรรมรายงานสถิติที่ศาลยกฟ้องเนื่องจากจำเลยไม่มีความผิด - กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพรายงานการจ่ายเงินชดเชยเยียวยาจำเลยที่ศาลตัดสินว่าไม่มีความผิด	สถิติทางการ (AD: Administrative Data)
	3.5.3 จำนวนผู้ต้องหาระหว่างการพิจารณาที่ทราบเรื่องสิทธิในการประกันตัว และได้รับการช่วยเหลือด้านกระบวนการยุติธรรมที่มีคุณภาพ	- พิจารณาจากกลไกในความช่วยเหลือ และการรับทราบสิทธิในความช่วยเหลือต่างๆ โดยการสำรวจผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีซึ่งเป็นกลุ่มที่มีปัญหาด้านการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมมากที่สุด - บริการที่สำรวจ กองทุนยุติธรรม การประกันตัว การเข้าถึงทนายหรือที่ปรึกษาทางกฎหมาย การพบ และเยี่ยมญาติ - ร้อยละของผู้ต้องหา/จำเลยที่ยากไร้และได้รับการบริการ การช่วยเหลือทางกฎหมายที่มีคุณภาพจากรัฐ	การสำรวจผู้ต้องขัง ระหว่างการพิจารณา (DS: Detainees Survey)

คุณค่า กระบวนการยุติธรรม	ตัวชี้วัด	วิธีการวัด	แหล่งข้อมูล
		- การเก็บข้อมูลร่วมกับกรมราชทัณฑ์ทำการสำรวจผู้ต้องขังระหว่างการพิจารณาในความดูแล	
3.6 ผู้เกี่ยวข้องในคดี (ผู้เสียหาย/ผู้ต้องหา/จำเลย) รับรู้สิทธิและได้รับข้อมูลการดำเนินคดีและผลการพิจารณาหลักฐานอย่างเต็มที่ตามกฎหมาย	3.6.1 ประเมินการให้บริการแจ้งสิทธิในแต่ละขั้นตอนและความคืบหน้าผลคดี	- พิจารณาจากกลไกและบริการในการให้ผู้เสียหาย - ผู้ต้องหา-จำเลย รับรู้สิทธิและข้อมูลการดำเนินคดี ผลการพิจารณาพยานหลักฐาน และทราบความคืบหน้าของคดีทุกระยะอย่างต่อเนื่อง - วัดโดยผู้ประเมิน (Observation) โดยพิจารณาจากกลุ่มตัวอย่างคดีโดยชี้ให้เห็นจุดอ่อนหรือจุดบกพร่องเพื่อปรับปรุงแก้ไข โดยจะต้องมีการกำหนดให้ชัดเจนว่าแต่ละขั้นตอนในกระบวนการยุติธรรมผู้ต้องหา-จำเลยมีสิทธิอะไรบ้าง และหน่วยงานใดรับผิดชอบในการแจ้งสิทธิ หมายเหตุ: มีการเสนอให้ใช้แนวทางการประเมินตนเอง (Self Assessment) แทน	ข้อมูลการประเมินตนเองของหน่วยงานที่นำเสนอ กพร.
	3.6.2 จำนวนผู้เกี่ยวข้องในคดีหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (ผู้เสียหาย/ผู้ต้องหา/จำเลย) ที่ได้รับการแจ้งสิทธิ ความคืบหน้าการดำเนินคดี และผลการพิจารณาพยานหลักฐานในคดีที่ตนเข้าไปเกี่ยวข้อง	- การสำรวจความคิดเห็นผู้เสียหาย ผู้ต้องหา และจำเลยในคดีเกี่ยวกับการแจ้งสิทธิและการรับรู้ความคืบหน้าและผลการพิจารณาพยานหลักฐานทั้งในชั้นสอบสวน อัยการ และศาล - การจัดเก็บข้อมูลโดยการสำรวจกลุ่มตัวอย่างประชาชนผู้ใช้บริการกระบวนการยุติธรรมโดยร่วมกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ หรือสถาบันที่มีความเชี่ยวชาญ	การสำรวจผู้รับบริการ (US: User Survey)

คุณค่า กระบวนการยุติธรรม	ตัวชี้วัด	วิธีการวัด	แหล่งข้อมูล
4. กระบวนการยุติธรรมบนพื้นฐานการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance)			
4.1 การเคารพและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน (Fundamental Rights)			
4.1.1 ไม่มีการละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชนขั้นรุนแรง	4.1.1.1 ไม่มีเหตุการณ์ละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชนขั้นรุนแรง	- เก็บข้อมูลกรณีที่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชน เพื่อนำมาวิเคราะห์ โดยก่อนการดำเนินการจัดเก็บจะต้องมีการประชุมกันผู้เชี่ยวชาญด้านสิทธิมนุษยชนเพื่อกำหนดประเด็นว่าเหตุการณ์ลักษณะใดที่เข้าข่ายการละเมิดสิทธิมนุษยชนในขั้นรุนแรงบ้าง - การจัดเก็บข้อมูลสำนักงานกิจการยุติธรรมรวบรวมและวิเคราะห์เหตุการณ์กรณีละเมิดสิทธิเสรีภาพประชาชนขั้นรุนแรง - กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพรายงานเหตุการณ์ละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเทศ	กรณีศึกษา (CS: Case Studies)
4.1.2 ผู้เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม (ผู้เสียหาย,เหยื่อ, ผู้ต้องหา, จำเลย, ผู้ต้องขัง) ได้รับการคุ้มครองและได้รับการปฏิบัติอย่างเหมาะสมตามหลักสิทธิมนุษยชน	4.1.2.1 การสำรวจผู้เกี่ยวข้องในคดี (ผู้เสียหาย/ผู้ต้องหา/จำเลย) เกี่ยวกับการแจ้งสิทธิ และการปฏิบัติในการคุ้มครองสิทธิตามมาตรฐานที่กำหนด และตามหลักสิทธิมนุษยชน	- การสำรวจความคิดเห็นผู้เสียหาย ผู้ต้องหา และจำเลยในคดีเกี่ยวกับการแจ้งสิทธิและการปฏิบัติของเจ้าพนักงานในแต่ละขั้นตอนตั้งแต่ตำรวจ อัยการ ศาล ถึงการปฏิบัติในการคุ้มครองสิทธิตามมาตรฐานที่กำหนด และการดำเนินการตามหลักสิทธิมนุษยชนตามกฎหมาย - การจัดเก็บข้อมูลโดยการสำรวจกลุ่มตัวอย่างประชาชนผู้ใช้บริการกระบวนการยุติธรรมโดยร่วมกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ หรือสถาบันที่มีความเชี่ยวชาญ	การสำรวจผู้รับบริการ (US: User Survey)

คุณค่า กระบวนการยุติธรรม	ตัวชี้วัด	วิธีการวัด	แหล่งข้อมูล
4.2 กระบวนการยุติธรรมทำงานอย่างถูกต้อง มีความเที่ยงตรง			
4.2.1 หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมปฏิบัติหน้าที่หลักอย่างเต็มที่ตามกฎหมาย	4.2.1.1 ไม่มีการคอร์รัปชันในกระบวนการจับกุม การพิจารณา และตรวจสอบพยานหลักฐาน การพิจารณาคดีในชั้นศาลและการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด	- สํารวจความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม ไม่ว่าจะเป็นผู้เสียหาย ผู้ต้องหา จำเลย ผู้ต้องขัง ว่าเคยถูกเรียกสืบบนหรือการทูลจัตของเจ้าหน้าที่เพื่อแลกเปลียนกับการไม่ดำเนินคดี หรือให้มีการเอื้อประโยชน์ให้มีการตัดสินอันเป็นประโยชน์ในทางมิชอบ หรือให้ดำเนินการหรือ ละเว้นการดำเนินเร่งรัดหรือประวิงกระบวนการบางอย่าง หรือเอื้อประโยชน์ให้มีการเลือกปฏิบัติหรือไม่ - การจัดเก็บข้อมูลโดยการสำรวจกลุ่มตัวอย่างประชาชนผู้ใช้บริการกระบวนการยุติธรรมโดยร่วมกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ หรือสถาบันที่มีความเชี่ยวชาญ	การสำรวจผู้รับบริการ (US: User Survey)
	4.2.1.2 การตรวจประเมินมาตรฐานงานของกระบวนการยุติธรรมในแต่ละขั้นตอน	- พิจารณาจากมาตรฐานงานที่แต่ละหน่วยงานกำหนดเกี่ยวกับ - การตรวจค้น จับกุม - การสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐาน - การพิจารณาสั่งคดี - การพิจารณาพิพากษาคดี - การดูแลสวัสดิภาพผู้ต้องขังในเรือนจำและสถานที่ควบคุมอื่น - แยกเก็บข้อมูลต่างหากสำหรับขั้นตอนการทำงานใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ - วัดโดยผู้ประเมิน (Observation) โดยพิจารณาจากกลุ่มตัวอย่างคดีหรือหน่วยงาน โดยชี้ให้เห็นจุดอ่อนหรือจุดบกพร่องเพื่อปรับปรุงแก้ไข	การตรวจประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ (OB: Observation)

คุณค่า กระบวนการยุติธรรม	ตัวชี้วัด	วิธีการวัด	แหล่งข้อมูล
		หมายเหตุ: มีการเสนอให้ใช้แนวทางการประเมินตนเอง (Self Assessment) แทน	
	4.2.1.3 ผลสำรวจผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของเจ้าพนักงานในแต่ละขั้นตอน	- สํารวจความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม ไม่ว่าจะเป็นผู้เสียหาย ผู้ต้องหา จำเลย ผู้ต้องขัง เกี่ยวกับการทำหน้าที่ของเจ้าพนักงานในแต่ละขั้นตอนว่าได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดในมาตรฐานและตามกฎหมายโดยเคร่งครัดหรือไม่ - การจัดเก็บข้อมูลโดยการสำรวจกลุ่มตัวอย่างประชาชนผู้ใช้บริการกระบวนการยุติธรรมโดยร่วมกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ หรือสถาบันที่มีความเชี่ยวชาญ	การสำรวจผู้รับบริการ (US: User Survey)
4.2.2 ปลดการ แทรกแซงโดยมิชอบ	4.2.2.1 จำนวนเจ้าหน้าที่ซึ่งเคยถูกแทรกแซงหรืออยู่ภายใต้อิทธิพลต่างๆ โดยมิชอบในการปฏิบัติหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรม	- สํารวจความคิดเห็นเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมเกี่ยวกับการแทรกแซงกระบวนการยุติธรรมเกี่ยวกับประสิทธิภาพการถูกแทรกแซงหรือการใช้อิทธิพลโดยมิชอบ - การสํารวจความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ถึงอิทธิพลแทรกแซงให้ดำเนินการหรือละเว้นการดำเนินการใดอันเป็นการเอื้อประโยชน์ต่อผู้กระทำผิดโดยมิชอบ - การจัดเก็บข้อมูลสำนักงานกิจการยุติธรรมร่วมกับหน่วยงานภายนอกมีความสามารถในการเก็บข้อมูล	การสำรวจเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงาน (ES: Expert Survey)
4.2.3 ไม่มีการเลือกปฏิบัติ	4.2.3.1 จำนวนผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรมที่รู้สึกว่าการปฏิบัติอย่างไม่เท่าเทียมหรือมีการเลือกปฏิบัติ	- สํารวจความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม ไม่ว่าจะเป็นผู้เสียหาย ผู้ต้องหา จำเลย ผู้ต้องขัง ว่าเคยมีประสบการณ์ในการถูกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรม หรือการเลือกปฏิบัติหรือไม่	การสำรวจผู้รับบริการ (US: User Survey)

คุณค่า กระบวนการยุติธรรม	ตัวชี้วัด	วิธีการวัด	แหล่งข้อมูล
		- การจัดเก็บข้อมูลโดยการสำรวจกลุ่มตัวอย่างประชาชนผู้ใช้บริการกระบวนการยุติธรรมโดยร่วมกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ หรือสถาบันที่มีความเชี่ยวชาญ	
	4.2.3.2 การเลือกปฏิบัติโดยเนื้อหาของกฎหมาย	- ประเมินเนื้อหาของกฎหมายในกระบวนการยุติธรรมว่ามีข้อกำหนดใดบ้างที่มีเนื้อหาที่ทำให้เกิดการเลือกปฏิบัติ หมายเหตุ: มีการเสนอให้ใช้แนวทางการประเมินตนเอง (Self Assessment) แทน	การตรวจประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ (OB: Observation)
4.2.4 การพิสูจน์ข้อเท็จจริงโดยพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ ที่เชื่อถือได้	4.2.4.1 จำนวนคดีที่มีการใช้เทคโนโลยีหรือพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์มาประกอบจนนำไปสู่การจับกุมและใช้เป็นพยานหลักฐานในชั้นศาล	- เก็บข้อมูลคดีที่มีการใช้เทคโนโลยีหรือพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์มาช่วยในการติดตามจับกุมและยืนยันความผิด เช่น CCTV หรือกล้องบันทึกภาพ การใช้เครือข่ายฐานข้อมูล พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ เป็นต้น - สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ และสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ รายงานคดีที่มีการส่งพยานหลักฐานมาตรวจพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์ และผลการใช้พยานหลักฐาน - สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกรมสอบสวนคดีพิเศษรายงานสถิติคดีที่ใช้พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ในการสืบสวนจับกุม - เปรียบเทียบสัดส่วนร้อยละของคดีที่ควรจะใช้หลักฐานทางวิทยาศาสตร์และได้มีการใช้เทคโนโลยีหรือพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์มาพิสูจน์ความผิดจนนำไปสู่การพิพากษาลงโทษ ผู้กระทำผิด	สถิติทางการ (AD: Administrative Data)

คุณค่า กระบวนการยุติธรรม	ตัวชี้วัด	วิธีการวัด	แหล่งข้อมูล
		- พิจารณาถึงคดีที่มีการใช้พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่มีการส่งไม่พ้องหรือยกฟ้องด้วย เพื่อชี้ให้เห็นถึงจุดบกพร่องหรือปัญหากระบวนการรวบรวมพยานหลักฐาน	
	4.2.4.2 ข้อมูลจำนวนผู้ใช้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อใช้ประกอบการฟ้อง	- สถิติจำนวนผู้ใช้บริการด้านนิติวิทยาศาสตร์ของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์เพื่อใช้ประกอบการฟ้องและใช้เป็นพยานหลักฐานในชั้นศาลเทียบกับคดีทั้งหมดที่ควรใช้ข้อมูลนิติวิทยาศาสตร์ที่ผู้เสียหายฟ้องเอง	สถิติทางการ (AD: Administrative Data)
4.3 โปร่งใส ตรวจสอบได้ (Transparency & Accountability)			
4.3.1 มาตรการตรวจสอบ มีมาตรฐาน มีคุณภาพ และเชื่อถือได้มีการนำ มาตรการการตรวจสอบ ไปใช้อย่างเคร่งครัด	4.3.1.1 ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ	- ใช้ข้อมูลผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่ดำเนินการโดย กพร. เป็นข้อมูลในการประเมิน - สำหรับหน่วยงานที่ไม่ได้ทำข้อรับรองผลการปฏิบัติงานกับ กพร. ให้ใช้ข้อมูลในลักษณะเดียวกันที่หน่วยงานจัดทำขึ้น	ผลการประเมิน ITA
	4.3.1.2 มีการกำหนดมาตรฐานการตรวจสอบเรื่องร้องเรียน หรือกรณีเจ้าหน้าที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยหรือประพฤติมิชอบ และมีการดำเนินการกับผู้กระทำผิดอย่างเคร่งครัด	- ใช้การตรวจประเมินมาตรฐานและขั้นตอนการดำเนินงานในการตรวจสอบเรื่องร้องเรียนกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐถูกกล่าวหาว่าประพฤติมิชอบ และผลการพิจารณาว่าเป็นไปโดยสมเหตุสมผลหรือไม่ - วัดโดยผู้ประเมิน (Observation) โดยพิจารณาจากกลุ่มตัวอย่างคดีหรือหน่วยงาน โดยชี้ให้เห็นจุดอ่อนหรือจุดบกพร่องเพื่อปรับปรุงแก้ไข หมายเหตุ: มีการเสนอให้ใช้แนวทางการประเมินตนเอง (Self Assessment) แทน	ข้อมูลการประเมินตนเองของหน่วยงานที่นำเสนอ กพร.

คุณค่า กระบวนการยุติธรรม	ตัวชี้วัด	วิธีการวัด	แหล่งข้อมูล
	4.3.1.3 จำนวนเรื่องร้องเรียนหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมและผลการตรวจสอบ	- ข้อมูลผลการดำเนินการเรื่องร้องเรียนและการตอบสนองต่อประชาชน - ประเด็นปัญหาข้อร้องเรียนเพื่อนำมาพิจารณาหาแนวทางแก้ไข - ให้ระมัดระวังเรื่องข้อมูลการร้องเรียนซ้ำซ้อน - ทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่มีการให้บริการประชาชน รายงานข้อมูลเรื่องร้องเรียน	สถิติทางการ (AD: Administrative Data)
4.3.2 มีความโปร่งใสในการใช้อำนาจตามกฎหมาย	4.3.2.1 ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ	- ใช้ข้อมูลผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่ดำเนินการโดย กพร. เป็นข้อมูลในการประเมิน - สำหรับหน่วยงานที่ไม่ได้ทำข้อรับรองผลการปฏิบัติงานกับ กพร. ให้ใช้ข้อมูลในลักษณะเดียวกันที่หน่วยงานจัดทำขึ้น	ผลการประเมิน ITA
4.3.3 ความโปร่งใสในการบริหารทรัพยากรบุคคลของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม	4.3.3.1 ร้อยละของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมที่เห็นว่าการบริหารงานบุคคลมีความโปร่งใส	- สำรวจความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมเกี่ยวกับความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคล และอิทธิพลแทรกแซงต่อการบริหารงานบุคคลทั้งจากภายในและภายนอก หมายเหตุ: เป็นตัวชี้วัดที่เป็นประเด็นถกเถียง	ข้อมูลการประเมินตนเองของหน่วยงานที่นำเสนอต่อ กพร.)
4.3.4 มีการเปิดเผยความคืบหน้าและผลการดำเนินการเกี่ยวกับข้อร้องเรียนกับเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาหรือการ	4.3.4.1 ร้อยละของผู้กล่าวหาหรือผู้ร้องเรียนที่ได้รับทราบผลการดำเนินการ และการรับรู้ความคืบหน้าการดำเนินการในเรื่องร้องเรียน	- การสำรวจความคิดเห็นผู้กล่าวหาหรือผู้ร้องเรียนกรณีเจ้าหน้าที่กระทำความผิดวินัยหรือประพฤติมิชอบว่าได้รับทราบผลการดำเนินการและรับรู้ความคืบหน้าและผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องที่ร้องเรียน - การจัดเก็บข้อมูลโดยการสำรวจกลุ่มตัวอย่างประชาชนผู้ใช้บริการกระบวนการยุติธรรมโดยร่วมกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ หรือสถาบันที่มีความเชี่ยวชาญ	การสำรวจผู้รับบริการ (US: User Survey)

คุณค่า กระบวนการยุติธรรม	ตัวชี้วัด	วิธีการวัด	แหล่งข้อมูล
ใช้อำนาจโดยมิชอบแก่ผู้มี ส่วนได้ส่วนเสีย			
	4.3.4.2 ร้อยละของเรื่องร้องเรียนที่มีการแจ้งผลการดำเนินการให้กับ ผู้ร้องเรียนรับทราบ	- สถิติเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการกระทำผิดของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาหรือการใช้อำนาจโดยมิชอบ - ร้อยละของเรื่องร้องเรียนที่มีการแจ้งความคืบหน้าและผลคดีให้กับผู้ร้องเรียนจนเป็นที่พอใจ/ไม่พอใจ - ทุกหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่มีหน้าที่ให้บริการประชาชน รายงานสถิติเรื่องร้องเรียนและการแจ้งความคืบหน้า	สถิติทางการ (AD: Administrative Data)
4.4 การทำงานไม่ล่าช้า			
4.4.1 กระบวนการ ดำเนินการไม่ล่าช้าเกินควร ในทุกขั้นตอนของ กระบวนการยุติธรรม	4.4.1.1 ระยะเวลาเฉลี่ยที่ใช้ในการตอบสนองต่อเหตุหลังจากผู้ ประสบเหตุได้แจ้งต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ	- วัดจากการสำรวจความคิดเห็นประชาชน - ร้อยละของคดีที่มีการแจ้งความร้องทุกข์แล้วเจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถจับกุมผู้กระทำผิด ได้ในเวลาที่เหยื่อ/ผู้เสียหายพึงพอใจ - ระยะเวลาในการได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ - การจัดเก็บข้อมูลโดยการสำรวจกลุ่มตัวอย่างประชาชนโดยร่วมกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ หรือสถาบันที่มีความเชี่ยวชาญ	การสำรวจเหยื่อ อาชญากรรม (PS: Public Survey)
	4.4.1.2 มีการกำหนดมาตรฐานและระยะเวลาในขั้นตอนการ ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่	- สำหรับหน่วยงานที่มีข้อมูลระยะเวลาการปฏิบัติงานที่จัดทำเพื่อรายงาน กพร. ให้ใช้ข้อมูลนี้ - ข้อมูลผลการปฏิบัติงานภายในระยะเวลาของหน่วยงานอื่น ให้ใช้ข้อมูลของหน่วยงาน	สถิติทางการ (AD: Administrative Data)
	4.4.1.3 ระยะเวลาการดำเนินคดีอาญาในแต่ละขั้นตอน	- เก็บข้อมูลระยะเวลาการดำเนินคดีอาญาในชั้นสอบสวน อัยการ และศาล	สถิติทางการ
		จากสารบบคดี แยกคดีมีตัวผู้ต้องหา ไม่มีตัวผู้ต้องหา และกลุ่มประเภท	

คุณค่า กระบวนการยุติธรรม	ตัวชี้วัด	วิธีการวัด	แหล่งข้อมูล
		ความผิด โดยในระยะแรกอาจจะสับสนมาเพียงบางคดี เมื่อระบบ DXC มีข้อมูลครบถ้วนแล้ว ก็สามารถใช้ข้อมูลจาก DXC ได้โดยตรง - ควรมีการเก็บข้อมูลคดีที่ล่าช้ามาประกอบเพื่อหาสาเหตุของความล่าช้า เพื่อปรับปรุงแก้ไข - เป็นเป้าหมายการปฏิรูปหลักตามรัฐธรรมนูญ - การเก็บข้อมูลระยะเวลาจะช่วยให้ทราบว่าคดีใดล่าช้าและสาเหตุของความล่าช้า และสามารถนำมาเปรียบเทียบว่ามาตรการในการลดขั้นตอนและระยะเวลาสามารถลดความล่าช้าได้จริงหรือไม่ -	(AD: Administrative Data)
4.5 สมรรถนะ (Institutional Capacity)			
4.5.1 ปริมาณคดีต่อเจ้าพนักงานมีความเหมาะสม มีอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ (Physical Capacity)	4.5.1.1 การตรวจประเมินความเหมาะสมและขีดความสามารถของอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงาน	- ใช้การตรวจประเมินสมรรถนะจากปัจจัยความพร้อมด้านงบประมาณ อาคาร สถานที่ วัสดุและอุปกรณ์ในการทำงาน - ประเมินสมรรถนะจากปัจจัยความพร้อมด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ - วัดโดยผู้ประเมิน (Observation) แล้วชี้ให้เห็นจุดอ่อนหรือจุดบกพร่องเพื่อปรับปรุงแก้ไข - ใช้ข้อมูลผลการวิจัยสมรรถนะของหน่วยงานมาประกอบการประเมิน หมายเหตุ: มีการเสนอให้ใช้โครงการประเมินสมรรถนะแยกจากชุดตัวชี้วัด	ข้อมูลการประเมินตนเองของหน่วยงาน ที่นำเสนอ กพร. และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของหน่วยงาน
4.5.2 เจ้าพนักงานในกระบวนการยุติธรรมมีทักษะความรู้ความสามารถที่	4.5.2.1 การตรวจประเมินความเหมาะสมและขีดความสามารถของบุคลากรในการปฏิบัติงาน	- ใช้การตรวจประเมินสมรรถนะจากปัจจัยความพร้อมด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ - ประเด็นในการประเมิน ทักษะ ความรู้ความสามารถ กระบวนการคัดเลือกการมอบหมายบุคลากรไปทำหน้าที่ และการบริหารงานบุคคล	ข้อมูลการประเมินตนเองของหน่วยงาน ที่นำเสนอ กพร. และ

คุณค่า กระบวนการยุติธรรม	ตัวชี้วัด	วิธีการวัด	แหล่งข้อมูล
เหมาะสม สามารถทำ หน้าที่ได้อย่างมีคุณภาพ มีกระบวนการคัดเลือก และมอบหมายบุคคลและ พัฒนาบุคลากรอย่างมี ประสิทธิภาพ (Human Resource Capacity)		- วัดโดยผู้ประเมิน (Observation) แล้วชี้ให้เห็นถึงจุดอ่อนหรือความขาดแคลนหรือประเด็นที่สามารถเพิ่มสมรรถนะได้ - ใช้ข้อมูลผลการวิจัยสมรรถนะของหน่วยงานมาประกอบการประเมิน หมายเหตุ: มีการเสนอให้ใช้โครงการประเมินสมรรถนะแยกจากชุดตัวชี้วัด	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ของหน่วยงาน
4.5.3 ประสิทธิภาพของ การบริหารจัดการองค์กร และกระบวนการทำงาน ของหน่วยงานที่ รับผิดชอบในแต่ละส่วน งานในกระบวนการ ยุติธรรม (Managerial Capacity)	4.5.3.1 การตรวจประเมินความเหมาะสมและขีดความสามารถ ของการจัดการองค์กร ขั้นตอนและกระบวนการปฏิบัติงานของ องค์กร	- ใช้การตรวจประเมินสมรรถนะจากปัจจัยความพร้อมด้านโครงสร้างของ หน่วยงานและการบริหารจัดการองค์กร และการวางระบบกระบวนการ และขั้นตอนการทำงาน - วัดโดยผู้ประเมิน (Observation) แล้วชี้ให้เห็นถึงจุดอ่อนหรือความขาดแคลนหรือประเด็นที่สามารถเพิ่มสมรรถนะได้ - ใช้ข้อมูลผลการวิจัยสมรรถนะของหน่วยงานมาประกอบการประเมิน หมายเหตุ: มีการเสนอให้ใช้โครงการประเมินสมรรถนะแยกจากชุดตัวชี้วัด	ข้อมูลการประเมิน ตนเองของหน่วยงาน ที่นำเสนอ กพร. และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ของหน่วยงาน)

คุณค่า กระบวนการยุติธรรม	ตัวชี้วัด	วิธีการวัด	แหล่งข้อมูล
5. ไม่มีผู้ต้องหา/จำเลยที่ถูกจับกุมโดยไม่ได้กระทำผิด			
5.1 การพิจารณาและ รวบรวมพยานหลักฐาน ทั้งฝ่ายผู้กล่าวหาและ ผู้ต้องหา	5.1.1 ร้อยละของคดีที่ผู้ต้องหาปฏิเสธแล้วมีการรวบรวม พยานหลักฐานในส่วนของผู้ต้องหา	- เก็บข้อมูลคดีที่ผู้ต้องหาปฏิเสธว่ามีการรวบรวมพยานหลักฐานในส่วนของผู้ต้องหาประกอบสำนวนหรือไม่ - แยกเป็นกรณีให้การ/ไม่ให้การ - แยกกรณีมีการควบคุมตัว/ปล่อยตัวชั่วคราว - รายงานข้อมูลโดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติ	สถิติทางการ (AD: Administrative Data)
	5.1.2 จำนวนคดีที่พนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้องเนื่องจากผู้ต้องหาไม่ มีความผิด	- สถิติคดีที่พนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้องโดยมีความเห็นว่าผู้ต้องหาไม่มีความผิด ไม่นับรวมกรณีพยานหลักฐานไม่เพียงพอ - ให้รวบรวมคดีที่พนักงานสอบสวนมีความเห็นควรสั่งไม่ฟ้องมาประกอบด้วย - สำนักงานตำรวจแห่งชาติรายงานข้อมูลคดีที่พนักงานสอบสวนมีความเห็นควรสั่งไม่ฟ้องเนื่องจากผู้ต้องหาไม่มีความผิด - สำนักงานอัยการสูงสุดรายงานข้อมูลคดีที่พนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้องเนื่องจากผู้ต้องหาไม่มีความผิด - ให้ดูเนื้อหาประเด็นที่อัยการสั่งไม่ฟ้องมาประกอบ ซึ่งสามารถแสดงให้เห็นได้ว่าการให้โอกาสในการต่อสู้คดีมากนักน้อยเพียงใด และประเด็นปัญหาที่ทำให้เกิดการจับผิดตัว	สถิติทางการ (AD: Administrative Data)
	5.1.3 จำนวนคดีที่ศาลยกฟ้องเนื่องจากจำเลยไม่มีความผิด	- สถิติคดีที่ศาลยกฟ้องโดยมีความเห็นว่าผู้ต้องหาไม่มีความผิด ไม่นับรวมกรณีพยานหลักฐานไม่เพียงพอ - ให้ดูเนื้อหาประเด็นที่อัยการสั่งไม่ฟ้องมาประกอบ ซึ่งสามารถแสดงให้เห็นได้ว่าการให้โอกาสในการต่อสู้คดีมากนักน้อยเพียงใด และประเด็นปัญหาที่ทำให้เกิดการจับผิดตัว	สถิติทางการ (AD: Administrative Data)

คุณค่า กระบวนการยุติธรรม	ตัวชี้วัด	วิธีการวัด	แหล่งข้อมูล
5.2 มีช่องทางช่วยเหลือ ในการต่อสู้คดีอย่าง เหมาะสม	5.2.1 ความพร้อมของกลไกให้ความช่วยเหลือกรณีจับผิดตัว	- พิจารณาจากกลไกและบริการในการให้ความช่วยเหลือผู้ต้องหาจำเลยในการต่อสู้คดีในกรณีที่มีการจับผิดตัว และบริการทางการพิสูจน์หลักฐาน - พิจารณาจากการปฏิบัติต่อจำเลยในการต่อสู้คดีและเข้าถึงพยานหลักฐานที่ต้องเท่าเทียมกับฝ่ายผู้กล่าวหา - วัดโดยผู้ประเมิน (Observation) โดยพิจารณาจากกลุ่มตัวอย่างคดีโดยชี้ให้เห็นถึงจุดอ่อนหรือจุดบกพร่องเพื่อปรับปรุงแก้ไข หมายเหตุ: มีการเสนอให้ใช้แนวทางการประเมินตนเอง (Self Assessment) แทน	การตรวจประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ (OB: Observation)
5.3 ผู้ต้องหา/จำเลย ที่ ไม่ได้กระทำผิดได้รับเงินด เชยเยียวยา	5.3.1 จำนวนคดีที่ศาลพิพากษายกฟ้องเนื่องจากจำเลยไม่มีความผิด เปรียบเทียบกับจำนวนผู้ขอรับเงินชดเชยจากกรมคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพ	- จำนวนผู้ขอรับเงินชดเชยกรณีตกเป็นจำเลยแล้วปรากฏภายหลังว่าจำเลยไม่ได้กระทำผิด เปรียบเทียบกับคดีที่ศาลพิพากษาว่าไม่มีความผิดทั้งหมดไม่นับรวมกรณียกฟ้องเนื่องจากพยานหลักฐานไม่เพียงพอ เพื่อแสดงให้เห็นถึงช่องว่างในการดูแลจำเลย - ศาลยุติธรรมรายงานข้อมูลคดีที่มีการยกฟ้องโดยที่จำเลยไม่มีความผิด - กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพรายงานข้อมูลจำเลยที่ขอรับเงินชดเชยเยียวยากรณีไม่ได้กระทำผิด - ปัจจุบันกฎหมายยังไม่ให้เงินชดเชยผู้ต้องหาที่พนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้อง และกรณีที่ไม่ได้ถูกควบคุมตัว	สถิติทางการ (AD: Administrative Data)

คุณค่า กระบวนการยุติธรรม	ตัวชี้วัด	วิธีการวัด	แหล่งข้อมูล
5.4 การสังคคีมีควม สอดคล้องกันในทุก ขั้นตอน	5.4.1 ร้อยละผลคดีที่สอดคล้องกันในแต่ละขั้นตอน	- เก็บข้อมูลคดีที่พนักงานสอบสวนมีความเห็นควรสั่งฟ้องและศาลมีคำพิพากษาลงโทษ - เก็บข้อมูลคดีที่พนักงานอัยการสั่งฟ้องและศาลมีคำพิพากษาลงโทษ - เก็บข้อมูลคดีที่พนักงานอัยการมีความเห็นแย้งกับพนักงานสอบสวน - เก็บข้อมูลคดีที่พนักงานอัยการยื่นอุทธรณ์/ฎีกาจนศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดลงโทษตามคำอุทธรณ์ของพนักงานอัยการ - เก็บข้อมูลคดีที่จำเลยยื่นอุทธรณ์/ฎีกาแล้วศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดยกฟ้อง	ระบบการแลกเปลี่ยน ข้อมูลกระบวนการ ยุติธรรม (DXC: Data Exchange Centre)
6. การกระทำผิดซ้ำน้อย			
6.1 มีการปฏิบัติต่อ ผู้กระทำผิดอย่างเหมาะสม ผู้กระทำผิดไม่หวนกลับมา กระทำผิดซ้ำ	6.1.1 อัตราการกระทำผิดซ้ำ	- อัตราการกระทำผิดซ้ำภายในระยะเวลา 1 ปี ของผู้พ้นโทษจากเรือนจำ ผู้ถูกคุมประพฤติหลังจากพ้นกำหนดคุมประพฤติ และเด็กและเยาวชนผู้กระทำผิดที่ได้รับการปล่อยตัวจากศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชน - อัตราการกระทำผิดเงื่อนไขการคุมประพฤติระหว่างถูกคุมประพฤติ หรือ นักโทษที่อยู่ระหว่างพัก/ลดการลงโทษ ของกรมคุมประพฤติ - ควรพิจารณาถึงการกระทำผิดซ้ำแยกกลุ่มความผิดลักษณะของผู้กระทำผิด และมาตรการบำบัดฟื้นฟูที่ได้รับ - แยกจัดเก็บข้อมูลเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้กระทำผิดซ้ำจับกุม (Rearrest) และกลุ่มผู้กระทำผิดซ้ำตามคำพิพากษา (Reconvict)	ระบบการแลกเปลี่ยน ข้อมูลกระบวนการ ยุติธรรม (DXC: Data Exchange Centre)

คุณค่า กระบวนการยุติธรรม	ตัวชี้วัด	วิธีการวัด	แหล่งข้อมูล
6.2 ให้การศึกษา	6.1.2 ร้อยละของผู้กระทำผิดหลังปล่อยจบการศึกษาอย่างน้อยในระดับการศึกษาพื้นฐาน	- เก็บข้อมูลผู้กระทำผิดก่อนปล่อยตัวพ้นโทษ - สำหรับผู้พ้นโทษจากเรือนจำ และศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนโดยการรายงานจากกรมราชทัณฑ์ กรมพินิจและคุ้มครองเด็ก	สถิติทางการ (AD: Administrative Data)
6.3 มีงานทำ	6.1.3 ร้อยละของผู้กระทำผิดหลังปล่อยที่ออกมาแล้วมีงานทำที่เหมาะสม	- เก็บข้อมูลผู้กระทำผิดก่อนปล่อยตัวพ้นโทษถึงภาวะการทำงานและการประกอบอาชีพ ทั้งที่เป็นการจ้างงานหรืออาชีพอิสระในระยะเวลาหลังพ้นโทษ 3 เดือน - การจัดเก็บข้อมูลโดยการรายงานจากกรมราชทัณฑ์ กรมคุมประพฤติ และกรมพินิจและคุ้มครองเด็ก	สถิติทางการ (AD: Administrative Data)
6.4 สามารถใช้ชีวิตปกติสุข	6.4.1 กลไกในการดูแลผู้กระทำผิดภายหลังการปล่อยตัว (Aftercare)	- ตรวจสอบประเมินกลไกที่ใช้ในการดูแลผู้กระทำผิดภายหลังการปล่อยตัวแล้วชี้ให้เห็นจุดอ่อนหรือจุดบกพร่องเพื่อปรับปรุงแก้ไข หมายเหตุ: มีการเสนอให้ใช้แนวทางการประเมินตนเอง (Self Assessment) แทน	การตรวจสอบประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ (OB: Observation)
	6.4.2 สัดส่วนของผู้กระทำผิดภายหลังการปล่อยตัวที่สามารถใช้ชีวิตได้อย่างปกติสุข	- ข้อมูลของผู้กระทำผิดภายหลังการปล่อยตัวที่สามารถใช้ชีวิตได้อย่างปกติสุข โดยใช้เกณฑ์ด้านการมีงานทำ หรือสภาพครอบครัว หรือสภาพแวดล้อมที่กลับไป และการประเมินความเสี่ยง - การจัดเก็บข้อมูลโดยการรายงานจากกรมราชทัณฑ์ กรมคุมประพฤติ และกรมพินิจและคุ้มครองเด็ก	สถิติทางการ (AD: Administrative Data)
	4.3.4 กลไกทางสังคมที่ช่วยลดโอกาสให้ผู้กระทำผิดที่ได้รับการปล่อยตัวหวนกลับมากระทำผิดซ้ำ	- ศึกษากลไกทางสังคมที่มีช่วยส่งเสริมให้ผู้กระทำผิดสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข หมายเหตุ: มีการเสนอให้ใช้แนวทางการประเมินตนเอง (Self Assessment) แทน	การตรวจสอบประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ (OB: Observation)

คุณค่า กระบวนการยุติธรรม	ตัวชี้วัด	วิธีการวัด	แหล่งข้อมูล
7. ความเชื่อมั่นต่อกระบวนการยุติธรรม (Public Trust)			
7.1 ประชาชนให้ความ เชื่อมั่น เชื่อถือศรัทธาใน กระบวนการยุติธรรม	7.1.1 ร้อยละของประชาชน ที่เชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม	- วัดจากการสำรวจความคิดเห็นประชาชนทั่วไปต่อความไว้วางใจต่อกระบวนการยุติธรรมในภาคส่วนต่างๆ - นำประเด็นปัญหาที่ประชาชนมีความเชื่อมั่นต่ำมากำหนดนโยบายในการแก้ไข - การจัดเก็บข้อมูลโดยการสำรวจกลุ่มตัวอย่างประชาชนโดยร่วมกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ หรือสถาบันที่มีความเชี่ยวชาญ	การสำรวจภาค ประชาชน (PS: Public Survey)
	7.1.2 ความพึงพอใจของผู้รับบริการหน่วยงานในกระบวนการ ยุติธรรม	- สำรวจความคิดเห็นประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียที่ได้รับบริการจากกระบวนการยุติธรรม - นำประเด็นปัญหาที่ประชาชนมีความพึงพอใจต่ำมากำหนดนโยบายในการแก้ไข - การจัดเก็บข้อมูลโดยการสำรวจกลุ่มตัวอย่างประชาชนผู้ให้บริการกระบวนการยุติธรรมโดยร่วมกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ หรือสถาบันที่มีความเชี่ยวชาญ	การสำรวจผู้รับบริการ (US: User Survey)

5.2 ข้อเสนอแนะในการดำเนินการ

นอกจากข้อเสนอเกี่ยวกับประเภทของข้อมูล และแนวทางในการจัดเก็บข้อมูลที่ได้อธิบายไว้ในส่วนที่ 5.1 แล้ว ยังมีข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิเคราะห์ผลการรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมและภาคประชาชนดังนี้

5.2.1 หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมยังมีความกังวลว่าการจัดทำตัวชี้วัดนี้จะถูกนำไปใช้ในการประเมินผลการทำงานของหน่วยงาน ด้วยเหตุนี้ ในระหว่างการดำเนินการในระยะต่อไป ควรมีการสื่อสารไปหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมอย่างต่อเนื่องว่าการจัดทำตัวชี้วัดนี้ ไม่ได้นำไปใช้ประเมินผลการทำงานของหน่วยงาน แต่เป็นการประเมินกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในภาพรวม โดยใช้ข้อมูลของแต่ละหน่วยงานมาเป็นฐานในการสร้างตัวชี้วัดรวมในลักษณะเดียวกับที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้รวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อจัดทำข้อมูลสภาพเศรษฐกิจของประเทศ

5.2.2 ควรมีการปรึกษากับหน่วยงานที่ต้องการจะเข้าไปจัดเก็บข้อมูล เพื่อให้เข้าใจตรงกันว่าต้องใช้ข้อมูลอะไรบ้าง รวมทั้งเมื่อมีการจัดทำผลตัวชี้วัดแล้ว ควรนำไปเสนอต่อหน่วยงานเจ้าของข้อมูลก่อนจะนำเสนอต่อสาธารณชน เพื่อให้หน่วยงานได้ประเมินความเหมาะสมของการเผยแพร่ข้อมูล

5.2.3 ควรพัฒนาระบบ Data Exchange Center (DXC) ของสำนักงานกิจการยุติธรรมให้สามารถเชื่อมโยงข้อมูลสถิติทางการ (Administrative Data) จากหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมได้อย่างสมบูรณ์ ซึ่งจะทำได้จะทำให้สามารถจัดทำตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญามีความแม่นยำขึ้น และเมื่อมีการบูรณาการข้อมูลอย่างสมบูรณ์แล้ว ยังสามารถเลือกดึงตัวชี้วัดย่อยบางตัวที่ได้จากสถิติทางการมาจัดทำตัวชี้วัดเบื้องต้นที่สามารถรายงานสถานการณ์ของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาได้อย่างเป็นปัจจุบัน (Real Time Indicators)

5.2.4 แม้ว่าในการจัดทำร่างตัวชี้วัดจะได้มีการปรึกษากับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมและภาคประชาชนแล้ว แต่ก่อนการนำตัวชี้วัดไปใช้ในการจัดเก็บจริง ควรมีการรับฟังความคิดเห็นจากภาคประชาชนอีกครั้งหนึ่ง เพื่อรับฟังความคิดเห็นเพิ่มเติมจากมุมมองของผู้รับบริการจากกระบวนการยุติธรรมซึ่งจะทำให้ตัวชี้วัดมีความสมบูรณ์มากขึ้น

5.2.5 ในการจัดเก็บข้อมูลระดับประเทศ จำเป็นต้องใช้หน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญและมีเครือข่ายในการทำงานระดับพื้นที่ ซึ่งหากเป็นหน่วยงานของภาครัฐ หน่วยงานที่เหมาะสมที่สุด คือ สำนักงานสถิติแห่งชาติ

5.2.6 การทำงานในช่วง 1 ปีข้างหน้าควรแบ่งเป็น 2 ระยะ ระยะแรกเป็นการทดลองจัดเก็บข้อมูลเพื่อนำประเมินผลเบื้องต้นและปรับปรุงกระบวนการทำงาน รวมทั้งรายละเอียดของตัวชี้วัดให้มีความชัดเจนขึ้น และระยะที่สอง คือ การจัดเก็บข้อมูลจริง โดยในแต่ละระยะควรใช้เวลาประมาณ 6 เดือน

5.2.7 การจัดทำร่างตัวชี้วัดในครั้งนี้ เป็นตัวชี้วัดของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในกระแหลัก ในระยะต่อไปควรต้องมีการพัฒนาตัวชี้วัดอีกชุดหนึ่งขึ้นมาเพื่อสะท้อนประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรมทางเลือก เพื่อให้สามารถเห็นภาพรวมของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาได้ชัดเจนขึ้น

5.2.8 ควรมีการสื่อสารให้กับสื่อมวลชนและประชาชนได้รับทราบถึงการดำเนินการจัดทำตัวชี้วัด เพื่อให้สื่อมวลชนและประชาชนช่วยติดตาม ให้ความเห็น และช่วยกันขับเคลื่อนให้ตัวชี้วัดนี้ถูกนำไปใช้ในการ พัฒนาระบบการยุติธรรมทางอาญาอย่างแท้จริง

บรรณานุกรม

- Canadian Bar Association. 2013. **Access to Justice Metrics: A Discussion Paper**. Canadian Bar Association.
- Chicago Metropolis. 2006. **2006 Crime and Justice Index**.
- Carfield, M. 2005. **Enhancing Poor People's Capabilities Through the Rule of Law: Creating an Access to Justice Index**. Washington University Law Quarterly, 83, 339-360
- Gramatikov, M., Barendrecht, M., Laxminarayan, M., Klaming, L. and van Zeeland, Z (2009). **A Handbook for Measuring the Costs and Quality of Access to Justice**. Tilburg Institute for Interdisciplinary Studies of Civil Law and Conflict Resolution Systems : Apeldoorn.
- IMD. 2014. **World Competitiveness Yearbook 2014**. IMD
- Managing Justice. 2011. **An Evidence Base for the Federal Civil Justice System**.
- Schraad-Tischler, D. and Kroll, C. (2011). **Social Inclusion Monitor Europe (SIM) – Index Report**. Social Inclusion Monitor.
- World Justice Project. 2014. **Rule of Law Index 2014**. World Justice Project.
- UN. 2011. **Rule of Law Indicators: The United Nations Implementation Guide and Project Tools**. United Nation.
- UNDP. 2013. **Justice Index: Assessment of Distributive Justice and Equality from a Citizen-based Survey in 2012**.
- UNDP. (2014). **The Human Development Concept**. เข้าถึงได้ที่ <http://hdr.undp.org/en/humandev>
- World Economic Forum. 2014. **Global Competitiveness Report 2014-2015**. World Economic Forum
เข้าถึงได้ที่ <http://www.weforum.org/reports/global-competitiveness-report-2014-2015>

ภาคผนวก

ตัวชี้วัดด้านการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมและข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน

ตารางที่ ผ1 กรอบการประเมินของ The World Justice Project

กรอบการประเมิน	หัวข้อย่อยในการประเมิน	ลักษณะข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน
<u>ด้านที่ 1</u> การจำกัดอำนาจรัฐ (Constraints of Government Powers)	กฎหมายได้กำหนดขอบเขตในการใช้อำนาจรัฐไว้อย่างชัดเจน	สำรวจความเห็นประชาชน/ ผู้เชี่ยวชาญ
	หน่วยงานตุลาการสามารถตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐได้	สำรวจความเห็นประชาชน/ ผู้เชี่ยวชาญ
	มีการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐโดยหน่วยงานที่เป็นอิสระ	สำรวจความเห็นประชาชน/ ผู้เชี่ยวชาญ
	ผู้ใช้อำนาจรัฐโดยมีข้อต้องได้รับการลงโทษ	สำรวจความเห็นประชาชน/ ผู้เชี่ยวชาญ
	หน่วยงานที่มีใช้ของรัฐสามารถตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐได้	สำรวจความเห็นประชาชน/ ผู้เชี่ยวชาญ

กรอบการประเมิน	หัวข้อย่อยในการประเมิน	ลักษณะข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน
	การโยกย้ายเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องเป็นไปตามกฎหมาย	สำรวจความเห็นประชาชน/ ผู้เชี่ยวชาญ
<u>ด้านที่ 2</u> ปราศจากการคอร์รัปชัน (Absence of Corruption)	2.1 เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานด้านการบริหารของรัฐไม่ใช่ประโยชน์จากสถานที่และทรัพย์สินของรัฐเพื่อประโยชน์ส่วนตัว	สำรวจความเห็นประชาชน/ ผู้เชี่ยวชาญ
	2.2 เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานด้านตุลาการของรัฐไม่ใช่ประโยชน์จากสถานที่และทรัพย์สินของรัฐเพื่อประโยชน์ส่วนตัว	สำรวจความเห็นประชาชน/ ผู้เชี่ยวชาญ
	2.3 เจ้าหน้าที่ตำรวจและทหารไม่ใช่ประโยชน์จากสถานที่และทรัพย์สินของรัฐเพื่อประโยชน์ส่วนตัว	สำรวจความเห็นประชาชน/ ผู้เชี่ยวชาญ
	2.4 เจ้าหน้าที่และสมาชิกด้านนิติบัญญัติไม่ใช่ประโยชน์จากสถานที่และทรัพย์สินของรัฐเพื่อประโยชน์ส่วนตัว	สำรวจความเห็นประชาชน/

กรอบการประเมิน	หัวข้อย่อยในการประเมิน	ลักษณะข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน
		ผู้เชี่ยวชาญ
<u>ด้านที่ 3</u> ความโปร่งใสในการทำงานของรัฐบาล (Open Government)	3.1 มีการเผยแพร่กฎหมายต่างๆ ด้วยภาษาที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าใจได้ และประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายเหล่านั้นได้	สำรวจความเห็นประชาชน/ ผู้เชี่ยวชาญ
	3.2 กฎหมายมีเสถียรภาพ ไม่มีการเปลี่ยนแปลงบ่อยจนเกินไป	สำรวจความเห็นประชาชน/ ผู้เชี่ยวชาญ
	3.3 ประชาชนมีสิทธิและมีช่องทางในการร้องเรียนเกี่ยวกับการทำงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐได้	สำรวจความเห็นประชาชน/ ผู้เชี่ยวชาญ
	3.4 ประชาชนสามารถร้องขอข้อมูลเกี่ยวกับร่างกฎหมาย การทำงาน และการตัดสินใจต่างๆ ของภาครัฐ รวมถึงการเผยแพร่ข้อมูลที่สำคัญต่อประชาชนผ่านสื่อต่างๆ ตามความเหมาะสม	สำรวจความเห็นประชาชน/ ผู้เชี่ยวชาญ

กรอบการประเมิน	หัวข้อย่อยในการประเมิน	ลักษณะข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน
ด้านที่ 4 การคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐาน (Fundamental Rights)	4.1 ประชาชนได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน	สำรวจความเห็นประชาชน/ ผู้เชี่ยวชาญ
	4.2 ประชาชนได้รับการคุ้มครองสิทธิที่เกี่ยวข้องกับชีวิตและความปลอดภัย	สำรวจความเห็นประชาชน/ ผู้เชี่ยวชาญ
	4.3 มีการคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้ต้องสงสัยหรือผู้ถูกกล่าวหาที่อยู่ระหว่างการดำเนินการในกระบวนการยุติธรรม	สำรวจความเห็นประชาชน/ ผู้เชี่ยวชาญ
	4.4 มีสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นอย่างเปิดเผย	สำรวจความเห็นประชาชน/ ผู้เชี่ยวชาญ
	4.5 มีสิทธิเสรีภาพในการนับถือศาสนา	สำรวจความเห็นประชาชน/ ผู้เชี่ยวชาญ

กรอบการประเมิน	หัวข้อย่อยในการประเมิน	ลักษณะข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน
	4.6 มีหน่วยงานของรัฐให้ความเคารพต่อสิทธิส่วนบุคคล	สำรวจความเห็นประชาชน/ ผู้เชี่ยวชาญ
	4.7 มีสิทธิเสรีภาพในการร่วมกลุ่มกัน	สำรวจความเห็นประชาชน/ ผู้เชี่ยวชาญ
	4.8 สิทธิขั้นพื้นฐานของแรงงานได้รับการคุ้มครอง	สำรวจความเห็นประชาชน/ ผู้เชี่ยวชาญ
ด้านที่ 5 ความเป็นระเบียบเรียบร้อยและความมั่นคง (Order and Security)	5.1 ประสิทธิภาพในการควบคุมดูแลปัญหาอาชญากรรม	สำรวจความเห็นประชาชน/ ผู้เชี่ยวชาญ
	5.2 ความปลอดภัยจากความรุนแรงที่มีการใช้อาวุธและการก่อการร้าย	สำรวจความเห็นประชาชน/ ผู้เชี่ยวชาญ
	5.3 ประชาชนไม่ใช้ความรุนแรงเพื่อระบายความไม่พอใจของตน	สำรวจความเห็นประชาชน/ ผู้เชี่ยวชาญ

กรอบการประเมิน	หัวข้อย่อยในการประเมิน	ลักษณะข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน
		สำรวจความเห็นประชาชน/ ผู้เชี่ยวชาญ
ด้านที่ 6 ความโปร่งใสในการทำงานของรัฐบาล (Regulatory Enforcement)	6.1 กฎระเบียบข้อบังคับของภาครัฐมีการบังคับใช้อย่างเคร่งครัด	สำรวจความเห็นประชาชน/ผู้เชี่ยวชาญ
	6.2 กฎระเบียบข้อบังคับของภาครัฐมีการบังคับใช้โดยปราศจากการแทรกแซงจากกลุ่มผลประโยชน์	สำรวจความเห็นประชาชน/ผู้เชี่ยวชาญ
	6.3 การทำงานของภาครัฐเป็นไปในระยะเวลาที่เหมาะสม	สำรวจความเห็นประชาชน/ผู้เชี่ยวชาญ
	6.4 กระบวนการทำงานมีความเหมาะสมตามหลักกระบวนการอันควรแห่งกฎหมาย	สำรวจความเห็นประชาชน/ผู้เชี่ยวชาญ
	6.5 รัฐไม่ยึดเอาทรัพย์สินของประชาชนโดยปราศจากเหตุผลอันควร และมีแนวทางการจ่ายเงินชดเชยที่เหมาะสม	สำรวจความเห็นประชาชน/ผู้เชี่ยวชาญ

กรอบการประเมิน	หัวข้อย่อยในการประเมิน	ลักษณะข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน
<u>ด้านที่ 7</u> กระบวนการยุติธรรมทางแพ่ง (Civil Justice)	7.1 ประชาชนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากกระบวนการยุติธรรมทางแพ่ง	สำรวจความเห็นประชาชน/ผู้เชี่ยวชาญ
	7.2 ประชาชนได้รับการปฏิบัติในกระบวนการยุติธรรมทางแพ่งอย่างเท่าเทียมกัน	สำรวจความเห็นประชาชน/ผู้เชี่ยวชาญ
	7.3 กระบวนการยุติธรรมทางแพ่งปราศจากการคอร์รัปชัน	สำรวจความเห็นประชาชน/ผู้เชี่ยวชาญ
	7.4 กระบวนการยุติธรรมทางแพ่งไม่ถูกแทรกแซงจากภาครัฐ	สำรวจความเห็นประชาชน/ผู้เชี่ยวชาญ
	7.5 ระยะเวลาในการดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมจะต้องไม่ช้านานจนเกินความเหมาะสม	สำรวจความเห็นประชาชน/ผู้เชี่ยวชาญ
	7.6 กระบวนการยุติธรรมทางแพ่งถูกนำมาบังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพ	สำรวจความเห็นประชาชน/ผู้เชี่ยวชาญ

กรอบการประเมิน	หัวข้อย่อยในการประเมิน	ลักษณะข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน
	7.7 ประชาชนสามารถเข้าถึงทางเลือกในการไกล่เกลี่ยข้อขัดแย้งที่มีประสิทธิภาพ ไม่เกินความสามารถในการจ่าย และเป็นกลไกที่เป็นกลาง	สำรวจความเห็นประชาชน/ผู้เชี่ยวชาญ
ด้านที่ 8 กระบวนการยุติธรรมทางอาญา (Civil Justice)	8.1 กระบวนการสอบสวนทางอาญามีประสิทธิภาพ	สำรวจความเห็นประชาชน/ ผู้เชี่ยวชาญ
	8.2 การพิจารณาของศาลมีประสิทธิภาพและไม่ซ้ำจนเกินไป	สำรวจความเห็นประชาชน/ ผู้เชี่ยวชาญ
	8.3 ระบบราชทัณฑ์มีประสิทธิภาพในการลดพฤติกรรมในการก่ออาชญากรรม	สำรวจความเห็นประชาชน/ ผู้เชี่ยวชาญ
	8.4 กระบวนการยุติธรรมทางอาญามีความเป็นกลาง	สำรวจความเห็นประชาชน/ผู้เชี่ยวชาญ
	8.5 กระบวนการยุติธรรมทางอาญาปราศจากการคอร์รัปชัน	สำรวจความเห็นประชาชน/ผู้เชี่ยวชาญ
	8.6 กระบวนการยุติธรรมทางอาญาไม่ถูกแทรกแซงจากภาครัฐ	สำรวจความเห็นประชาชน/ผู้เชี่ยวชาญ

กรอบการประเมิน	หัวข้อย่อยในการประเมิน	ลักษณะข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน
	8.7 กระบวนการยุติธรรมทางอาญจะต้องดำเนินการด้วยความเหมาะสม เคารพสิทธิของผู้ต้องสงสัย	สำรวจความเห็นประชาชน/ผู้เชี่ยวชาญ

ตารางที่ ผ2 กรอบการประเมินของ The United Nations

กรอบการประเมิน	ประเด็นหลักในการประเมิน	หัวข้อที่ประเมิน	หัวข้อย่อยในการประเมิน	ลักษณะข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน
ด้านที่ 1 ตำรวจ (Police)	1.1 ผลการปฏิบัติงาน	1.1.1 ประสิทธิภาพและประสิทธิผล	1. การควบคุมอาชญากรรม	PS
			2. การตอบสนองต่อการขอความช่วยเหลือ	ES
			3. ความพึงพอใจที่มีต่อการแจ้งความอาชญากรรม	PS
			4. การตอบสนองต่อรายงานความรุนแรงในที่พำนักอาศัย	ES
			5. การตอบสนองต่อความรุนแรงทางเพศแต่เด็กและผู้หญิง	PS
			6. การควบคุมการลงโทษผู้กระทำความผิดโดยพลการ	ES
			7. การแก้ปัญหาคดีฆาตกรรม	AD
		1.1.2 ความเชื่อมั่นของประชาชน	8. สถิติอาชญากรรมที่มีการแจ้งตำรวจ	PS
			9. สถิติอาชญากรรมที่มีการแจ้งโดยผู้หญิง	PS
			10. การให้บริการชุมชนโดยตำรวจ	PS
			11. ความเท่าเทียมในการปฏิบัติของตำรวจต่อผู้ชายและผู้หญิง	PS
			12. การยอมรับสันติวิธีเพื่อไม่ให้ผู้ทำผิดต้องรับโทษ	PS

หมายเหตุ PS = การสำรวจความเห็น ES = ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ DR = ประเมินจากเอกสาร AD = ข้อมูลของภาครัฐ FD = ข้อมูลของสหประชาชาติ

ตารางที่ ผ2 กรอบการประเมินของ The United Nations (ต่อ)

กรอบการประเมิน	ประเด็นหลักในการประเมิน	หัวข้อที่ประเมิน	หัวข้อย่อยในการประเมิน	ลักษณะข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน
ด้านที่ 1 ตำรวจ (Police)	1.2 ความน่าเชื่อถือ ความโปร่งใส และความรับผิดชอบ	1.2.1 ความน่าเชื่อถือและความรับผิดชอบ	13. การใช้อำนาจของตำรวจ	ES
			14. การใช้กำลังของตำรวจเพื่อให้ได้คำสารภาพ	PS
			15. การสอบสวนการประพฤติมิชอบของตำรวจ	ES
			16. กระบวนการในการสอบสวนตำรวจที่ประพฤติมิชอบ	DR
			17. การดำเนินการกับตำรวจที่ประพฤติมิชอบ	ES
			18. ทศนคติของประชาชนที่มีต่อตำรวจ	PS
		1.2.2 ความโปร่งใส	19. มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการร้องเรียนเรื่องตำรวจสู่สาธารณะชน	DR
			20. มีการเปิดเผยข้อมูลด้านงบประมาณของตำรวจ	DR
			21. ข้อมูลการเสียชีวิตในระหว่างถูกคุมขังโดยตำรวจ หรือเป็นการเสียชีวิตเนื่องจากการกระทำของตำรวจ	DR

หมายเหตุ PS = การสำรวจความเห็น ES = ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ DR = ประเมินจากเอกสาร AD = ข้อมูลของภาครัฐ FD = ข้อมูลของสหประชาชาติ

ตารางที่ ผ2 กรอบการประเมินของ The United Nations (ต่อ)

กรอบการประเมิน	ประเด็นหลักในการประเมิน	หัวข้อที่ประเมิน	หัวข้อย่อยในการประเมิน	ลักษณะข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน
<u>ด้านที่ 1</u> ตำรวจ (Police)	1.3 การปฏิบัติต่อผู้ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มผู้ด้อยโอกาส		22. ไม่มีการเลือกปฏิบัติต่อผู้ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มผู้ด้อยโอกาส	PS
			23. ตำรวจมีนโยบายและแนวทางการทำงานที่ให้สำคัญต่อการปกป้องเยาวชนในประเด็นที่อ่อนไหว	DR
			24. การปฏิบัติต่อเยาวชนผู้กระทำความผิด	ES
			25. กระบวนการทำงานที่มีความระมัดระวังเมื่อต้องดำเนินการกับผู้ที่มีความผิดปกติทางจิตที่เป็นผู้ต้องสงสัยหรือผู้ต้องหา	DR

หมายเหตุ PS = การสำรวจความเห็น ES = ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ DR = ประเมินจากเอกสาร AD = ข้อมูลของภาครัฐ FD = ข้อมูลของสหประชาชาติ

ตารางที่ ผ2 กรอบการประเมินของ The United Nations (ต่อ)

กรอบการประเมิน	ประเด็นหลักในการประเมิน	หัวข้อที่ประเมิน	หัวข้อย่อยในการประเมิน	ลักษณะข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน
ด้านที่ 1 ตำรวจ (Police)	1.4 ความสามารถ/ความพร้อม	1.4.1 ความพร้อมของอุปกรณ์และสถานที่	26. อุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานของตำรวจมีอยู่อย่างเพียงพอ	ES
			27. จำนวนพื้นที่ในการรับเรื่องร้องเรียนและจำนวนห้องคุมขัง	FD
			28. ความสามารถในการทดสอบทางนิติวิทยา	ES
		1.4.2 บุคลากร	29. กระบวนการคัดเลือกบุคลากร	PS
			30. ค่าตอบแทนของตำรวจ	ES
			31. ความสามารถในการเก็บรวบรวมและเก็บรักษาหลักฐาน	ES
			32. กระบวนการตรวจสอบภูมิหลังของตำรวจ	ES
			33. ทักษะคดีของประชาชนที่มีต่อกระบวนการตรวจสอบภูมิหลังของตำรวจ	PS
			34. ความเหมาะสมของสัดส่วนของเพศในหน่วยงานตำรวจ	AD
			35. ความสามารถในการทำงานของตำรวจที่ทำงานในด้านการลงพื้นที่เพื่อปฏิบัติงาน	ES

หมายเหตุ PS = การสำรวจความเห็น ES = ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ DR = ประเมินจากเอกสาร AD = ข้อมูลของภาครัฐ FD = ข้อมูลของสหประชาชาติ

ตารางที่ ผ2 กรอบการประเมินของ The United Nations (ต่อ)

กรอบการประเมิน	ประเด็นหลักในการประเมิน	หัวข้อที่ประเมิน	หัวข้อย่อยในการประเมิน	ลักษณะข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน
<u>ด้านที่ 1</u> ตำรวจ (Police)	1.4 ความสามารถ/ความพร้อม	1.4.3 ความสามารถในการบริหารจัดการ	36. จ่ายเงินเดือนตรงเวลา	ES
			37. ความสามารถในการเก็บบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงาน	ES, FD
			38. การวางแผนการทำงานและวางแผนงบประมาณ	DR
			39. ระบบการบริหารจัดการของตำรวจ	ES
			40. ทักษะคติของประชาชนที่มีต่อตำรวจในระดับบริหาร	PS
			41. ความสามารถของตำรวจในระดับบริหาร	ES

หมายเหตุ PS = การสำรวจความเห็น ES = ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ DR = ประเมินจากเอกสาร AD = ข้อมูลของภาครัฐ FD = ข้อมูลของสหประชาชาติ

ตารางที่ ผ2 กรอบการประเมินของ The United Nations (ต่อ)

กรอบการประเมิน	ประเด็นหลักในการประเมิน	หัวข้อที่ประเมิน	หัวข้อย่อยในการประเมิน	ลักษณะข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน
ด้านที่ 2 ตุลาการ (Judiciary)	2.1 ผลการปฏิบัติงาน	2.1.1 ความเชื่อมั่นของประชาชน	42. กระบวนการตุลาการให้ความเคารพต่อสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาและผู้เสียหาย	PS
			43. ความเป็นกลางของศาล	PS
			44. ความเชื่อมั่นที่มีต่อการทำงานของอัยการ	ES
		2.1.2 การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม	45. ความเพียงพอของล่าม	ES
			46. การปกป้องสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาและผู้เสียหาย	ES
			47. การเข้าถึงกระบวนการเยียวยาหากไม่ได้รับความเป็นธรรมจากกระบวนการยุติธรรม	ES
			48. ค่าธรรมเนียมในการขึ้นศาล	PS
			49. ความช่วยเหลือทางกฎหมายสำหรับผู้ยากจน	ES
			50. ความรู้ความสามารถของตัวแทนทางกฎหมาย	ES
			51. การตอบสนองต่อความรุนแรงเนื่องจากเพศ	PS
		2.1.3 ประสิทธิภาพและประสิทธิภาพ	52. ความล่าช้าในการทำงานเกินกว่าสมควร	ES
			53. ทักษะคดีที่ประชาชนมีต่อความล่าช้าในการทำงาน	PS
			54. การคุมขังระหว่างรอคำตัดสิน	AD
			55. เยวชนที่ถูกทำการคุมขังระหว่างรอคำตัดสิน	AD

หมายเหตุ PS = การสำรวจความเห็น ES = ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ DR = ประเมินจากเอกสาร AD = ข้อมูลของภาครัฐ FD = ข้อมูลของสหประชาชาติ

ตารางที่ ผ2 กรอบการประเมินของ The United Nations (ต่อ)

กรอบการประเมิน	ประเด็นหลักในการประเมิน	หัวข้อที่ประเมิน	หัวข้อย่อยในการประเมิน	ลักษณะข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน
ด้านที่ 2 ตุลาการ (Judiciary)	2.2 ความน่าเชื่อถือ ความโปร่งใส และความรับผิดชอบ	2.2.1 ความน่าเชื่อถือ และความเป็นอิสระ	56. การกำหนดระยะเวลาดำรงตำแหน่ง	DR
			57. การที่ผู้พิพากษาได้รับความคุ้มครองจากการถอดถอนหรือลงโทษ	ES
			58. ทศนคติของประชาชนเกี่ยวกับความเป็นกลางของความเป็นอิสระของระบบตุลาการ	PS
			59. การรับสินบนของผู้พิพากษา	PS
		2.2.2 ความโปร่งใสและความรับผิดชอบ	60. การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปนั่งฟังการพิจารณาคดี	ES
			61. มีการเปิดเผยข้อมูลการร้องเรียนที่มีต่อผู้พิพากษา	DR
			62. การสืบสวนอัยการที่ประพฤติมิชอบ	ES
			63. การสืบสวนผู้พิพากษาที่ถูกกล่าวหาว่าประพฤติมิชอบ	ES
			64. การใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบของผู้พิพากษา	ES
			65. การใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบของอัยการ	ES
			66. การดูแลและประเมินการทำงานของอัยการ	DR
			67. การดูแลและประเมินการทำงานของผู้พิพากษา	DR
			68. การเปิดเผยรายจ่ายของศาลต่อสาธารณชน	DR

ตารางที่ ผ2 กรอบการประเมินของ The United Nations (ต่อ)

กรอบการประเมิน	ประเด็นหลักในการประเมิน	หัวข้อที่ประเมิน	หัวข้อย่อยในการประเมิน	ลักษณะข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน
ด้านที่ 2 ตุลาการ (Judiciary)	2.3 การปฏิบัติต่อผู้ที่อยู่ใน กลุ่มเสี่ยงและกลุ่ม ผู้ด้อยโอกาส		69. ผู้พิพากษาบังคับใช้กฎหมายอย่างเท่าเทียม	ES
			70. แนวปฏิบัติของศาลที่มีต่อเยาวชน	ES, AD
			71. การให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่เยาวชนที่มีข้อขัดแย้งทางกฎหมาย	ES
			72. มีกระบวนการพิเศษในการดำเนินการสำหรับเยาวชนและพยานในคดีอาชญากรรม	DR
			73. การแสดงให้เห็นว่าการจำคุกเยาวชนเป็นทางเลือกสุดท้าย	ES, AD
			74. การประเมินผู้กระทำผิดที่มีปัญหาทางจิต	ES

หมายเหตุ PS = การสำรวจความเห็น ES = ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ DR = ประเมินจากเอกสาร AD = ข้อมูลของภาครัฐ FD = ข้อมูลของสหประชาชาติ

ตารางที่ ผ2 กรอบการประเมินของ The United Nations (ต่อ)

กรอบการประเมิน	ประเด็นหลักในการประเมิน	หัวข้อที่ประเมิน	หัวข้อย่อยในการประเมิน	ลักษณะข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน
ด้านที่ 2 ตุลาการ (Judiciary)	2.4 ความสามารถ/ความพร้อม	2.4.1 ความพร้อมของอุปกรณ์และสถานที่	75. อุปกรณ์และสถานที่ในการทำงานของศาล	ES
			76. อุปกรณ์ในการป้องกันเจ้าหน้าที่ของศาล	ES
			77. อุปกรณ์และสถานที่ในการลงโทษ	ES
		2.4.2 บุคลากร	78. สัดส่วนของผู้พิพากษาที่เป็นผู้หญิง	AD
			79. ความรู้ความสามารถของอัยการ	ES
			80. ความรู้ความสามารถของผู้พิพากษา	ES
			81. ความรู้ความสามารถของทนายจำเลย	ES
			82. ค่าตอบแทนของผู้พิพากษา	ES
			83. ค่าตอบแทนของอัยการ	ES

หมายเหตุ PS = การสำรวจความเห็น ES = ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ DR = ประเมินจากเอกสาร AD = ข้อมูลของภาครัฐ FD = ข้อมูลของสหประชาชาติ

ตารางที่ ผ2 กรอบการประเมินของ The United Nations (ต่อ)

กรอบการประเมิน	ประเด็นหลักในการประเมิน	หัวข้อที่ประเมิน	หัวข้อย่อยในการประเมิน	ลักษณะข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน
ด้านที่ 2 ตุลาการ (Judiciary)	2.4 ความสามารถ/ความพร้อม	2.4.3 ความสามารถในการบริหารจัดการ	84. ความสามารถในการวางแผนการทำงานและงบประมาณของศาล	ES, DR
			85. ความสามารถในการวางแผนการทำงานและงบประมาณของอัยการ	ES, DR
			86. การบริหารจัดการของศาล	ES
			87. การบริหารจัดการของอัยการ	ES
			88. ผู้พิพากษาได้รับคำตอบแทนตรงเวลา	ES
			89. อัยการได้รับคำตอบแทนตรงเวลา	ES
			90. ทนายจำเลยที่รัฐหาให้จำเลยได้รับคำตอบแทนตรงเวลา	ES
			91. คุณภาพของการเก็บข้อมูลของศาล	FD
			92. คุณภาพของการเก็บข้อมูลของอัยการ	FD

หมายเหตุ PS = การสำรวจความเห็น ES = ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ DR = ประเมินจากเอกสาร AD = ข้อมูลของภาครัฐ FD = ข้อมูลของสหประชาชาติ

ตารางที่ ผ2 กรอบการประเมินของ The United Nations (ต่อ)

กรอบการประเมิน	ประเด็นหลักในการประเมิน	หัวข้อที่ประเมิน	หัวข้อย่อยในการประเมิน	ลักษณะข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน
ด้านที่ 3 การคุมขัง (Prison)	3.1 ผลการปฏิบัติงาน	3.1.1 ความเป็นระเบียบเรียบร้อยและความปลอดภัย	93. การหลบหนีของนักโทษ	AD
			94. ความปลอดภัยของสถานที่คุมขัง	ES
			95. การทำร้ายผู้คุม	AD
			96. จำนวนผู้เสียชีวิตจากความรุนแรงในคุกต่อนักโทษ 1,000 คน	AD
			97. ทักษะจิตของประชาชนเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานที่คุมขัง	PS
			98. คุณค่าทางอาหารของอาหารที่นักโทษได้รับ	ES, FD
			99. ความสะอาดของน้ำดื่มและการสุขาภิบาล	ES
			100. มีการแยกผู้ต้องขังหญิงและชาย	AD
			101. การให้ครอบครัวผู้ต้องขังได้เยี่ยม	ES, AD
			102. คุณภาพของการให้บริการด้านสาธารณสุข	ES
			103. การตรวจสุขภาพก่อนคุมขัง	AD
			104. จำนวนนักโทษต่อเจ้าหน้าที่ด้านสาธารณสุข	AD
			105. จำนวนผู้เสียชีวิตที่มีได้เกิดจากเหตุรุนแรงในห้องขังต่อจำนวนนักโทษ 1,000 คน	AD

ตารางที่ ผ2 กรอบการประเมินของ The United Nations (ต่อ)

กรอบการประเมิน	ประเด็นหลักในการประเมิน	หัวข้อที่ประเมิน	หัวข้อย่อยในการประเมิน	ลักษณะข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน
ด้านที่ 3 การคุมขัง (Prison)	3.2 ความน่าเชื่อถือ ความโปร่งใส และความรับผิดชอบ	3.2.1 ความน่าเชื่อถือ	106. การคอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่	PS
			107. การคุมขังเป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมาย	ES
			108. การใช้กำลังมากเกินไปเกินกว่าเหตุ	ES
		3.2.2 ความโปร่งใสและความรับผิดชอบ	109. เปิดเผยข้อมูลรายจ่ายให้สาธารณชนได้รับรู้	DR
			110. เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการทำผิดของเจ้าหน้าที่ให้สาธารณชนได้รับรู้	DR
			111. เปิดเผยข้อมูลการเสียชีวิตระหว่างถูกคุมขังให้สาธารณชนได้รับรู้	DR
			112. เปิดโอกาสให้หน่วยงานด้านสิทธิมนุษยชนเข้าตรวจสอบหรือมีกลไกในการตรวจสอบ	ES
			113. กระบวนการรับเรื่องร้องเรียน	ES
			114. การดูแลและประเมินผลการปฏิบัติงาน	ES
	3.3 การปฏิบัติต่อผู้ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มผู้ด้อยโอกาส		115. การเลือกปฏิบัติ	PS
			116. เยาวชนและผู้ใหญ่ถูกคุมขังอยู่ร่วมกัน	AD
			117. ผู้ถูกคุมขังมีโอกาสปฏิบัติกิจทางศาสนาได้	ES
			118. มีการดูแลผู้ที่มีอาการป่วยทางจิต	ES

หมายเหตุ PS = การสำรวจความเห็น ES = ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ DR = ประเมินจากเอกสาร AD = ข้อมูลของภาครัฐ FD = ข้อมูลของสหประชาชาติ

ตารางที่ ผ2 กรอบการประเมินของ The United Nations (ต่อ)

กรอบการประเมิน	ประเด็นหลักในการประเมิน	หัวข้อที่ประเมิน	หัวข้อย่อยในการประเมิน	ลักษณะข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน
ด้านที่ 3 การคุมขัง (Prison))	3.4 ความสามารถ/ ความพร้อม	3.4.1 ความพร้อมของ อุปกรณ์และสถานที่	119. ความหนาแน่นของสถานที่คุมขัง	ES, AD
			120. สภาพของสถานที่คุมขังเยาวชน	ES
			121. สภาพของสถานที่คุมขังผู้หญิง	ES
			122. อุปกรณ์ในการสื่อสารและการขนส่ง	ES
		3.4.2 บุคลากร	123. จำนวนนักโทษต่อเจ้าหน้าที่	AD
			124. ค่าตอบแทนของเจ้าหน้าที่	ES
			125. ความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่	ES
			126. การฝึกอบรมด้านสิทธิมนุษยชน	ES
			127. ความสามารถในการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ใหม่	ES
			128. กระบวนการตรวจสอบภูมิหลังของเจ้าหน้าที่	PS
		3.4.4 ความสามารถในการบริหารจัดการ	129. การตรวจสอบสถานที่คุมขัง	ES
			130. การจัดการสถานที่คุมขังให้สอดคล้องกับมาตรฐานด้านสิทธิมนุษยชน	ES
			131. เจ้าหน้าที่ได้รับค่าตอบแทนตรงเวลา	ES
			132. ความสามารถในการวางแผนงานและงบประมาณ	ES, DR
			133. การบริหารการให้บริการในสถานที่คุมขัง	ES
			134. การเก็บและบริหารจัดการข้อมูล	ES, FD
			135. ความรู้ความสามารถของผู้บริหารสถานที่คุมขัง	ES

หมายเหตุ PS = การสำรวจความเห็น ES = ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ DR = ประเมินจากเอกสาร AD = ข้อมูลของภาครัฐ FD = ข้อมูลของสหประชาชาติ

ตารางที่ ผ3 กรอบการประเมินของ UNDP ในเวียดนาม

กรอบการประเมิน	หัวข้อที่ประเมิน	หัวข้อย่อยในการประเมิน	ลักษณะข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน
ด้านที่ 1 การเข้าถึง (Accessibility)	1.1 การเข้าถึงข้อมูลทางกฎหมาย	1. การมีข้อมูลด้านกฎหมายเพื่อเผยแพร่	สำรวจความเห็นประชาชน
		2. ทราบถึงความสำคัญของการได้ใบรับรองสิทธิในที่ดิน (Land-use right certificate)	สำรวจความเห็นประชาชน
		3. ทราบถึงแนวทางที่ใช้ในการแก้ปัญหาความขัดแย้งทางธุรกิจ	สำรวจความเห็นประชาชน
		4. ทราบถึงแนวทางที่ใช้ในการแก้ปัญหาความขัดแย้งด้านแรงงาน	สำรวจความเห็นประชาชน
		5. ทราบถึงแนวทางที่ใช้ในการแก้ปัญหาความขัดแย้งด้านการใช้ที่ดิน	สำรวจความเห็นประชาชน
		6. ทราบถึงแนวทางที่ใช้ในการแก้ปัญหาความขัดแย้งทางแพ่ง	สำรวจความเห็นประชาชน
	1.2 การเข้าถึงบริการพื้นฐานด้านกฎหมาย	7. การจดทะเบียนสมรส	สำรวจความเห็นประชาชน
		8. รัฐมีการให้บริการขั้นพื้นฐานด้านตุลาการ	สำรวจความเห็นประชาชน
		9. ความล่าช้าในการให้บริการด้านตุลาการ	สำรวจความเห็นประชาชน
		10. กระบวนการสมัครใบรับรองสิทธิในที่ดิน	สำรวจความเห็นประชาชน

ตารางที่ ผ3 กรอบการประเมินของ UNDP ในเวียดนาม (ต่อ)

กรอบการประเมิน	หัวข้อที่ประเมิน	หัวข้อย่อยในการประเมิน	ลักษณะข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน
<u>ด้านที่ 1</u> การเข้าถึง (Accessibility)	1.3 ความสามารถในการจ่าย	11. ค่าธรรมเนียมในการขอใบรับรองสิทธิในที่ดิน	สำรวจความเห็นประชาชน
		12. ค่าใช้จ่ายในการแก้ปัญหาความขัดแย้งด้านแรงงาน	สำรวจความเห็นประชาชน
		13. ประสิทธิภาพของวิธีการแก้ปัญหาข้อขัดแย้ง	สำรวจความเห็นประชาชน
<u>ด้านที่ 2</u> ความเท่าเทียมกัน (Equity)	2.1 ความเท่าเทียมกันทางกฎหมาย	14. ได้รับความคุ้มครองอย่างเป็นธรรมในข้อขัดแย้งด้านแรงงาน	สำรวจความเห็นประชาชน
		15. ความเท่าเทียมกันระหว่างกลุ่มชนต่างๆ ในสังคม	สำรวจความเห็นประชาชน
		16. ไม่มีการกีดกีด	สำรวจความเห็นประชาชน
	2.2 บทบาทของรัฐในการสร้าง ความเท่าเทียมกัน	17. รัฐเข้ามามีบทบาทในการแก้ปัญหาความขัดแย้งด้านแรงงาน	สำรวจความเห็นประชาชน
		18. รัฐเข้ามามีบทบาทในการปัญหาด้านการใช้ที่ดิน	สำรวจความเห็นประชาชน
		19. รัฐเข้ามามีบทบาทในการแก้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม	สำรวจความเห็นประชาชน

ตารางที่ ผ3 กรอบการประเมินของ UNDP ในเวียดนาม (ต่อ)

กรอบการประเมิน	หัวข้อที่ประเมิน	หัวข้อย่อยในการประเมิน	ลักษณะข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน
ด้านที่ 2 ความเท่าเทียมกัน (Equity)	2.3 การตอบสนองต่อข้อร้องเรียนของประชาชนที่มีต่อการ ทำงานของรัฐ	20. ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการตามข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการทำงานของรัฐ	สำรวจความเห็นประชาชน
		21. ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการตามข้อร้องเรียนเกี่ยวกับกฎหมายทางธุรกิจ	สำรวจความเห็นประชาชน
		22. ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการตามข้อร้องเรียนเกี่ยวกับที่ดิน	สำรวจความเห็นประชาชน
		23. ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการตามข้อร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหามลพิษ	สำรวจความเห็นประชาชน
		24. จำนวนข้อร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ยังไม่ได้รับการแก้ไข	สำรวจความเห็นประชาชน
ด้านที่ 3 ความน่าเชื่อถือ (Integrity)	3.1 กิจกรรมด้านตุลาการในการ ต่อต้านการคอร์รัปชัน	25. คอร์รัปชันในการแก้ปัญหาทางแพ่ง	สำรวจความเห็นประชาชน
		26. คอร์รัปชันในการทำงานของรัฐ	สำรวจความเห็นประชาชน
	3.2 ความเป็นมืออาชีพในการ ทำงาน	27. ความเป็นมืออาชีพของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาทางแพ่ง	สำรวจความเห็นประชาชน
		28. ความเป็นมืออาชีพของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาด้านการทำงาน ของรัฐ	สำรวจความเห็นประชาชน

ตารางที่ ผ3 กรอบการประเมินของ UNDP ในเวียดนาม (ต่อ)

กรอบการประเมิน	หัวข้อที่ประเมิน	หัวข้อย่อยในการประเมิน	ลักษณะข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน
ด้านที่ 3 ความซื่อสัตย์ (Integrity)	3.2 ความเป็นมืออาชีพในการทำงาน (ต่อ)	29. ความรวดเร็วในการทำงานของเจ้าหน้าที่ในการแก้ปัญหาทางแพ่ง	สำรวจความเห็นประชาชน
		30. ความรวดเร็วในการทำงานของเจ้าหน้าที่ในการแก้ปัญหาด้านการทำงานของรัฐบาล	สำรวจความเห็นประชาชน
	3.3 การกำกับดูแลโดยหน่วยงาน ด้านตุลาการ	31. การกำกับดูแลหน่วยงานในระดับท้องถิ่น	สำรวจความเห็นประชาชน
		32. การกำกับดูแลหน่วยงานในระดับจังหวัด	สำรวจความเห็นประชาชน
ด้านที่ 4 ความเชื่อมั่นและประสิทธิภาพ (Reliability and Efficiency)	4.1 ความชัดเจนแน่นอนของ กระบวนการ	33. ความเห็นของประชาชนเกี่ยวกับขั้นตอนการขอใบรับรองสิทธิในที่ดิน	สำรวจความเห็นประชาชน
		34. ความชัดเจนแน่นอนของกระบวนการแก้ปัญหาทางแพ่ง	สำรวจความเห็นประชาชน
	4.2 ความเชื่อมั่นที่มีต่อหน่วยงาน ของรัฐ	35. ความชัดเจนแน่นอนของกระบวนการแก้ปัญหาด้านการทำงานของรัฐบาล	สำรวจความเห็นประชาชน
		36. ความเชื่อมั่นในวัตถุประสงค์ของการใช้ที่ดิน	สำรวจความเห็นประชาชน
		37. ความเชื่อมั่นในการวางแผนการใช้ที่ดิน	สำรวจความเห็นประชาชน
		38. ทศนคติที่มีต่อใบรับรองสิทธิในที่ดิน	สำรวจความเห็นประชาชน
		39. ความเชื่อมั่นในบทบาทของรัฐในการแก้ปัญหาความขัดแย้งด้านแรงงาน	สำรวจความเห็นประชาชน
	4.3 การแก้ไขขัดแย้งทางกฎหมาย	40. การเจรจาตกลงปัญหาทางแพ่ง	สำรวจความเห็นประชาชน
		41. การเจรจาตกลงปัญหาด้านการทำงานของรัฐบาล	สำรวจความเห็นประชาชน

ตารางที่ ผ3 กรอบการประเมินของ UNDP ในเวียดนาม (ต่อ)

กรอบการประเมิน	หัวข้อที่ประเมิน	หัวข้อย่อยในการประเมิน	ลักษณะข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน
ด้านที่ 5 การรับรองสิทธิขั้นพื้นฐาน (Guarantee of fundamental rights)	5.1 ทราบสิทธิขั้นพื้นฐาน	42. ทราบรายละเอียดของรัฐธรรมนูญ	สำรวจความเห็นประชาชน
		43. ทราบถึงกระบวนการแก้ไขกฎหมาย	สำรวจความเห็นประชาชน
		44. ทราบถึงสิทธิในการออกเสียงประชามติ	สำรวจความเห็นประชาชน
		45. ทราบถึงสิทธิที่จะมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ไขกฎหมาย	สำรวจความเห็นประชาชน
		46. ทราบถึงสิทธิในการรับมรดก	สำรวจความเห็นประชาชน
		47. ทราบถึงสิทธิในการเรียนในระดับประถมโดยไม่มีค่าใช้จ่าย	สำรวจความเห็นประชาชน
		48. ทราบถึงสิทธิในการได้รับความคุ้มครองทางกฎหมายโดยไม่มีค่าใช้จ่ายของผู้มีรายได้น้อย	สำรวจความเห็นประชาชน

ตารางที่ ผ3 กรอบการประเมินของ UNDP ในเวียดนาม (ต่อ)

กรอบการประเมิน	หัวข้อที่ประเมิน	หัวข้อย่อยในการประเมิน	ลักษณะข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน
ด้านที่ 5 การรับรองสิทธิขั้นพื้นฐาน (Guarantee of fundamental rights)	5.2 กลไกในการปกป้องสิทธิตามกฎหมาย	49. สิทธิในการร้องเรียน	สำรวจความเห็นประชาชน
		50. ผู้ร้องเรียนได้รับการคุ้มครองจากการข่มขู่คุกคาม	สำรวจความเห็นประชาชน
		51. ทราบถึงการเลือกตั้งหัวหน้าหมู่บ้าน	สำรวจความเห็นประชาชน
		52. ทราบถึงการเลือกตั้งสภาจังหวัด	สำรวจความเห็นประชาชน
		53. ทราบถึงการเลือกตั้งผู้ดำรงตำแหน่งในสภาแห่งชาติ	สำรวจความเห็นประชาชน
		54. มีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง	สำรวจความเห็นประชาชน
		55. ทราบถึงสิทธิในการมีส่วนร่วม	สำรวจความเห็นประชาชน
		56. ทราบถึงกฎระเบียบของสหภาพแรงงาน	สำรวจความเห็นประชาชน

ตารางที่ ผ3 กรอบการประเมินของ UNDP ในเวียดนาม (ต่อ)

กรอบการประเมิน	หัวข้อที่ประเมิน	หัวข้อย่อยในการประเมิน	ลักษณะข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน
ด้านที่ 5 การรับรองสิทธิขั้นพื้นฐาน (Guarantee of fundamental rights)	5.3 การรับรองการใช้สิทธิขั้นพื้นฐาน	57. เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น	สำรวจความเห็นประชาชน
		58. เสรีภาพในการตีพิมพ์	สำรวจความเห็นประชาชน
		59. สิทธิในการรวมกลุ่ม	สำรวจความเห็นประชาชน
		60. สิทธิในการตั้งสมาคม	สำรวจความเห็นประชาชน
		61. สิทธิในการชุมนุมเพื่อแสดงความเห็น	สำรวจความเห็นประชาชน
		62. เสรีภาพในความเชื่อ	สำรวจความเห็นประชาชน
		63. เสรีภาพในการนับถือศาสนา	สำรวจความเห็นประชาชน
		64. เสรีภาพในการเลือกที่อยู่	สำรวจความเห็นประชาชน
		65. สิทธิของเยาวชน	สำรวจความเห็นประชาชน

ตารางที่ ผ4 กรอบการประเมินของ Democracy Barometer

กรอบการประเมิน	หัวข้อที่ประเมิน	หัวข้อย่อยในการประเมิน	ลักษณะข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน
<u>ด้านที่ 1</u> ความเท่าเทียมกันในทางกฎหมาย (Equality before the law)	1.1 ความเป็นกลางของศาลตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ	1. รัฐธรรมนูญมีข้อกำหนดเกี่ยวกับความเป็นธรรมในการทำงานของศาล	เอกสาร/การประเมินด้วยผู้เชี่ยวชาญ
		2. รัฐธรรมนูญรับรองให้การได้ส่วนเป็นการได้ส่วนสาธารณะ	เอกสาร/การประเมินด้วยผู้เชี่ยวชาญ
	1.2 ความเป็นอิสระของฝ่ายตุลาการ	3. ระดับความเป็นอิสระของระบบตุลาการจากการคอร์รัปชันและแรงกดดันจากภายนอก	เอกสาร/การประเมินด้วยผู้เชี่ยวชาญ
		4. ระดับความเป็นอิสระของระบบตุลาการจากฝ่ายการเมือง ข้าราชการ ประชาชน และบริษัท	เอกสาร/การประเมินด้วยผู้เชี่ยวชาญ
	1.3 ความเป็นกลางของระบบกฎหมาย	5. กรอบคิดทางกฎหมายมีประสิทธิภาพและไม่ถูกบิดเบือน	เอกสาร/การประเมินด้วยผู้เชี่ยวชาญ
		6. ความน่าเชื่อถือของระบบกฎหมาย	สำรวจความเห็นประชาชน/การประเมินด้วยผู้เชี่ยวชาญ

ตารางที่ ๗4 กรอบการประเมินของ Democracy Barometer (ต่อ)

กรอบการประเมิน	หัวข้อที่ประเมิน	หัวข้อย่อยในการประเมิน	ลักษณะข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน
ด้านที่ 2 คุณภาพของระบบกฎหมาย (Quality of the legal system)	2.1 รัฐธรรมนูญ/กฎหมายได้มีการบัญญัติถึงความเห็นมีอาชีพของฝ่ายตุลาการ	7. มีเงื่อนไขด้านคุณสมบัติที่ชัดเจนในการคัดเลือกผู้พิพากษา	เอกสาร/การประเมินด้วยผู้เชี่ยวชาญ
		8. มีการกำหนดระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งของผู้พิพากษา หรือมีระดับความเป็นมืออาชีพในการทำงานสูง	เอกสาร/การประเมินด้วยผู้เชี่ยวชาญ
	2.2 ความเชื่อมั่นในการทำงานของฝ่ายตุลาการ	9. ความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อระบบกฎหมาย	สำรวจความเห็นประชาชน/ผู้เชี่ยวชาญ
		10. ความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อการบริหารกระบวนการยุติธรรม	สำรวจความเห็นประชาชน/ผู้เชี่ยวชาญ
	2.3 ความเชื่อมั่นที่มีต่อตำรวจ	11. ความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อตำรวจ	สำรวจความเห็นประชาชน
		12. ความน่าเชื่อถือและประสิทธิภาพในการทำงานของตำรวจ	สำรวจความเห็นประชาชน

ตารางที่ ผ5 กรอบการประเมินของ The Global Competitiveness Report

กรอบการประเมิน	หัวข้อที่ประเมิน	หัวข้อย่อยในการประเมิน	ลักษณะข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน
หน่วยงานของภาครัฐ (Public Institutions)	1. กรรมสิทธิ์	1. กรรมสิทธิ์	สำรวจความเห็น
		2. การปกป้องทรัพย์สินทางปัญญา	สำรวจความเห็น
	2. จริยธรรมและการคอร์รัปชัน	3. การใช้งบประมาณแผ่นดิน	สำรวจความเห็น
		4. ความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อนักการเมือง	สำรวจความเห็น
		5. การให้สินบน	สำรวจความเห็น
	3. การถูกแทรกแซง	6. อิสระของระบบตุลาการ	สำรวจความเห็น
		7. ความไม่เป็นกลางของเจ้าหน้าที่ของรัฐ	สำรวจความเห็น
	4. ประสิทธิภาพของรัฐ	8. การใช้งบประมาณอย่างขาดประสิทธิภาพ	สำรวจความเห็น
		9. ภาระที่เกิดจากข้อกำหนด/กฎหมายของรัฐ	สำรวจความเห็น
		10. ประสิทธิภาพของกรอบทางกฎหมายในการแก้ไขความขัดแย้งทางกฎหมาย	สำรวจความเห็น
		11. ประสิทธิภาพของกรอบทางกฎหมายในการโต้แย้ง/ร้องเรียนข้อกำหนด/กฎหมาย	สำรวจความเห็น
		12. ความโปร่งใสในการกำหนดนโยบายของรัฐ	สำรวจความเห็น
	5. ความปลอดภัย	13. ความเสียหายทางธุรกิจจากการก่อการร้าย	สำรวจความเห็น
		14. ความเสียหายทางธุรกิจจากอาชญากรรมและความรุนแรง	สำรวจความเห็น
		15. องค์การอาชญากรรม	สำรวจความเห็น
		16. ความน่าเชื่อถือในการทำงานของตำรวจ	สำรวจความเห็น

ตารางที่ ผ6 กรอบการประเมินของ World Competitiveness Yearbook

กรอบการประเมิน	หัวข้อที่ประเมิน	หัวข้อย่อยในการประเมิน	ลักษณะข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน
ประสิทธิภาพของรัฐ (Government Efficiency)	1. โครงสร้างเชิงสถาบันของรัฐ	1. กรอบข้อกำหนดและกฎหมาย	สำรวจความเห็น
		2. รัฐสามารถดำเนินการตามนโยบายที่วางไว้	สำรวจความเห็น
		3. ความโปร่งใสในนโยบายและการทำงานของรัฐบาล	สำรวจความเห็น
		4. ขั้นตอนทางราชการไม่เป็นอุปสรรคต่อการทำธุรกิจ	สำรวจความเห็น
		5. ปราศจากการติดสินบนและคอร์รัปชั่น	สำรวจความเห็น
	2. กฎหมายแรงงาน	6. กฎหมายแรงงานไม่เป็นอุปสรรคต่อการทำธุรกิจ	สำรวจความเห็น
		7. กฎหมายคนต่างด้าวไม่เป็นอุปสรรคต่อการทำธุรกิจ	สำรวจความเห็น
	3. กรอบทางสังคม	8. ความยุติธรรมในกระบวนการตุลาการ	สำรวจความเห็น
		9. ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	สำรวจความเห็น
		10. ความเสี่ยงจากความไม่มั่นคงทางการเมือง	สำรวจความเห็น

ตารางที่ ๗7 การประเมินความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม

ประเด็นหัวข้อ	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	วิธีการวัด
หัวข้อที่ 1 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน			
ภัยอาชญากรรม	จำนวนคดีอาชญากรรมที่มีการรับแจ้งของตำรวจ	สถิติข้อมูลทางการบริหาร	- ข้อมูลสถิติการรับแจ้งเตือนอาชญากรรมด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ของประชาชนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เทียบเคียงเป็นอัตราคดีต่อประชากร - ประเภทคดีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน อันได้แก่ คดีประทุษร้ายต่อชีวิตร่างกาย คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ความผิดทางเพศ ความผิดเกี่ยวกับการถูกล่อลวง โดยเฉลี่ยน้ำหนักตามระดับความเสียหาย หมายเหตุ: ใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ย 3 ปี เป็นฐานคะแนนกลางสำหรับคำนวณคะแนน
	จำนวนร้อยละของการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม	การสำรวจความคิดเห็นสาธารณะ	- ผลการสำรวจโอกาสการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมจากกลุ่มตัวอย่างประชาชนทั่วไป ประชาชนทั่วประเทศ - แยกประเภทคดีตามแนวทางการสำรวจอาชญากรรมภาคประชาชน หมายเหตุ: ใช้กรณีการสำรวจครั้งแรกเป็นฐานคะแนนกลางสำหรับคำนวณคะแนน

ประเด็นหัวข้อ	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	วิธีการวัด
ภัยอาชญากรรม (ต่อ)	จำนวนคดีอุกฉกรรจ์สะเทือนขวัญและคดี เป็นที่สนใจของประชาชนที่มีการนำเสนอ ข่าวผ่านสื่อมวลชน	สถิติข้อมูลทางการบริหาร	— ข้อมูลสถิติจากการประมวลข่าวอาชญากรรมที่มีการ นำเสนอผ่านสื่อมวลชน หมายเหตุ: ใช้เกณฑ์การสำรวจครั้งแรกเป็นฐานคะแนนกลาง สำหรับคำนวณคะแนน
หัวข้อที่ 2 ความหวาดกลัวภัยของประชาชน			
ความรู้สึกหวาดกลัวภัย อาชญากรรมของประชาชนใน พื้นที่	ความรู้สึกของประชาชนต่อสถานการณ์ ปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่พักอาศัย	การสำรวจความคิดเห็น สาธารณะ	— ผลการสำรวจความคิดเห็นประชาชนต่อภัยอาชญากรรมใน พื้นที่ตามแนวทางการสำรวจอาชญากรรมภาคประชาชน หมายเหตุ: ใช้ค่าคะแนนการประเมินเป็นเกณฑ์
	ความรู้สึกของประชาชนต่อความ ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในพื้นที่พัก อาศัย	การสำรวจความคิดเห็น สาธารณะ	— ผลการสำรวจความคิดเห็นประชาชนต่อภัยอาชญากรรมใน พื้นที่ตามแนวทางการสำรวจอาชญากรรมภาคประชาชน หมายเหตุ: ใช้ค่าคะแนนการประเมินเป็นเกณฑ์
	เปรียบเทียบจำนวนข่าวเชิงบวกเชิงลบ ด้านกระบวนการยุติธรรม	สถิติข้อมูลทางการบริหาร	— ข้อมูลสถิติจากการประมวลข่าวอาชญากรรมที่มีการ นำเสนอผ่านสื่อมวลชน

ประเด็นหัวข้อ	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	วิธีการวัด
หัวข้อที่ 3 ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการยุติธรรม			
ตำรวจ	ความรู้สึกรักของประชาชนต่อการตอบสนองต่อการร้องขอความช่วยเหลือและการแก้ปัญหาให้กับประชาชน	การสำรวจความคิดเห็นสาธารณะ	— แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นประชาชน
ตำรวจ (ต่อ)	การตอบสนองต่อการแจ้งเหตุ	การสำรวจความคิดเห็นผู้เสียหาย/ผู้ปฏิบัติงาน	— แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นผู้เสียหายด้านกระบวนการยุติธรรมและผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรม
	การให้บริการชุมชน	การสำรวจความคิดเห็นสาธารณะ	— แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นประชาชน
	เป็นไปได้หรือไม่ที่จะเสนอสินบนให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อให้พ้นจากการจับกุมหรือให้มีการเลือกปฏิบัติในการบังคับกฎหมาย	การสำรวจความคิดเห็นสาธารณะ	— แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นประชาชน
อัยการ	ความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการวินิจฉัยคดีของอัยการเป็นไปด้วยความยุติธรรม	การสำรวจความคิดเห็นสาธารณะ	— แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นประชาชน

ประเด็นหัวข้อ	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	วิธีการวัด
	กระบวนการวินิจฉัยคดีของอัยการมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล	การสำรวจความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ปฏิบัติงาน	— แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญด้าน กระบวนการยุติธรรมและผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการ ยุติธรรม
	เป็นไปได้หรือไม่ที่จะเสนอสินบนให้เจ้า พนักงานเพื่อให้พ้นจากคดี	การสำรวจความคิดเห็น สาธารณะ	— แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นประชาชน
ศาล	ความสามารถของระบบการพิจารณาคดี ของศาลโดยไม่มีค่าเช่า	การสำรวจความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ปฏิบัติงาน	— แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญด้าน กระบวนการยุติธรรมและผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการ ยุติธรรม
	ประชาชนเชื่อมั่นว่าศาลตัดสินด้วยความ เป็นธรรม ปราศจากการแทรกแซง	การสำรวจความคิดเห็น สาธารณะ	— แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นประชาชน
	เป็นไปได้หรือไม่ที่จะเสนอสินบนให้ศาล เพื่อพ้นจากคดี	การสำรวจความคิดเห็น สาธารณะ	— แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นประชาชน

ประเด็นหัวข้อ	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	วิธีการวัด
การตรวจพิสูจน์ทาง วิทยาศาสตร์ และ พยานหลักฐาน	ศักยภาพของเครื่องมือในการตรวจพิสูจน์ หาพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ และมี การจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ได้ครอบคลุม อย่างเพียงพอ	การสำรวจความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ปฏิบัติงาน	— แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญด้าน กระบวนการยุติธรรมและผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการ ยุติธรรม
	มีเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญตำรวจท้องถิ่นที่มี ทักษะและความสามารถเพียงพอในการ เก็บรวบรวมและรักษาพยานหลักฐานในที่ เกิดเหตุ	การสำรวจความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ปฏิบัติงาน	— แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญด้าน กระบวนการยุติธรรมและผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการ ยุติธรรม

ประเด็นหัวข้อ	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	วิธีการวัด
หัวข้อที่ 4 การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม			
	ประชาชนได้รับความรู้เพียงพอในการติดต่อขอรับบริการหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม	การสำรวจความคิดเห็นสาธารณะ	— แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นประชาชน
	ความพร้อมในการให้บริการความช่วยเหลือทางกฎหมายให้แก่ผู้ต้องหาหรือจำเลยผู้ยากไร้ในการต่อสู้คดี	การสำรวจความคิดเห็นสาธารณะ	— แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นประชาชน
	การเข้าถึงการเยียวยาความเสียหายอันเนื่องมาจากผลกระทบจากการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมเป็นไปโดยเป็นธรรม	การสำรวจความคิดเห็นสาธารณะ	— แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นประชาชน
	กระบวนการยุติธรรมมีการปฏิบัติกับประชาชนทุกหมู่เหล่าอย่างเท่าเทียม	การสำรวจความคิดเห็นสาธารณะ	— แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นประชาชน

ประเด็นหัวข้อ	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	วิธีการวัด
หัวข้อที่ 5 ช่องทางในการระงับข้อพิพาท			
	ความสามารถของบุคคลในการได้รับความช่วยเหลือไกล่เกลี่ยระงับข้อพิพาทโดยไม่ต้องแจ้งความร้องทุกข์	การสำรวจความคิดเห็น สาธารณะ	— แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นประชาชน
	การให้บริการให้ความช่วยเหลือผู้เสียหายในการเจรจาตกลงเรียกร้องค่าเสียหายกับฝ่ายกระทำผิดในระหว่างที่มีการดำเนินคดี	การสำรวจความคิดเห็น สาธารณะ	— แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นประชาชน
	การให้บริการของเครือข่ายยุติธรรมชุมชนในการช่วยเหลือดูแลระงับข้อพิพาทในชุมชน	การสำรวจความคิดเห็น สาธารณะ	— แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นประชาชน
หัวข้อที่ 6 ความพึงพอใจต่อการดำเนินการของบุคลากร/หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม			
ตำรวจ	ความพึงพอใจของประชาชนต่อบริการของตำรวจ	การสำรวจความคิดเห็น สาธารณะ	— แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นประชาชนตามแนวทางการสำรวจอาชญากรรมภาคประชาชน

ประเด็นหัวข้อ	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	วิธีการวัด
			— ความพึงพอใจต่อการบริการ การตรวจตราป้องกันเหตุ แจ่งเตือนอาชญากรรม ติดต่อแจ้งความ จัดให้มีการไต่ถามคดี ติดตามจับกุมตัวดำเนินคดี สอบสวนปากคำ สอบสวนปากคำผู้เสียหาย ติดตามทรัพย์สินกลับคือมา แจ้งความคืนหน้าของคดี
ตำรวจ (ต่อ)	ความพึงพอใจของประชาชนต่อเจ้าหน้าที่พนักงานฝ่ายปกครอง	การสำรวจความคิดเห็น สาธารณะ	— แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นประชาชนตามแนวทางการสำรวจอาชญากรรมภาคประชาชน — ความพึงพอใจต่อการบริการระวางป้องกันภัยในพื้นที่ ติดตามจับกุมตัวคนร้ายจัดให้มีการไต่ถามคดี
	ความพึงพอใจของประชาชนต่อหน่วยงานยุติธรรมชุมชน/ยุติธรรมจังหวัด	การสำรวจความคิดเห็น สาธารณะ	— แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นประชาชนตามแนวทางการสำรวจอาชญากรรมภาคประชาชน — ความพึงพอใจต่อการบริการรับเรื่องร้องเรียน ให้คำแนะนำข้อกฎหมาย/การดำเนินคดี คำแนะนำสิทธิของผู้เสียหายในทางคดี จัดให้มีการไต่ถามคดี
	ความพึงพอใจของประชาชนต่อพนักงานอัยการ	การสำรวจความคิดเห็น สาธารณะ	— แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นประชาชนตามแนวทางการสำรวจอาชญากรรมภาคประชาชน

ประเด็นหัวข้อ	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	วิธีการวัด
			— ความพึงพอใจต่อการบริการให้คำแนะนำข้อกฎหมาย/การดำเนินคดี การดำเนินคดี แจ้งความคืบหน้าคดี จัดให้มีการไต่สวนไต่สวน
	ความพึงพอใจของประชาชนต่อศาล	การสำรวจความคิดเห็น สาธารณะ	— แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นประชาชนตามแนว ทางการสำรวจอาชญากรรมภาคประชาชน — ความพึงพอใจต่อการบริการการดำเนินคดี แจ้งผลคดี จัดให้มีการไต่สวนไต่สวน
หัวข้อที่ 7 การปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด			
	อัตราการกระทำผิดซ้ำภายในระยะเวลา 1 ปี ของผู้พ้นโทษจากเรือนจำ	สถิติข้อมูลทางการบริหาร	— ข้อมูลสถิติผู้กระทำผิดซ้ำ
	อัตราการกระทำผิดซ้ำภายในระยะเวลา 1 ปี ของเด็กและเยาวชนผู้กระทำผิดที่ได้รับการปล่อยตัวจากศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชน	สถิติข้อมูลทางการบริหาร	— ข้อมูลสถิติผู้กระทำผิดซ้ำ

ประเด็นหัวข้อ	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	วิธีการวัด
	อัตราการกระทำผิดซ้ำของผู้ถูกคุมประพฤติระหว่างถูกคุมประพฤติ	สถิติข้อมูลทางการบริหาร	— สถิติกรมคุมประพฤติ
	อัตราการกระทำผิดซ้ำภายในระยะเวลา 1 ปี ของผู้ถูกคุมประพฤติภายหลังจากพ้นกำหนดคุมประพฤติ	สถิติข้อมูลทางการบริหาร	— ข้อมูลสถิติผู้กระทำผิดซ้ำ
	จำนวนผู้หลบหนีจากเรือนจำต่อผู้ต้องขัง 1,000 คน	สถิติข้อมูลทางการบริหาร	— ข้อมูลสถิติกรมราชทัณฑ์ หมายเหตุ: ใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ย 3 ปี เป็นฐานคะแนนกลางสำหรับคำนวณคะแนน
	จำนวนการก่อเหตุประท้วงหรือก่อจลาจลของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจหรือศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชน	สถิติข้อมูลทางการบริหาร	— ข้อมูลสถิติกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน หมายเหตุ: ใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ย 3 ปี เป็นฐานคะแนนกลางสำหรับคำนวณคะแนน
หัวข้อที่ 8 หลักประกันสิทธิเสรีภาพและการอำนวยความสะดวก			
	ตำรวจใช้อำนาจหน้าที่ (เช่น การจับกุม ตรวจค้น ยึด และการขัง) โดยปฏิบัติตาม	การสำรวจความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ปฏิบัติงาน	— แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญด้านกระบวนการยุติธรรมและผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรม

ประเด็นหัวข้อ	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	วิธีการวัด
	กรอบอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด		
	การใช้วิธีซ่อมทรمانเพื่อให้ผู้ต้องหารับสารภาพ	การสำรวจความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ปฏิบัติงาน	— แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญด้านกระบวนการยุติธรรมและผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรม
	กระบวนการตรวจสอบการกระทำผิดประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมเป็นอิสระโปร่งใส	การสำรวจความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ปฏิบัติงาน	— แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญด้านกระบวนการยุติธรรมและผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรม
	มีการดำเนินคดีในกรณีที่เจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมทุจริตหรือประพฤติมิชอบอย่างจริงจังด้วยความรวดเร็ว	การสำรวจความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ปฏิบัติงาน	— แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญด้านกระบวนการยุติธรรมและผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรม
	มีการเลือกปฏิบัติในการใช้อำนาจหน้าที่ในการบังคับกฎหมาย หรือการเรียกตรวจค้นของเจ้าหน้าที่บ่อยครั้งเพียงใด	การสำรวจความคิดเห็นสาธารณะ	— แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นประชาชน

ประเด็นหัวข้อ	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	วิธีการวัด
	มีการกลั่นแกล้งประชาชนไม่ได้รับความเป็นธรรมเกี่ยวกับคดีความทางอาญาบ่อยครั้งเพียงใด	การสำรวจความคิดเห็น สาธารณะ	— แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นประชาชน
	การเยียวยาความเสียหายของผู้ถูกฟ้องร้องดำเนินคดีโดยไม่เป็นธรรมหรือผู้บริสุทธิ์ที่ต้องหาคดีอาญา	การสำรวจความคิดเห็น สาธารณะ	— แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นประชาชน
	การคัดกรองบุคคลที่มาทำหน้าที่ตำรวจและกระบวนการตรวจสอบ ผู้ดำรงตำแหน่งที่ประพฤติมิชอบ	การสำรวจความคิดเห็น สาธารณะ	— แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นประชาชน
	การคัดกรองบุคคลที่มาทำหน้าที่อัยการและกระบวนการตรวจสอบ ผู้ดำรงตำแหน่งที่ประพฤติมิชอบเพียงพอ	การสำรวจความคิดเห็น สาธารณะ	— แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นประชาชน

ประเด็นหัวข้อ	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	วิธีการวัด
	การคัดกรองบุคคลที่มาทำหน้าที่ศาลและ กระบวนการตรวจสอบ ผู้ดำรงตำแหน่งที่ ประพฤติมิชอบ	การสำรวจความคิดเห็น สาธารณะ	— แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นประชาชน

ตารางที่ ผ8 ร่างตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่เสนอต่อหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมและภาคประชาชน

คุณค่า กระบวนการยุติธรรม	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	วิธีการวัด	หน่วยงานผู้รับผิดชอบการ จัดเก็บข้อมูล
1. การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม				
1.1 ประชาชนรับรู้สิทธิและความรู้ พื้นฐานในการเข้าถึงกระบวนการ ยุติธรรม	1.1.1 จำนวนประชาชนที่มีความรู้ เรื่องสิทธิและความรู้พื้นฐานในการ เข้าถึงกระบวนการยุติธรรม	การสำรวจภาคประชาชน (PS: Public Survey)	- การสำรวจความคิดเห็นประชาชนในพื้นที่ถึงการ รับรู้ การเข้าใจ และการเข้าถึงกระบวนการ ยุติธรรม (Justice Literacy) - ให้ประเมินถึงเรื่องการรับรู้สิทธิมนุษยชน สิทธิ พื้นฐานกระบวนการยุติธรรมการรับรู้ขั้นตอนและ กระบวนการ การติดต่อหน่วยงานเมื่อได้รับความ เดือดร้อนหรือตกเป็นผู้ต้องหา/จำเลยในคดีอาญา	สำนักงานกิจการยุติธรรม
1.2เหยื่ออาชญากรรม/ผู้เสียหาย ได้รับการคุ้มครองดูแลอย่างเต็มที่ ตามกฎหมาย	1.2.1 ร้อยละของผู้ประสบเหตุ อาชญากรรมที่ไม่ได้แจ้งความต่อตำรวจ	การสำรวจเหยื่ออาชญากรรม (CVS: Crime Victimization Survey)	- เป็นข้อคำถามซึ่งวัดโดยการสำรวจเหยื่อ อาชญากรรมของประชาชน (Crime Victimization Survey) - แสดงให้เห็นว่ามีเหยื่ออาชญากรรมจำนวนน้อย แค่ไหนที่ไม่ได้รับบริการจากกระบวนการยุติธรรม - หากมีเหยื่อที่ไม่แจ้งความจำนวนมากแสดงว่ามีผู้ ไม่ได้รับการดูแลจำนวนมาก หรือประชาชนไม่ เชื่อมั่นในการดูแลจึงมาแจ้งเหตุต่อเจ้าหน้าที่ - ให้ประเมินให้ทราบถึงปัญหาว่าเหตุใดไม่ได้แจ้งเหตุ และประเด็นการดูแลจากเจ้าหน้าที่อย่างทั่วถึงและ เท่าเทียม และไม่เลือกปฏิบัติต่อผู้เสียหาย	สำนักงานกิจการยุติธรรม

คุณค่า กระบวนการยุติธรรม	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	วิธีการวัด	หน่วยงานผู้รับผิดชอบการ จัดเก็บข้อมูล
	1.2.2 ร้อยละของการจ่ายเงิน เยียวยาผู้เสียหายในคดีอาญาเทียบ กับจำนวนผู้มีสิทธิได้รับค่าชดเชย ตามกฎหมาย	สถิติทางการ (AD: Administrative Data)	- สถิติการจ่ายเงินเยียวยาผู้เสียหายในคดีอาญาของ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ - สถิติคดีที่มีการรับแจ้งของตำรวจที่ผู้เสียหายอยู่ใน เกณฑ์ที่จะได้รับค่าชดเชยตามกฎหมาย - แสดงให้เห็นถึงช่องว่างในการดูแลชดเชยเหยื่อ คดีอาญา เพื่อหาทางแก้ไข	- กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ - ตำรวจ
	1.2.3 มูลค่าความเสียหายจากการ ตกเป็นเหยื่อคดีอาญา และจำนวนผู้ ที่ได้รับการชดเชยความเสียหาย	การสำรวจเหยื่ออาชญากรรม (CVS: Crime Victimization Survey)	- การสำรวจผู้เสียหายในคดีอาญาเพื่อทราบถึง ลักษณะความเสียหายและมูลค่าของความเสียหาย จากการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม และทราบถึง ประเด็นการชดเชยว่าได้รับการชดเชยเยียวยาที่ เหมาะสมหรือไม่ ทั้งจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และฝ่ายผู้กระทำผิด - เป็นประเด็นข้อคำถามในการการสำรวจเหยื่อ อาชญากรรม (CVS: Crime Victimization Survey)	สำนักงานกิจการยุติธรรม
1.3 ผู้ต้องหา/จำเลยได้รับโอกาส ต่อสู้คดีอย่างเต็มที่	1.3.1 จำนวนคดีที่พนักงานอัยการสั่งไม่ ฟ้องเนื่องจากเห็นว่าผู้ต้องหา ไม่มี ความผิด และจำนวนคดีที่ศาลพิพากษา ยกฟ้องเนื่องจากจำเลยไม่มีความผิด เปรียบเทียบกับจำนวนผู้ขอรับเงิน ชดเชยจากกรมคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพ	สถิติทางการ (AD: Administrative Data)	- สถิติจำนวนผู้ขอรับเงินชดเชยกรณีตกเป็นจำเลย แล้วปรากฏภายหลังว่าจำเลยไม่ได้กระทำความผิด เปรียบเทียบกับคดีที่ศาลพิพากษาว่าไม่มีความผิด ทั้งหมด ไม่นับรวมกรณียกฟ้องเนื่องจาก พยานหลักฐานไม่เพียงพอ เพื่อแสดงให้เห็นถึง ช่องว่างในการดูแลจำเลย	- กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ - อัยการ - ศาล

คุณค่า กระบวนการยุติธรรม	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	วิธีการวัด	หน่วยงานผู้รับผิดชอบการ จัดเก็บข้อมูล
			- พิจารณาประกอบกับจำนวนคดีที่พนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้องเพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้ต้องหามีโอกาสได้รับการต่อสู้คดีในชั้นสอบสวนมากน้อยเพียงใด - ให้ดูเนื้อหาประเด็นที่อัยการสั่งไม่ฟ้องหรือศาลยกฟ้องประกอบ ซึ่งสามารถแสดงให้เห็นว่ามีการให้โอกาสผู้ต้องหาต่อสู้คดีเพียงใด และประเด็นปัญหาที่ทำให้เกิดการจับผิดตัวขึ้น	
	1.3.2 สัดส่วนผู้ต้องขังระหว่างการพิจารณาคดี กับผู้ต้องหาที่ถูกจับกุมตัวทั้งหมด	สถิติทางการ (AD: Administrative Data)	- เก็บข้อมูลจากสถิติทางการของกรมราชทัณฑ์ - เปรียบเทียบจำนวนผู้ต้องขังระหว่างการพิจารณาคดีเปรียบเทียบผู้ต้องหาที่ถูกจับกุมตัวทั้งหมดของตำรวจ เพื่อแสดงให้เห็นถึงสัดส่วนผู้ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว - แสดงให้เห็นว่ามีการควบคุมผู้ต้องหาเท่าที่จำเป็นหรือไม่	- กรมราชทัณฑ์ - ตำรวจ
	1.3.3 จำนวนผู้ต้องหาระหว่างการพิจารณาที่ทราบเรื่องสิทธิในการประกันตัว และได้รับบริการช่วยเหลือด้านกระบวนการยุติธรรมที่มีคุณภาพ	การสำรวจผู้ต้องขังระหว่างการพิจารณา (DS: Detainees Survey)	- พิจารณาจากกลไกในความช่วยเหลือ และการรับทราบสิทธิในความช่วยเหลือต่างๆ โดยการสำรวจผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาคดีซึ่งเป็นกลุ่มที่มีปัญหาด้านการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมมากที่สุด - บริการที่สำรวจ กองทุนยุติธรรม การประกันตัว การเข้าถึงทนายหรือที่ปรึกษาทางกฎหมาย การพบ	กรมราชทัณฑ์

คุณค่า กระบวนการยุติธรรม	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	วิธีการวัด	หน่วยงานผู้รับผิดชอบการ จัดเก็บข้อมูล
			และเยี่ยมญาติ - ร้อยละของผู้ต้องหา/จำเลยที่ยากไร้และได้รับการบริการ การช่วยเหลือทางกฎหมายที่มีคุณภาพจากรัฐ	
	1.3.4 ความพร้อมของกลไกให้ ความช่วยเหลือกรณีจับผิดตัว	การตรวจประเมิน โดยผู้เชี่ยวชาญ (OB: Observation)	- พิจารณาจากกลไกและบริการในการให้ความ ช่วยเหลือผู้ต้องหา/จำเลยในการต่อสู้คดีกรณีมีการ จับผิดตัว และบริการทางการพิสูจน์หลักฐาน - พิจารณาจากการปฏิบัติต่อจำเลยในการต่อสู้คดี และการเข้าถึงพยานหลักฐานที่ต้องเท่าเทียมกับ ฝ่ายรัฐ - วัดโดยผู้ประเมิน (Observation) โดยพิจารณาจาก กลุ่มตัวอย่างคดีโดยชี้ให้เห็นจุดอ่อนหรือจุดบกพร่อง เพื่อปรับปรุงแก้ไข	คณะกรรมการประเมิน ประสิทธิภาพกระบวนการ ยุติธรรมทางอาญา
1.4 ผู้เกี่ยวข้องในคดี (ผู้เสียหาย/ ผู้ต้องหา/จำเลย) รับรู้สิทธิและ ได้รับข้อมูลการดำเนินคดีและผล การพิจารณาหลักฐานอย่างเต็มที่ ตามกฎหมาย	1.4.1 ประเมินการให้บริการแจ้ง สิทธิในแต่ละขั้นตอนและความ คืบหน้าผลคดี	การตรวจประเมินโดย ผู้เชี่ยวชาญ (OB: Observation)	- พิจารณาจากกลไกและบริการในการให้ผู้เสียหาย -ผู้ต้องหา-จำเลย รับรู้สิทธิและข้อมูลการดำเนินคดี ผลการพิจารณาพยานหลักฐาน และทราบความ คืบหน้าของคดีทุกระยะอย่างต่อเนื่อง - วัดโดยผู้ประเมิน (Observation) โดยพิจารณาจาก กลุ่มตัวอย่างคดีโดยชี้ให้เห็นจุดอ่อนหรือจุดบกพร่อง เพื่อปรับปรุงแก้ไข -	คณะกรรมการประเมิน ประสิทธิภาพกระบวนการ ยุติธรรมทางอาญา

คุณค่า กระบวนการยุติธรรม	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	วิธีการวัด	หน่วยงานผู้รับผิดชอบการ จัดเก็บข้อมูล
	1.4.2 จำนวนผู้เกี่ยวข้องในคดีหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (ผู้เสียหาย/ผู้ต้องหา/จำเลย) ที่ได้รับการแจ้งสิทธิ ความเป็นหนี้การดำเนินคดี และผลการพิจารณาพยานหลักฐานในคดีที่ตนเข้าไปเกี่ยวข้อง	การสำรวจผู้รับบริการ (US: User Survey)	- การสำรวจความคิดเห็นผู้เสียหาย ผู้ต้องหา และจำเลยในคดีเกี่ยวกับการแจ้งสิทธิและการรับรู้ความคืบหน้าและผลการพิจารณาพยานหลักฐานทั้งในชั้นสอบสวน อัยการ และศาล	สำนักงานกิจการยุติธรรม
2. ทำงานไม่ล่าช้า				
2.1 กระบวนการดำเนินการไม่ล่าช้าเกินควรในทุกขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรม	2.1.1 ความพึงพอใจต่อการตอบสนองต่อการแจ้งเหตุของตำรวจ	การสำรวจเหยื่ออาชญากรรม (CVS: Crime Victimization Survey)	- วัดจากการสำรวจความคิดเห็นประชาชน - ร้อยละของคดีที่มีการแจ้งความร้องทุกข์แล้วเจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถจับกุมผู้กระทำผิดได้ในเวลาที่เหยื่อ/ผู้เสียหายพึงพอใจ - ระยะเวลาในการได้รับความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่	สำนักงานกิจการยุติธรรม
	2.1.2 มีการกำหนดมาตรฐานและระยะเวลาในขั้นตอนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่		รื้อหรือกับ กพร. เนื่องจากเป็นประเด็นการประเมินผลการปฏิบัติราชการ	
	2.1.3 ระยะเวลาการดำเนินคดีอาญาในแต่ละขั้นตอน	ระบบการแลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (DXC: Data Exchange Centre)	- เก็บข้อมูลระยะเวลาการดำเนินคดีอาญาในชั้นสอบสวน อัยการ และศาล จากสารบบคดี แยกคดีมีตัวผู้ต้องหา ไม่มีตัวผู้ต้องหา และกลุ่มประเภทความผิด - ควรมีการเก็บข้อมูลคดีที่ล่าช้ามาประกอบเพื่อหาสาเหตุของความล่าช้าเพื่อปรับปรุงแก้ไข	

คุณค่า กระบวนการยุติธรรม	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	วิธีการวัด	หน่วยงานผู้รับผิดชอบการ จัดเก็บข้อมูล
			- เป็นเป้าหมายการปฏิรูปหลักตามรัฐธรรมนูญ - การเก็บข้อมูลระยะเวลายาวจะช่วยทำให้ทราบว่าคดีใดล่าช้าและสาเหตุของความล่าช้า และสามารถนำมาเปรียบเทียบว่ามาตรการในการลดขั้นตอนและระยะเวลาสามารถลดความล่าช้าได้จริงหรือไม่	
3. ทำงานอย่างถูกต้อง มีความเที่ยงตรง				
3.1 หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมปฏิบัติหน้าที่หลัก อย่างเต็มที่ตามกฎหมาย	3.1.1 ไม่มีการคอร์รัปชันในกระบวนการจับกุม การพิจารณาและตรวจสอบพยานหลักฐาน การพิจารณาคดีในชั้นศาล และการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด	การสำรวจผู้รับบริการ (US: User Survey)	- สำรวจความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม ไม่ว่าจะเป็นผู้เสียหาย ผู้ต้องหา จำเลย ผู้ต้องขัง ว่าเคยถูกเรียกสืบพยานหรือการทุจริตของเจ้าหน้าที่เพื่อแลกเปลี่ยนกับการไม่ดำเนินคดี หรือให้มีการเอื้อประโยชน์ให้มีการตัดสินอันเป็นประโยชน์ในทางมิชอบ หรือให้ดำเนินการหรือ ละเว้นการดำเนินเร่งรัดหรือประวิงกระบวนการบางอย่าง หรือเอื้อประโยชน์ให้มีการเลือกปฏิบัติหรือไม่	สำนักงานกิจการยุติธรรม
	3.1.2 การตรวจประเมินมาตรฐานงานของกระบวนการยุติธรรมในแต่ละขั้นตอน	การตรวจประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ (OB: Observation)	- พิจารณาจากมาตรฐานงานที่แต่ละหน่วยงานกำหนดเกี่ยวกับ - การตรวจค้น จับกุม - การสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐาน - การพิจารณาสั่งคดี - การพิจารณาพิพากษาคดี	

คุณค่า กระบวนการยุติธรรม	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	วิธีการวัด	หน่วยงานผู้รับผิดชอบการ จัดเก็บข้อมูล
			- การดูแลสวัสดิภาพผู้ต้องขังในเรือนจำและสถานที่ควบคุมอื่น - วัดโดยผู้ประเมิน (Observation) โดยพิจารณาจากกลุ่มตัวอย่างคดีหรือหน่วยงาน โดยชี้ให้เห็นจุดอ่อนหรือจุดบกพร่องเพื่อปรับปรุงแก้ไข	
	3.1.3 ผลสำรวจผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เกี่ยวกับการทำหน้าที่ของเจ้า พนักงานในแต่ละขั้นตอน	การสำรวจผู้รับบริการ (US: User Survey)	- สำรวจความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม ไม่ว่าจะเป็นผู้เสียหาย ผู้ต้องหา จำเลย ผู้ต้องขัง เกี่ยวกับการทำหน้าที่ของเจ้าพนักงานในแต่ละขั้นตอนว่าได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดในมาตรฐาน และตามกฎหมายโดยเคร่งครัดหรือไม่	ทุกหน่วยงานในกระบวนการ ยุติธรรม
	3.1.4 การตรวจประเมินเหตุผลและ คำวินิจฉัยในการสั่งคดี	การตรวจประเมินโดย ผู้เชี่ยวชาญ (OB: Observation)	- พิจารณาจากเหตุผลและคำวินิจฉัยในคำพิพากษาของศาล - วัดโดยผู้ประเมิน (Observation) โดยพิจารณาจากกลุ่มตัวอย่างคดีโดยชี้ให้เห็นจุดอ่อนหรือจุดบกพร่องเพื่อปรับปรุงแก้ไข - ขอหารือกับศาลก่อน เนื่องจากมีความเห็นแย้งว่าควรประเมินที่การปฏิบัติตามขั้นตอนตามมาตรฐานมากกว่าดูที่คำพิพากษา	คณะกรรมการประเมิน ประสิทธิภาพกระบวนการ ยุติธรรมทางอาญา
3.2 ปลดการแทรกแซงโดยมิชอบ	3.2.1 จำนวนเจ้าหน้าที่ซึ่งเคยถูก แทรกแซงหรืออยู่ภายใต้อิทธิพล	การสำรวจเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงาน (ES: Expert Survey)	- สำรวจความคิดเห็นเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมเกี่ยวกับการแทรกแซงกระบวนการยุติธรรม	ทุกหน่วยงานในกระบวนการ ยุติธรรม

คุณค่า กระบวนการยุติธรรม	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	วิธีการวัด	หน่วยงานผู้รับผิดชอบการ จัดเก็บข้อมูล
	ต่างๆ โดยมีขอบในการปฏิบัติหน้าที่ ในกระบวนการยุติธรรม		เกี่ยวกับประสบการณ์การถูกแทรกแซงหรือการใช้ อิทธิพลโดยมิชอบ - การสำรวจความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ถึงอิทธิพลแทรกแซง ให้ดำเนินการหรือละเว้นการดำเนินการใดอันเป็น การเอื้อประโยชน์ต่อผู้กระทำผิดโดยมิชอบ	
3.3 ไม่มีการเลือกปฏิบัติ	3.3.1 จำนวนผู้เกี่ยวข้องใน กระบวนการยุติธรรมที่รู้สึกว่าได้รับ การปฏิบัติอย่างไม่เท่าเทียมหรือมี การเลือกปฏิบัติ	การสำรวจผู้รับบริการ (US: User Survey)	- สำรวจความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการ ยุติธรรม ไม่ว่าจะเป็นผู้เสียหาย ผู้ต้องหา จำเลย ผู้ต้องขัง ว่าเคยมีประสบการณ์ในการถูกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรม หรือการเลือกปฏิบัติหรือไม่	ทุกหน่วยงานในกระบวนการ ยุติธรรม
3.4 การพิสูจน์ข้อเท็จจริงโดย พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ ที่เชื่อถือได้	3.4.1 จำนวนคดีที่มีการใช้ เทคโนโลยีหรือพยานหลักฐาน ทางวิทยาศาสตร์นำไปสู่การจับกุม และใช้เป็นพยานหลักฐานในชั้นศาล	สถิติทางการ (AD: Administrative Data)	- เก็บข้อมูลคดีที่มีการใช้เทคโนโลยีหรือ พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์มาช่วยในการ ติดตามจับกุมและยืนยันความผิด เช่น CCTV หรือ กล้องบันทึกภาพ การใช้เครือข่ายฐานข้อมูล พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ เป็นต้น - เปรียบเทียบสัดส่วนร้อยละของคดีที่มีการใช้ เทคโนโลยีหรือพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์มา พิสูจน์ความผิดจนนำไปสู่การพิพากษาลงโทษ ผู้กระทำผิด - พิจารณาถึงคดีที่มีการใช้พยานหลักฐานทาง วิทยาศาสตร์ที่มีการส่งไม่พ้องหรือยกฟ้องด้วย เพื่อ	ตำรวจ อัยการ ศาล

คุณค่า กระบวนการยุติธรรม	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	วิธีการวัด	หน่วยงานผู้รับผิดชอบการ จัดเก็บข้อมูล
			ชี้ให้เห็นถึงจุดบกพร่องหรือปัญหากระบวนการ รวบรวมพยานหลักฐาน -	
4. ประสิทธิภาพการทำงานทั้งระบบของกระบวนการยุติธรรม				
4.1 สังคมปลอดภัยมีความสงบสุข	4.1.1 สถิติอาชญากรรม	สถิติทางการ (AD: Administrative Data)	- สถิติคดีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินที่มีการ รับแจ้งโดยตำรวจ - สถิติการร้องทุกข์ในคดีอาญาและผลการดำเนินการ - สถิติการร้องทุกข์และคดีที่สามารถจับกุมได้แล้ว นำไปสู่การพิพากษาลงโทษผู้กระทำผิด - แสดงให้เห็นถึงสภาพปัญหาอาชญากรรม และคดีที่ เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม	ตำรวจ
	4.1.2 สถิติอาชญากรรมภาค ประชาชน (Crime Victimization Survey)	การสำรวจเหยื่ออาชญากรรม (CVS: Crime Victimization Survey)	- การสำรวจเหยื่ออาชญากรรม (Crime Victimization Survey) วัดโดยการสำรวจ ประสบการณ์การตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมของ ประชาชนโดยสอบถามจากประชาชนโดยตรง - แสดงให้เห็นถึงสภาพปัญหาอาชญากรรมที่ส่งผล กระทบต่อความสงบสุขของประชาชนซึ่งรวมถึงคดีที่ ผู้เสียหายไม่ได้แจ้งความกับตำรวจด้วย	สำนักงานกิจการยุติธรรม
	4.1.3 ความหวาดกลัวภัย อาชญากรรม	การสำรวจเหยื่ออาชญากรรม (CVS: Crime Victimization Survey)	- วัดจากการสำรวจความคิดเห็นประชาชนต่อภัย อาชญากรรมในพื้นที่	สำนักงานกิจการยุติธรรม

คุณค่า กระบวนการยุติธรรม	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	วิธีการวัด	หน่วยงานผู้รับผิดชอบการ จัดเก็บข้อมูล
			- ประเด็นสำรวจเรื่องความหวาดกลัวภัยต่ออาชญากรรม และความรุนแรงของอาชญากรรมในพื้นที่ - สามารถรวมเข้ากับการสำรวจเหยื่ออาชญากรรม (Crime Victimization Survey) - แสดงให้เห็นถึงปัญหาที่สร้างความหวาดกลัวหรือข้อกังวลใจกับประชาชนซึ่งเป็นสิ่งที่ประชาชนคาดหวังให้มีการแก้ไข	
	4.1.4 ร้อยละคดีที่มีการติดตามทรัพย์สินกลับคืนให้ผู้เสียหาย	สถิติทางการ (AD: Administrative Data)	- เก็บข้อมูลจากสถิติคดีในสารบบคดีอาญาของตำรวจในรอบปีที่ผ่านมา	ตำรวจ
4.2 การพิจารณาวินิจฉัยสั่งการในคดีในทุกขั้นตอนตั้งแต่ชั้นจับกุมพิจารณาพยานหลักฐาน พิพากษาคดี มีความสอดคล้องกัน	4.2.1 ร้อยละผลคดีที่สอดคล้องกันในแต่ละขั้นตอน	ระบบการแลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (DXC: Data Exchange Centre)	- เก็บข้อมูลคดีที่พนักงานสอบสวนมีความเห็นควรสั่งฟ้องและศาลมีคำพิพากษาลงโทษ - เก็บข้อมูลคดีที่พนักงานอัยการสั่งฟ้องและศาลมีคำพิพากษาลงโทษ - เก็บข้อมูลคดีที่พนักงานอัยการมีความเห็นแย้งกับพนักงานสอบสวน - เก็บข้อมูลคดีที่พนักงานอัยการยื่นอุทธรณ์/ฎีกาจนศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดลงโทษตามคำอุทธรณ์ของพนักงานอัยการ	สำนักงานกิจการยุติธรรม

คุณค่า กระบวนการยุติธรรม	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	วิธีการวัด	หน่วยงานผู้รับผิดชอบการ จัดเก็บข้อมูล
			- เก็บข้อมูลคดีที่จำเลยยื่นอุทธรณ์/ฎีกาแล้วศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดยกฟ้อง - ให้มีการเก็บข้อมูลคดีที่ศาลพิพากษายกฟ้อง และคดีที่พนักงานอัยการมีความเห็นแย้งกับพนักงานสอบสวนเพื่อวิเคราะห์สาเหตุที่ชี้ให้เห็นถึงจุดอ่อนหรือช่องโหว่ของกระบวนการยุติธรรมเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข	
4.3 มีการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดอย่างเหมาะสม ผู้กระทำผิดไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำ	4.3.1 อัตราการกระทำผิดซ้ำ	ระบบการแลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (DXC: Data Exchange Centre)	- อัตราการกระทำผิดซ้ำภายในระยะเวลา 1 ปี ของผู้พ้นโทษจากเรือนจำ ผู้ถูกคุมประพฤติดังกล่าวหลังจากพ้นกำหนดคุมประพฤติ และเด็กและเยาวชนผู้กระทำผิดที่ได้รับการปล่อยตัวจากศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชน - อัตราการกระทำผิดเงื่อนไขการคุมประพฤติระหว่างถูกคุมประพฤติ หรือนักโทษที่อยู่ระหว่างพัก/ลดการลงโทษ ของกรมคุมประพฤติ - ควรพิจารณาถึงการกระทำผิดซ้ำแยกกลุ่มความผิดลักษณะของผู้กระทำผิด และมาตรการบำบัดฟื้นฟูที่ได้รับ	สำนักงานกิจการยุติธรรม

คุณค่า กระบวนการยุติธรรม	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	วิธีการวัด	หน่วยงานผู้รับผิดชอบการ จัดเก็บข้อมูล
5. โปร่งใสตรวจสอบได้ (Transparency & Accountability)				
5.1 มาตรการตรวจสอบมี มาตรฐาน มีคุณภาพและเชื่อถือได้ มีการนำมาตรการการตรวจสอบไป ใช้อย่างเคร่งครัด	5.1.1 มีการกำหนดมาตรฐานการ ตรวจสอบเรื่องร้องเรียน หรือกรณี เจ้าหน้าที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด วินัยหรือประพฤติมิชอบ และมีการ ดำเนินการกับผู้กระทำความผิดอย่าง เคร่งครัด	การตรวจประเมินโดย ผู้เชี่ยวชาญ (OB: Observation)	- ใช้การตรวจประเมินการกำหนดมาตรฐานและ ขั้นตอนการดำเนินงานในการตรวจสอบเรื่อง ร้องเรียนกรณีเจ้าหน้าที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิด วินัยหรือประพฤติมิชอบ และผลการพิจารณาว่า เป็นไปโดยสมเหตุผลหรือไม่ - วัดโดยผู้ประเมิน (Observation) โดยพิจารณาจากคดี ที่มีปัญหา แล้วชี้ให้เห็นจุดอ่อนหรือจุดบกพร่องเพื่อ ปรับปรุงแก้ไข	คณะกรรมการประเมิน ประสิทธิภาพกระบวนการ ยุติธรรมทางอาญา
	5.1.2 จำนวนเรื่องร้องเรียน หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ละผลการตรวจสอบ	สถิติทางการ (AD: Administrative Data)	- ข้อมูลผลการดำเนินการเรื่องร้องเรียนและการ ตอบสนองต่อประชาชน - ประเด็นปัญหาข้อร้องเรียนเพื่อนำมาพิจารณาหา แนวทางแก้ไข	ทุกหน่วยงานในกระบวนการ ยุติธรรม
5.2 มีความโปร่งใสในการใช้อำนาจ ตามกฎหมาย	5.2.1 ประเมินความโปร่งใส	การตรวจประเมินโดย ผู้เชี่ยวชาญ (OB: Observation)	- การประกาศกระบวนการให้บุคคลภายนอกรับทราบ อย่างไรต่อเจ้าหน้าที่ที่ทุจริตต่อหน้าที่ (เมื่อมี เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานภาครัฐมีการประพฤติผิดต่อ การปฏิบัติหน้าที่ หรือใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ ผิด	คณะกรรมการประเมิน ประสิทธิภาพกระบวนการ ยุติธรรมทางอาญา

คุณค่า กระบวนการยุติธรรม	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	วิธีการวัด	หน่วยงานผู้รับผิดชอบการ จัดเก็บข้อมูล
			ต่อกฎหมาย จะต้องมีการกระบวนการให้บุคคลภายนอกหรือประชาชนรับทราบได้อย่างไร) - ความคิดเห็นผู้ที่มีส่วนได้-ส่วนเสียต่อกระบวนการยุติธรรม - วัดจากการสำรวจความคิดเห็นประชาชน (ทัศนคติ ความคิดเห็น การรับรู้รับฟังของผู้มีส่วนได้-ส่วนเสียต่อกระบวนการยุติธรรม)	
5.3 ความโปร่งใสในการบริหาร ทรัพยากรบุคคลของบุคลากรใน กระบวนการยุติธรรม	5.3.1 ร้อยละของบุคลากรใน กระบวนการยุติธรรมที่เห็นว่าการ บริหารทรัพยากรบุคคลมีความ โปร่งใส	การสำรวจเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงาน (ES: Expert Survey)	- สำรวจความคิดเห็นเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมเกี่ยวกับความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคล และอิทธิพลแทรกแซงต่อการบริหารงานบุคคลทั้งจากภายในและภายนอกองค์กร	ทุกหน่วยงานในกระบวนการ ยุติธรรม
5.4 มีการเปิดเผยความคืบหน้า และผลการดำเนินการเกี่ยวกับข้อ ร้องเรียนกับเจ้าหน้าที่ในการ ปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรมทาง อาญาหรือการใช้อำนาจโดยมิชอบ แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	5.4.1 ร้อยละของผู้กล่าวหาหรือ ผู้ร้องเรียนที่ได้รับทราบผลการ ดำเนินการ และการรับรู้ความ คืบหน้าการดำเนินการในเรื่อง ร้องเรียน	การสำรวจผู้รับบริการ (US: User Survey)	- การสำรวจความคิดเห็นผู้กล่าวหาหรือผู้ร้องเรียนกรณีเจ้าหน้าที่กระทำความผิดวินัยหรือประพฤติมิชอบว่าได้รับทราบผลการดำเนินการและรับรู้ความคืบหน้าและผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องที่ร้องเรียน	ทุกหน่วยงานในกระบวนการ ยุติธรรม
	5.4.2 ร้อยละของเรื่องร้องเรียนที่มี การแจ้งผลการดำเนินการให้กับผู้ ร้องเรียนรับทราบ	สถิติทางการ (AD: Administrative Data)	- สถิติเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการกระทำผิดของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาหรือการใช้อำนาจโดยมิชอบ	ทุกหน่วยงานในกระบวนการ ยุติธรรม

คุณค่า กระบวนการยุติธรรม	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	วิธีการวัด	หน่วยงานผู้รับผิดชอบการ จัดเก็บข้อมูล
			- ร้อยละของเรื่องร้องเรียนที่มีการแจ้งความคืบหน้า และผลคดีให้กับผู้ร้องเรียนจนเป็นที่พอใจ/ไม่พอใจ	
6. สมรรถนะ (Institutional Capacity)				
6.1 ปริมาณคดีต่อเจ้าพนักงานมีความเหมาะสม มีอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ (Physical Capacity)	6.1.1 การตรวจประเมินความเหมาะสมและขีดความสามารถของอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงาน	การตรวจประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ (OB: Observation)	- ใช้การตรวจประเมินสมรรถนะจากปัจจัยความพร้อมด้านงบประมาณ อาคาร สถานที่ วัสดุและอุปกรณ์ในการทำงาน - ประเมินสมรรถนะจากปัจจัยความพร้อมด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ - วัดโดยผู้ประเมิน (Observation) แล้วชี้ให้เห็นจุดอ่อนหรือจุดบกพร่องเพื่อปรับปรุงแก้ไข	ผู้เชี่ยวชาญการประเมินสมรรถนะ
6.2 เจ้าพนักงานในกระบวนการยุติธรรมมีทักษะความรู้ความสามารถที่เหมาะสม สามารถทำหน้าที่ได้อย่างมีคุณภาพ มีกระบวนการคัดเลือกและมอบหมายคนไปทำหน้าที่และ	6.2.1 การตรวจประเมินความเหมาะสมและขีดความสามารถของบุคลากรในการปฏิบัติงาน	การตรวจประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ (OB: Observation)	- ใช้การตรวจประเมินสมรรถนะจากปัจจัยความพร้อมด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ - ประเด็นในการประเมิน ทักษะ ความรู้ความสามารถ กระบวนการคัดเลือก การมอบหมายบุคลากรไปทำหน้าที่ และการบริหารงานบุคคล	ผู้เชี่ยวชาญการประเมินสมรรถนะ

คุณค่า กระบวนการยุติธรรม	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	วิธีการวัด	หน่วยงานผู้รับผิดชอบการ จัดเก็บข้อมูล
พัฒนาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ (Human Resource Capacity)			- วัดโดยผู้ประเมิน (Observation) แล้วชี้ให้เห็นถึง จุดอ่อนหรือความขาดแคลน หรือประเด็นที่สามารถ เพิ่มสมรรถนะได้	
6.3 ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการองค์กร และกระบวนการ ทำงานของหน่วยงานที่รับผิดชอบ ในแต่ละส่วนงานในกระบวนการ ยุติธรรม (Managerial Capacity)	6.3.1 การตรวจประเมินความ เหมาะสมและขีดความสามารถของ การจัดการองค์กร ขั้นตอนและ กระบวนการปฏิบัติงานขององค์กร	การตรวจประเมินโดย ผู้เชี่ยวชาญ (OB: Observation)	- ใช้การตรวจประเมินสมรรถนะจากปัจจัยความพร้อม ด้านโครงสร้างของหน่วยงานและการบริหารจัดการ องค์กร และการวางระบบกระบวนการและขั้นตอน การทำงาน - วัดโดยผู้ประเมิน (Observation) แล้วชี้ให้เห็นถึง จุดอ่อนหรือความขาดแคลน หรือประเด็นที่สามารถเพิ่ม สมรรถนะได้	ผู้เชี่ยวชาญการประเมินสมรรถนะ
7. การเคารพและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน (Fundamental Rights)				
7.1 ไม่มีการละเมิดสิทธิเสรีภาพ ของประชาชนขั้นรุนแรง	7.1.1 ไม่มีเหตุการณ์ละเมิดสิทธิ เสรีภาพของประชาชนขั้นรุนแรง	กรณีศึกษา (CS: Case Studies)	- เก็บข้อมูลจากเหตุการณ์สำคัญกรณีข้อหมิ่นประมาทให้ ผู้ต้องหาหรือผู้เสียหายหรือบังคับให้เป็นบุคคลสูญหาย โดยการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐ หรือการฆาตกรรม โดยเจ้าหน้าที่ภาครัฐโดยไม่ผ่านกระบวนการ ทางกฎหมาย (extra judicial killing) ในรอบปีที่ผ่านมา	
7.2 ประชาชนผู้เกี่ยวข้อง กับกระบวนการยุติธรรม (ผู้เสียหาย, ผู้ต้องหา/ผู้ต้องหา/จำเลย)	7.2.1 การสำรวจผู้เกี่ยวข้องในคดี (ผู้เสียหาย/ผู้ต้องหา/จำเลย)	การสำรวจผู้รับบริการ (US: User Survey)	- การสำรวจความคิดเห็นผู้เสียหาย ผู้ต้องหา และ จำเลยในคดีเกี่ยวกับการแจ้งสิทธิและการปฏิบัติของ	

คุณค่า กระบวนการยุติธรรม	ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูล	วิธีการวัด	หน่วยงานผู้รับผิดชอบการ จัดเก็บข้อมูล
เหยื่อ, ผู้ต้องหา, จำเลย, ผู้ต้องขัง) ได้รับการคุ้มครองและได้รับการ ปฏิบัติอย่างเหมาะสมตามหลัก สิทธิมนุษยชน	เกี่ยวกับการแจ้งสิทธิ และการ ปฏิบัติในการคุ้มครองสิทธิตาม มาตรฐานที่กำหนด และตามหลัก สิทธิมนุษยชน		เจ้าพนักงานในแต่ละขั้นตอนตั้งแต่ตำรวจ อัยการ ศาล ถึงการปฏิบัติในการคุ้มครองสิทธิตามมาตรฐาน ที่กำหนดของแต่ละหน่วยงาน และการดำเนินการ ตามหลักสิทธิมนุษยชนตามกฎหมาย	
8. ความเชื่อมั่นต่อกระบวนการยุติธรรม				
8.1 ประชาชนให้ความเชื่อมั่น เชื่อถือศรัทธาในกระบวนการ ยุติธรรม	8.1.1 ร้อยละของประชาชน ที่ เชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม	การสำรวจภาคประชาชน (PS: Public Survey)	- วัดจากการสำรวจความคิดเห็นประชาชนทั่วไปต่อความ ไว้วางใจต่อกระบวนการยุติธรรมในภาคส่วนต่างๆ - นำประเด็นปัญหาที่ประชาชนมีความเชื่อมั่นต่ำมา กำหนดนโยบายในการแก้ไข	
	8.1.2 ความพึงพอใจของ ผู้รับบริการหน่วยงานใน กระบวนการยุติธรรม	การสำรวจผู้รับบริการ (US: User Survey)	- สำรวจความคิดเห็นประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียที่ ได้รับบริการจากกระบวนการยุติธรรม - นำประเด็นปัญหาที่ประชาชนมีความพึงพอใจต่ำ มากำหนดนโยบายในการแก้ไข	

รายชื่อคณะผู้วิจัย

1. ดร.เกียรติอนันต์ ล้วนแก้ว	หัวหน้าโครงการ
2. นางพรพิมล สิงห์เสม	นักวิจัยประจำโครงการ
3. นายทณศักดิ์ ศิริยงค์	นักวิจัยประจำโครงการ
4. นายธีรชัย ลิ้มวิภูวัฒน์	ผู้ช่วยนักวิจัยประจำโครงการ